

Første Afsnit.

Universitetets og den polytekniske Læreanstalts Forhold som Læreanstalter.

I.

Universitetet.

A. Almindelige Bestemmelser og Forhandlinger samt Afgjørelser af enkelte Tilfælde.

I. Bestyrelsen.

1. Lov af 12te April 1892 om de Universitetet og Kommunitetet vedkommende Lønningsforhold.

I Univ. Aarb. for 1888—89 S. 601—699 findes optaget de Forhandlinger om Revisionen af Universitetets Lønningslov, der førte til, at der i Rigsdags-samlingen 1888—89 blev forelagt et Forslag til Lov om de Universitetet og Kommunitetet vedkommende Lønningsforhold, i hvilket Forslag Lønningerne til Kvæsturen dog ikke var medtaget, idet der blev indsendt særligt Forslag herom til Kirke- og Undervisningsministeriet.

Universitetets Lønningslovforslag blev atter i væsentlig uforandret Skikkelse forelagt i Rigsdagssamlingen 1890—91 og 1891—92; i sidste Samling blev det derefter, dog med betydeligere Forandringer, vedtaget og stadfæstet ved Lov af 12te April 1892.

— Efter Forslagets Forelæggelse i Rigsdagen 1889—90 medførte imidlertid en Del paa Finanslovene givne Bevillinger forskellige Forandringer i Forslaget.

Paa Ministeriets Budget for 1889—90 blev der saaledes tillagt Inspektør, Dr. phil. Meinert Lønning at beregne, som om han var bleven ansat 1ste April 1878.

Paa Ministeriets Budget for 1890—91 blev bevilget: Lektor, Dr. Bohr Ansættelse som Professor i Fysiologi; 800 Kr. og 900 Kr., henholdsvis til en Assistent og en Portner ved det botaniske Laboratorium; 600 Kr. til en klinisk Assistent paa Frederiks Hospital og Forhøjelse af Honoraret for Censorerne ved de juridiske Examinere fra 600 Kr. til 800 Kr. aarlig for hver.

Paa Ministeriets Budget for 1891—92 blev bevilget: 2000 Kr. som Honorar til en Docent, der bestyrer en for Undervisningen egnet Klinik for epidemiske Sygdomme; 2000 Kr. til en Inspektør ved Universitetet og Kom-

munitet; 900 Kr. til en Portner ved de af den polytekniske Lærestalt hidtil benyttede Bygninger mod St. Pederstræde og Studiestræde; Lønningsforhøjelse af 254 Kr. for Assistenten ved fysiologisk Laboratorium; 1104 Kr. til Lønning for en ny Assistent ved samme Laboratorium og 1104 Kr. til Lønning for en ny Assistent ved den patologiske Undervisning.

Endelig blev paa Ministeriets Budget for 1892—93 bevilget en Lønningsforhøjelse af 596 Kr. for Konsistoriums Fuldmægtig; en Forhøjelse af 120 Kr. af det Universitetets to Pedeller tillagte Beløb til Lønning for et Hjelpebud; Lønningsforhøjelser, henholdsvis 188 Kr., 132 Kr., 160 Kr., 160 Kr. og 196 Kr. for 1ste og 2den Assistent, de to Hjelpeassistenter og den faste Betjent ved Universitetets kemiske Laboratorium, samt 900 Kr. til Lønning for en ny Betjent ved samme Laboratorium; en Lønningsforhøjelse af 408 Kr. for Prosektoren ved det patologiske Museum og 900 Kr. til Lønning for en Betjent ved samme Museum.

Efterat Lovforslaget i Rigsdagssamlingen 1890—91 var forelagt, blev det, i Anledning af de ved det forelagte Lovforslag om Lønninger til de ved det kgl. Bibliotheks ansatte Embeds- og Bestillingsmænd i Folketinget fremkomne Udtalelser, jfr. nærmere nedenfor, bestemt, at Lønningerne for Universitetsbibliothekets Embeds- og Bestillingsmænd ikke medtoges under Universitetets Lønningslovsforslag, men under det kgl. Bibliotheks Lønningslovsforslag.

— Før Lønningsforslaget forelagdes i Rigsdagssamlingen 1891—92 blev det af Kirke- og Undervisningsministeriet sendt til Konsistoriums Erklæring.

Konsistorium afgav under 28de Oktober 1891 følgende Betænkning:

I det foreliggende Forslag havde Konsistorium kun Anledning til at ønske reelle Forandringer eller Tilføjelser paa følgende Punkter:

1. Lignende Betragtninger som for Zoologiens Vedkommende gjorde sig gjældende for Mineralogien, idet der for denne vigtige Videnskab kun var normeret en eneste Professor, for hvem en stadig videnskabelig Bistand i Lærervirksomheden istedetfor den nuværende temporære var højst ønskelig. Paa Grund af de overordentlige Fremskridt, der i de senere Aar vare skete dels i Krystallografi og Mineralogi dels i Geognosi og Palæontologi, kunde det være særdeles heldigt at have et særskilt Professorat i hver af de nævnte Retninger i Lighed med, hvad der var opnaaet for Botanikens Vedkommende, men da der i Forslaget til Lov om den polytekniske Lærestalts Lønningsforhold var optaget et Lektorat i Mineralogi, Geognosi og Jordbundslære, nærmest med det praktiske Livs Formaal for Øje, havde man ment at kunne indskrænke sig til at foreslaa Ansættelsen af en Inspektør ved det mineralogisk-geognostiske Museum med Forpligtelse til at holde offentlige Forelæsninger over sit specielle Fag uden særskilt Vederlag. Herved vilde man tillige bidrage til at skaffe den forøgede Arbejdskraft, som Museets tidssvarende Udvidelse i de under Opførelse værende nye Bygninger udkrævede, og aabne en Mulighed for Bearbejdelsen af det betydelige Materiale, som var hjembragt af de mange herfra udsendte Expeditioner, men som for en stor Del hidtil havde maattet henligge ubearbejdet af Mangel paa Arbejdsrum og videnskabelig Assistance. Da den omtalte

Inspektors Stilling i alt Væsentligt var ensartet med de zoologiske Inspektors, foresloges han lønnet ligesom disse. Ved denne Forandring bortfaldt den i Forslaget nævnte Inspektør ved mineralogisk-geognostisk Museum, der skulde afløse den nuværende faste Assistent.

Fremdeles vilde Konsistorium finde det rigtigt, at der toges et udtrykkeligt Forbehold med Hensyn til den Forøgelse af Udgifter, som Museets Overførelse til den nye Bygning vilde medføre og som endnu ikke kunde oversees (f. Ex. til Tilsyn og Budhjælp).

2. Det i Rigsdagssamlingen 1890—91 fremsatte Forslag om at forøge den Professor Rostgardianus af det Rostgaardske Legat tilkommende Huslejeportion med 400 Kr. aarlig som Tilskud fra Universitetet, jfr. Univ. Aarb. f. 1889—90 S. 172 ff., ansaae Konsistorium for saa billigt og naturligt, at det burde gjenoptages ved denne Lejlighed.

3. Da Stipendiebestyrelsens meget forøgede Arbejde ganske særligt forøgede Formandens Virksomhed, mente Konsistorium, at det for alle Bestyrelsens Medlemmer foreslaaede Honorar af 300 Kr. til hver burde forhøjes for Formandens Vedkommende til 600 Kr.

4. Af Hensyn til den formentlige Lettelse i Referendarii consistorii Arbejde, som kunde ventes, naar der opnaaedes en højere Lønning for Konsistoriums Fuldmægtig, havde Forslaget ment at kunne blive staaende ved det nuværende Honorar for Referendarius af 600 Kr. Da en saadan Lettelse imidlertid ikke i nogen væsentlig Grad kunde paaregnes, eftersom det ikke vilde være muligt at befri Referendarius for den største og mest besværlige Del af hans Virksomhed, nemlig den, der hængte sammen med, at han var den, der refererede alle Sager i Konsistorium og udarbejdede de paa Forhandlingen i dette og i alle vigtigere Udvalg byggede Betænkninger, ansaae Konsistorium det for nødvendigt at forhøje Honoraret for ham til mindst 1000 Kr., jfr. iøvrigt Univ. Aarb. f. 1881—82 S. 62—63.

5. I Henseende til Universitetsbibliothekets Forhold henholdt Konsistorium sig ganske til den af Konsistorium under 19de s. M. til Ministeriet afgivne Betænkning (jfr. nærmere nedenfor).

6. Da Portnerlønnen ved den polytekniske Lærestanstalt var sat til 1000 Kr., havde Konsistorium ment, at dette Beløb nu maatte betragtes som den almindelige Portnerlønning, og derfor fastholdes, naar der ikke forelaa særlig Grund til at afvige derfra, saaledes som med Hensyn til Portnertjenesten ved Universitetet, der var foreslaaet lønnet med 200 Kr. udover det Almindelige paa Grund af det med den forbundne særdeles store Arbejde og Ansvar, og paa den anden Side Portnertjenesten ved Regensen, der gav megen Lejlighed til Bifortjeneste, og for hvis Vedkommende derfor den i Forslaget nævnte Løn af 800 Kr. var funden passende.

7. Professoren i pathologisk Anatomi havde oprindelig antaget, at Betjeningen ved det af ham bestyrede bakteriologiske Laboratorium kunde besørges af Anatomitjeneren uden særlig Udgift, men da det havde vist sig nødvendigt at indrette Laboratoriet i Kvistetagen paa kirurgisk Akademi, var det selvfølgelig umuligt for Anatomitjeneren at besørge dette Hverv. Efter Indstilling af Bestyreren for pathologisk Museum foresloges derfor ansat en særlig Laboratoriebetjent, hvis Arbejdstid vilde blive fra ca. Kl.

9—5, og som burde lønnes ligesom Betjenten ved det kemiske Laboratorium med 900 Kr.

Til nærmere Oplysning om de nævnte Forslag vedlagdes et Exemplar af Ministeriets Lovforslag, hvori de fornødne Forandringer og Tilføjelser i Lovtexten og Motiverne vare indførte. Konsistorium havde deri tillige bemærket en Del Ændringer af mere formel Natur, der dels vare nødvendiggjorte ved nogle efter Lovforslagets Affattelse forandrede Forhold, dels sigtede til at tilvejebringe større Tydelighed. I sidste Henseende skulde nævnes, at Udtrykket »Universitetets forenede naturhistoriske Museer«, der brugtes i § 4, var foreslaaet ombyttet med det i § 7 benyttede kortere Udtryk »Universitetets zoologiske Museum«, at Benævnelserne 3die, 4de og 5te Medhjælper ved botanisk Have vare forandrede til 1ste, 2den og 3die Medhjælper, idet Undergartnerne ikke kunde henregnes til Medhjælperne, og endelig at de Beløb, som Universitetspedellerne afgave til et Pedelbud, vare fradragne deres Løn og opførte som en særlig Post.

— I Rigsdagssamlingen 1891—92 blev der derefter forelagt følgende

Forslag til Lov om de Universitetet og Kommunitetet
vedkommende Lønningsforhold.

§ 1.

Ved Universitetet normeres 57 Professorer efter de i § 2 nærmere indeholdte Regler.

Adgangen til Professoraterne og til andre Lærerpladser ved Universitetet skal ikke være indskrænket ved nogen Examen.

§ 2.

Det theologiske Fakultet normeres med 6 Professorater.

Det rets- og statsvidenskabelige Fakultet normeres med 9 Professorater, nemlig 6 i Lovkyndighed samt 3 i Statsøkonomi og Statistik.

Det lægevidenskabelige Fakultet normeres med 12 Professorater. Desuden medvirke under dette Fakultet som ordinære Docenter:

- a) eventuelt Overlægerne ved den ene medicinske og den ene kirurgiske Afdeling ved Frederiks Hospital, naar disse Poster ikke maatte være besatte med Professorer i det lægevidenskabelige Fakultet;
- b) en Docent, som bestyrer en for Undervisningen egnet Klinik for Syfilis og Hudsygdomme;
- c) en Docent, som bestyrer en for Undervisningen egnet Klinik for Sindsygdomme og Sygdomme i Hjerne- og Nervesystemet;
- d) en Docent, som bestyrer en for Undervisningen egnet Børneklinik;
- e) en Docent, som bestyrer en for Undervisningen egnet Klinik for epidemiske Sygdomme.

Det filosofiske Fakultet normeres med 15 Professorater i bestemte Fag, nemlig:

- 2 i Filosofi,
- 3 i Historie,
- 3 i klassisk Filologi,

- 2 i nordisk Filologi,
- 1 i romansk —
- 2 i germansk —
- 1 i semitisk —
- 1 i indisk —

samt 3 Professorater, der efter Trangen til enhver Tid og de forhaanden værende Kræfter kunne besættes med Lærere i saadanne filosofiske, historiske og sproglige Fag, som ikke maatte findes tilstrækkelig repræsenterede ved de specielt normerede Pladser.

Det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet normeres med 11 Professorater i bestemte Fag, nemlig:

- 2 i Matematik,
- 1 i Fysik,
- 2 i Kemi,
- 1 i Astronomi,
- 1 i Zoologi,
- 1 i Botanik,
- 1 i Mineralogi,
- 1 i Plantefysiologi,
- 1 i Geografi,

samt 1 Professorat, der efter Trangen til enhver Tid og de forhaanden værende Kræfter kan besættes med en Lærer i saadanne Forgreninger af de under Fakultetet henhørende Videnskaber, som ikke maatte findes tilstrækkelig repræsenterede ved de specielt normerede Pladser.

§ 3.

De Universitetslærere, som ere ansatte efter 1ste April 1871, saavel som de tidligere ansatte, der efter deres Bestallingers Indhold maa finde sig i de Forandringer, som maatte blive gjorte med Hensyn til Forelæsningshonorarer, ere pligtige til, uden noget yderligere Vederlag, at holde alle Forelæsninger, Examinatorier og Øvelser, der udgjøre en Del af de fastsatte Planer for Embedsstudierne.

Fremdeles ere alle Universitetslærere forpligtede til at holde alle de Forelæsninger, Examinatorier og Øvelser i den polytekniske Lærestanstalt, som henhøre under deres Fag.

Den fortrinlige Adgang til kongelig Fritagelse for at holde Forelæsninger, som ved Universitetsfundatsen af 7de Maj 1788 C. I. § 16 er tillagt Universitetets Senior, er bortfalden.

§ 4.

De ved Universitetets zoologiske Museum ansatte Inspektorer ere forpligtede til at holde offentlige Forelæsninger over deres specielle Afdelinger uden særligt Vederlag. Ligeledes er Inspektoren ved det mineralogisk-geognostiske Museum forpligtet til uden særligt Vederlag at holde offentlige Forelæsninger over sit specielle Fag.

§ 5.

Samtlige normerede Professorer ved Universitetet lønnes med 4400 Kr. aarlig, hvorhos der for hver 5 Aars Tjenestetid tilstaaes et Tillæg af 600 Kr. aarlig; dog kan Lønningen ikke overstige 6800 Kr.

Tjenestetiden i Henseende til Lønningstillæggets Fastsættelse regnes, hvor der ikke ved Lov er givet særlig gunstigere Bestemmelse, for de nuværende normerede Professorer ved Universitetet fra den første faste Ansættelse som Lærer ved dette eller ved den polytekniske Lærestanstalt. For de normerede Professorer ved Universitetet, der ansættes, efterat denne Lov er traadt i Kraft, regnes Tjenestetiden i den nævnte Henseende fra den første faste Ansættelse som normeret Lærer ved Universitetet eller som Lærer i Henhold til Lov af 25de Marts 1871 § 3 ved den polytekniske Lærestanstalt eller som Professor ved denne. Naar en Lektor ved Lærestanstalten beskikkes som normeret Professor ved Universitetet, indtræder han paa et saadant Lønningstrin, at han ikke lider Afgang i den Lønning, han som Lektor oppebar.

Foruden Lønning efter ovenstaaende Regler tillægges der de ældste af de normerede Professorer efter deres Embedsalder ved Universitetet enten Fribolig i de endnu tilbageværende Professorgaarde eller en af de 12, istedetfor Bolig i de tidligere Professorgaarde, oprettede Huslejeportioner. De Professorer, med hvis Embede der er forbundet Bestyrelse af videnskabelige Samlinger eller Anstalter, tilstaaes der Benyttelse af de Friboliger, som af denne Grund følge med Embederne. Der tillægges Professor Rostgardianus en Huslejeportion af 400 Kr. aarlig.

Med Hensyn til Adgang til at optere Friboliger eller Huslejeportioner samt til at indtræde i Konsistorium forbeholdes der de nu ansatte normerede Professorer den Plads i Aldersrækken, som de vilde have, bortset fra Ansættelser i de ved denne Lov oprettede nye Professorater.

§ 6.

Til Ministeriets Raadighed stilles en samlet Sum af 8000 Kr. eller, naar og saa længe som den i § 2, tredje Stykke, Lit. a. omtalte Eventualitet maatte foreligge, 12000 Kr. til Honorarer for de ordinære Docenter.

§ 7.

Gartneren ved Universitetets botaniske Have lønnes med 3000 Kr. aarlig, stigende hvert 5te Aar med 400 Kr. aarlig; dog kan Lønningen ikke overstige 4600 Kr. Desuden tillægges der ham fri Bolig.

To Inspektorer ved Universitetets zoologiske Museum og en Inspektør ved det mineralogisk-geognostiske Museum lønnes hver med 3000 Kr., stigende hvert 5te Aar med 400 Kr. indtil 5000 Kr.

En Inspektør ved botanisk Haves Museum, en Inspektør ved kemisk Laboratorium og en Viceinspektør ved zoologisk Museum samt Observatoren ved astronomisk Observatorium lønnes hver med 2000 Kr., stigende hvert 5te Aar med 400 Kr. indtil 3600 Kr., og have Ret til Pension.

§ 8.

Til Ministeriets Raadighed stilles en samlet Sum af 71962 Kr. — hvoraf 2000 Kr. ere tillagte en bestemt Person — for dermed at lønne samtlige øvrige ved Universitetet og Kommunitetet ansatte Bestillingsmænd og Betjente samt til Medhjælp ved de med begge Stiftelser forbundne særlige Instituter og Samlinger, med Undtagelse af Universitetsbibliotheket og Universitetskvæsturen.

§ 9.

Som Honorar fastsættes en samlet Sum af 8000 Kr. til Inspectores quæsturæ, Referendarius consistorii, Universitetets Arkivar, Lærerne ved Pastoralseminariet, Medlemmerne af Stipendiebestyrelsen, Regensprovsten samt Lægen ved Regensen og Kollegierne; af Beløbet afholdes 3000 Kr. til Lærerne ved Pastoralseminariet af Statskassen.

§ 10.

Til Afholdelse af den theologiske, den retsvidenskabelige og den statsvidenskabelige Embedsprøve ved Examenskommissioner fastsættes en Sum af indtil 18000 Kr. aarlig.

Indtil Examenskommissioner kunne indrettes, kan der anvendes indtil 17600 Kr. aarlig til et lønne de faste Censorer ved Universitetets Embedsexamina. Censorerne, som beskikkes for 3 Aar ad Gangen, deltage i Bestemmelsen af de skriftlige Opgaver, og Karakteren for hvert enkelt Fag ved den mundtlige Prøve gives af 2 Censorer og den examinerende Professor. Til Vederlag for Censorer ved Skoleembedsexamen og Tillægsexamen efter Adg. 25de Oktober 1883 anslaaes et Beløb af 5000 Kr. Udgifterne ifølge denne Paragraf afholdes af Statskassen.

§ 11.

For de af de i nærværende Lov omhandlede Medhjælpssummer lønnede gifte Bestillingsmænd afkortes 5 pCt. i deres Lønninger for at anvendes til Enkeforsørgelse. Hel eller delvis Fritagelse for denne Afkortning kan imidlertid finde Sted, forsaavidt det for Finansministeren godtgjøres, at der paa anden betryggende Maade er sikret Enken for Livstid en aarlig Indtægt. Anvendes det afkortede Beløb til at sikre Enken Overlevelsesrente i vedkommende af Staten garanterede Livsforsikringsanstalt, skal Tegningen af saadan Overlevelsesrente finde Sted under samme Vilkaar, som ifølge Loven af 5te Januar 1851 gjælder med Hensyn til de af Embedsmænd for deres Enker tegnede Overlevelsesrenter.

Af det paagjældende Instituts Kasse godskrives Bestillingsmanden, dog ikke før hans fyldte 25de Aar, et til 5 pCt. af hans Lønning svarende Beløb, der med Rente og Rentes Rente til 4 pCt. aarlig anvendes til Forsørgelse for vedkommende Bestillingsmand selv. Det saaledes opsparede Beløb bliver imidlertid inddraget til Fordel for det paagjældende Institut, naar Bestillingsmanden opnaaer pensionsberettiget Ansættelse, naar han afskediges af en ham tilregnelig Aarsag eller frivillig udtræder af Statstjenesten, samt naar han dør; dog kan der i sidste Tilfælde, forsaavidt han maatte efter-

lade sig umyndige Børn, deraf tilstaaes disse Understøttelse til deres fyldte 18de Aar.

Indtil anderledes ved Lov bestemmes, fastsættes de nærmere Regler med Hensyn til Gjennemførelsen af ovenstaaende Bestemmelser angaaende det i Lønningen afkortede og det af det paagjældende Instituts Kasse tilskudte Beløb af Finansministeren.

§ 12.

Denne Lov træder i Kraft den 1ste April 1892.

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Nærværende Lovforslag fremtræder i det Væsentlige i samme Skikkelse som det i Rigsdagssamlingen for 1890—91 fremsatte Forslag. Ministeriet kan derfor i Hovedsagen indskrænke sig til at gjentage de Bemærkninger, som dengang ledsagede Lovforslaget.

Forslaget indeholder — ligesom de tidligere Rigsdagen forelagte — paa engang Bestemmelser om Normeringen af Universitetets Lærerkrafter og om Lønningerne for disse. I førstnævnte Henseende ere de fremkaldte Forandringer fra den nu bestaaende Ordning ikke ret store, idet Universitetets Lærerkrafter efterhaanden i Aarenes Løb have modtaget en ikke ringe Forstærkning gennem Bestemmelser paa de særlige Finanslove. Istedetfor de ved Lov 25de Marts 1871 normerede 39 Professorer, 3 Lektorer og 3 Docenter er der fra 1ste April 1891 at opføre 48 normerede Professorer, 1 normeret Docent og 3 ekstraordinære Professorer. Disse 52 Lærerpladser foreslaaes nu alle normerede som Professorater. Af egentlig nye Professorater foreslaaes saaledes kun normeret 5, et for hvert Fakultet. Det maa dog strax tilføjes, at det ikke er Mening, at disse fem Professorater strax og ubetinget skulle søges besatte, idet nogle af dem kun bør besættes, saafremt man netop har dertil kvalificerede Personer, som ønskes knyttede til og bevarede for Universitetet, hvorfor der ogsaa er tillagt dem en mere ubestemt Karakter, saa at de efter Omstændighederne kunne besættes med Repræsentanter for forskellige Forgreninger af de under det paagjældende Fakultet henhørende Videnskaber, efter den Trang, som til enhver Tid maatte være tilstede i saa Henseende, saavel som de forhaanden værende Krafter. Derimod gjør det i de senere Aar saa stærkt tiltagne Antal af Studerende det i høj Grad ønskeligt, at saavel det theologiske som det juridiske Fakultet erholde en Forstærkning, hver med en sjette Professor, hvorved Antallet af Professorer i disse Fakulteter ikke vil overstige, tildels ikke engang naa op til det Antal af Lærerkrafter, som ved de andre nordiske Universiteter findes endog for et ringere Antal af Studerende. Der findes saaledes ved Christiania Universitet 6 theologiske og 6 juridiske Professorer, ved Upsala Universitet i det theologiske Fakultet 5 ordinære og 3 ekstraordinære, i det juridiske Fakultet 5 ordinære og 2 ekstraordinære Professorer, og selv ved Lunds Universitet med et langt ringere Antal Studenter findes i det theologiske Fakultet 4 ordinære og 2 ekstraordinære Professorer.

Men medens det saaledes kun er en forholdsvis mindre Forøgelse af Lærerkrafterne, hvortil der i Øjeblikket er en bestemt Trang, er der ved

Universitetet en særdeles stærk og følelig Trang til en Forbedring af Lønningsvilkaarene. Det maa i saa Henseende erindres, at de nugjældende Lønninger ere normerede for 33 Aar siden ved Lov af 12te Januar 1858, idet derhos de ved Lovene af 26de Marts 1870 og 25de Marts 1871 foretagne Forandringer faktisk have forringet de i 1858 normerede Lønninger. Ved Loven af 1870 blev saaledes det tidligere Sædtillæg afløst af et fast Lønningstillæg af 216 Kr.; i enkelte Aar har dette vel været mere fordelagtigt end det tidligere Sædtillæg, men for den hele Aarrække 1871—88 vilde dette gennemsnitlig have udgjort c. 320 Kr. aarlig for en Begyndelseslønning, der saaledes gennemsnitlig vilde have udgjort c. 3320 Kr. aarlig istedetfor den ved Lov af 25de Marts 1871 i Henhold til Loven af 1870 — med Bortkastelse af de overskydende 16 Kr. — normerede Begyndelseslønning af 3200 Kr. Endnu føleligere var dog det Tab, som i 1871 tilføjedes Universitetslærerne ved Forandring af de tre-aarige Alderstillæg (à 400 Kr.) til fem-aarige (à 600 Kr.) Ved denne Forandring er der yderligere for hver Professor i de første 20 Aar af hans Ansættelsestid tabt 4000 Kr. eller i aarligt Gennemsnit 200 Kr.*). Hvor stort Tabet har været, vil fremgaa t. Ex. deraf, at en den 1ste Januar 1870 ansat Professor efter Loven af 1858 fra 1ste Januar 1873 vilde være bleven lønnet med c. 3860 Kr., medens han nu kun fik 3200 Kr. og selv efter 5 Aars Tjeneste kun 3800 Kr. indtil 1880, medens han efter den tidligere Lov vilde allerede den 1ste Januar 1876 —

*) Professorernes Løn:

	naar de ældre vare blevne bibeholdtte.	efter Reglerne Stigningsregler i Lov af 25de Marts 1871 § 3.	mere.	mindre.
Begyndelsesløn	3200 Kr.	3200 Kr.	„	„
efter 1 Aars Forløb	3200 —	3200 —	„	„
— 2 — —	3200 —	3200 —	„	„
— 3 — —	3600 —	3200 —	„	400 Kr.
— 4 — —	3600 —	3200 —	„	400 —
— 5 — —	3600 —	3800 —	200 Kr.	„
— 6 — —	4000 —	3800 —	„	200 —
— 7 — —	4000 —	3800 —	„	200 —
— 8 — —	4000 —	3800 —	„	200 —
— 9 — —	4400 —	3800 —	„	600 —
— 10 — —	4400 —	4400 —	„	„
— 11 — —	4400 —	4400 —	„	„
— 12 — —	4800 —	4400 —	„	400 —
— 13 — —	4800 —	4400 —	„	400 —
— 14 — —	4800 —	4400 —	„	400 —
— 15 — —	5200 —	5000 —	„	200 —
— 16 — —	5200 —	5000 —	„	200 —
— 17 — —	5200 —	5000 —	„	200 —
— 18 — —	5200 —	5000 —	„	200 —
— 19 — —	5200 —	5000 —	„	200 —
— 20 — —	5600 —	5600 —	„	„
			200 Kr.	4200 Kr.
				÷ 200 —

Ved Udløbet af det 20de Aar tabt... 4000 Kr.,

efter de daværende Sædpriser — være steget til c. 4250 Kr. Og selv om man lader Sædtillæget ude af Betragtning og tager den ved Loven af 1870 foretagne Omskrivning af dette til Udgangspunkt, vilde Universitetslærernes Stilling dog, dersom man var bleven staaende ved denne Lov — som det t. Ex. blev Tilfældet med Overretsassessorerne — have været bedre, end den blev ved Loven af 1871, som det tilstrækkelig fremgaaer af den foran givne Sammenligning imellem Alderstillægene efter Loven af 1858 og dem af 1871. Det tør saaledes med Bestemthed paastaaes, at Universitetslærernes Løn nu er normeret lavere, end den blev det for 33 Aar siden ved Loven af 1858. Og siden den Tid er der ikke sket nogen Forbedring i Universitetslærernes Kaar, førend der paa Budgettet for Finansaaret 1888—89 blev optaget en Forhøjelse af den Erstatning, der i sin Tid tillagdes de ældste Professorer for de til Brug i Universitetsojemed inddragne Optionsboliger, og derhos en Forøgelse af disses Antal indrømmet af Hensyn til det forøgede Antal Lærere, der nu findes ansat. Men hvor stor en Betydning der end tillægges denne Bevilling for det samlede Lærerkorps som Helhed, er det dog klart, at den ikke har medført nogen aktuel Forbedring af de yngre Professorers Vilkaar, og det er desværre en Kjendsgjerning, at de fleste af disse føle sig særdeles trykkede i økonomisk Henseende med den nu normerede Løn, der langtfra svarer til Stillingens hele Betydning og de Krav, hvortil den maa siges at berettigede. Hvor lidet dette er Tilfældet, vil tilstrækkeligt fremgaa deraf, at Begyndelseslønnen for en Universitetsprofessor er lavere end for en Retsbetjent af 4de Klasse, og at der ved den af Rigsdagen sidst vedtagne Lønningslov er fastsat en næsten lige saa høj Løn (3000 Kr.) for Toldforvaltere i saadanne Smaabyer som Skive, Skjelskør, Vordingborg m. fl., medens Lønnen for Toldforvaltere i lidt større Byer som Fredericia, Vejle og Horsens m. fl. er 800 Kr. højere (4000 Kr.)

I det her foreliggende Forslag er Begyndelseslønnen ligesom i de andre siden 1879 forelagte Forslag ansat til 4400 Kr. At denne Lønning, der i den i 1879 udarbejdede Betænkning, der som Bilag ledsagede det Rigsdagen i 1880 forelagte Lovforslag, var omhyggelig og udførlig motiveret, ikke bør sættes lavere, vil formentlig allerede fremgaa af det sidst Anførte, hvortil kan føjes, at 4400 Kr. er Lønnen for Retsbetjente af tredje Klasse. En Sammenligning med Lønningerne ved de norske og svenske Universiteter, hvor Lønnen for Professores ordinarii er henholdsvis 4500 Kr. som Begyndelsesløn og 6000 Kr., vil yderligere bekræfte den Formening, som Konsistorium gjorde gjældende i 1879, at 4400 Kr. er et Minimum, hvorpaa der Intet er at slaa af, hvor det Formaal, der bør være det ledende ved denne Sags Ordning, nemlig Hensynet ikke blot til Personernes, men ogsaa til hele Samfundets Interesse i Videnskabens frodige Udvikling i vort Fædreland, ikke skal udsættes for at blive i mere eller mindre væsentlig Grad forfejlet.

Med Hensyn til de her foreslaaede Lønninger for de ved de til Universitetet knyttede Samlinger og videnskabelige Instituter ansatte Embeds- og Bestillingsmænd henvises til, hvad nedenfor vil blive bemærket ved hver af Lovforslagets enkelte Paragraffer.

Til § 1.

Medens den gjældende Lønningslov endnu bevarer en Forskjel indenfor de normerede Universitetslæreres Kreds mellem Professorer, Lektorer og Docenter, gaaer nærværende Forslag ud paa at ophæve denne Forskjel og normere alle de Lærere, der have at udføre en Gjerning af samme Art og Betydning for Universitetet og med samme Navn og samme Berettigelse. Det Retfærdighedshensyn, der kræver denne Ligestilling, er ogsaa i den siden Lønningslovens Udstedelse forløbne Aarrække blevet anerkjendt af den bevilgende Myndighed, idet den har forvandlet Lektoratet i Kemi til et Professorat og Docenturen i Fransk til et Professorat i romansk Filologi, medens yderligere i Henhold til Ministeriets Budgetter for Finansaarene 1888—89 og 1890—91 de to lægevidenskabelige Lektorater og Docenturerne i Ophthalmologi samt i tysk Sprog og Litteratur ere gaaede over til at blive Professorater. Forslaget tilsigter forsaavidt kun en følgerigtig Gjennemførelse af en i og for sig ubestridelig rigtig og ved Finanslovbevillinger godkjendt Tanke, der heller ikke vel kan forliges med en Sondring mellem forskellige Slags Professorer, henholdsvis ordentlige og overordentlige. Forslaget er derfor blevet staaende ved den fælles Benævnelse: Professorer. Denne Ordning vil derhos være saa meget mere fyldestgjørende, som den ingenlunde udelukker Muligheden af i et givet Tilfælde istedetfor en Professor at beskikke en Docent, f. Ex. fordi der til en given Tid ikke findes nogen Ansøger, der allerede har lagt de fornødne Kvalifikationer som Universitetslærer for Dagen, eller fordi der findes en saadan, hvis Dygtighed nærmest kun har vist sig i specielle Forgreninger af et Videnskabsfag.

I Overensstemmelse med denne Tankegang er Udtrykket Docent kun blevet bevaret i Forslaget som Betegnelse for saadanne ved den akademiske Undervisning regelmæssig medvirkende Lærere, hvis Embedsgjerning det ikke er at foredrage et eller flere videnskabelige Hovedfag, men som kun i Medfølge af deres praktiske Livsvirksomhed have at vejlede de Studerende i specielle Forgreninger af Videnskaben. Exempler derpaa frembyde de nedenfor i § 2 opførte Docenter ved det lægevidenskabelige Fakultet.

Foruden paa den anførte Maade at gennemføre Ligestillingen af Universitetslærerne gaaer Forslaget dernæst, som foran bemærket, ud paa at forhøje deres Antal fra de nu normerede og bevilgede 52 til 57. Denne Forøgelse vil blive yderligere begrundet i de efterfølgende Bemærkninger for de enkelte Fakulteters Vedkommende.

Til § 2.

Naar det theologiske Fakultet er foreslaaet normeret med 6 Professorer, er dette en Forøgelse af 1 ud over det normerede Antal af 5, som ikke er blevet forøget siden 1844, skjønt Fakultetet Gang efter Gang med stigende Styrke har fremhævet Nødvendigheden af en Forøgelse. Bortset fra andre tidligere fremførte Grunde ville de stigende Krav, som det uforholdsmæssig store Antal theologiske Studerende stiller til de theologiske Examensforelæsninger, indeholde en uafviselig Grund til at efterkomme Fakultetets Forlangende.

Naar dernæst det samlede Antal Professorer i det rets- og statsviden-

skabelige Fakultet ligeledes er foreslaaet forhøjet fra 8 til 9, da er Grunden dertil fortrinsvis den, at ingen af Fakultetets Bestanddele mener at kunne undvære det ene af de 8 Professorater, der ifølge kgl. Resolution af 2den Maj 1855 er normeret som et saadant, der efter Omstændighederne kan besættes med en Lærer i Retsvidenskab eller med en Statsøkonom. Det forudsattes under Forhandlingerne, at Embedet regelmæssig skulde besættes med en Retslærd; men ligesom der fortiden i Fakultetet findes tre statsvidenskabelige Professorer, saaledes have disse ogsaa udtalt, at fremtidig de under Statsøkonomi og Statistik henhørende Fag paa Grund af deres stigende Betydning og Omfang vanskelig ville kunne bestrides af to Lærere, hvilket dog maatte blive Tilfældet, hvis nogensinde dets ubestemte Professorat igjen blev besat med en Retslærd. Men med al Anerkjendelse af den nævnte Paastands Berettigelse kan den retsvidenskabelige Bestanddel af Fakultetet fra sin Side ikke give Afkald paa endnu et Professorat under særligt Hensyn til det uforholdsmæssig større Antal Studerende, som den tæller, og en i alle Retninger fyldestgjørende Ordning vil derfor kun kunne tilvejebringes ved den i Forslag bragte Normering, hvorved særligt endnu erindres, hvad der ovenfor er fremhævet om, at den ikke udelukker Muligheden af under givne Forhold istedetfor en Professor at ansætte en Docent i en speciellere Forgrening af et Hovedfag.

Det lægevidenskabelige Fakultet er i Henhold til Ministeriets Budget for 1890—91 normeret med 11 Professorater. Naar dette Tal foreslaaes forøget med 1, saa er det en uundgaaelig Følge af denne Videnskabs ved nye Undersøgelser og Opdagelser altid voxende Fylde og Omfang. Nye Forgreninger vise sig at være af en saadan mere udstrakt Betydning, at de maa indordnes som Bestanddele i det almindelige Studium. Rigsdagen har selv anerkjendt dette ved at vedtage et Forslag om et nyt Professorat i Øjenlægevidenskaben. Men i uadskillelig Sammenhæng hermed gjælder det netop ogsaa om at fastholde Studiets almindelige Grundlag og yde de Studerende den sammenfattende og overskuende Vejledning gennem Sygdomstilstandenes Mangfoldigheder, som er det nødvendige Udgangspunkt for enhver videnskabelig Tilegnelse. Naar hertil føjes, at der i den nyeste Tid er tilført den almindelige Granskning af Sygdomstilstandene et saa omfattende og betydningsfuldt Stof, som Bakteriologien indeholder, saaledes at der allerede under Universitetets Udgiftspost til videnskabelige Formaaals Fremme udredes Honorar til en midlertidig Docent heri, har Forslaget i Henhold til det lægevidenskabelige Fakultets Indstilling optaget et Professorat i almindelig Pathologi, derunder indbefattet medicinsk Bakteriologi, altsaa et Professorat, hvorved en allerede bestaaende midlertidig Docentur omdannes til at kunne gjøre sin fulde Nytte.

De i Forslaget optagne ordinære Docenturer ere i Overensstemmelse med den nu bestaaende Ordning, idet der i Henhold til den paa Ministeriets Budget for 1888—89 tilkomne Bevilling er tilføjet en ordinær Docent, der bestyrer en for Undervisningen egnet Klinik for Sindssygdomme, hvorhos der er optaget Bevilling til en Docent, der bestyrer en for Undervisningen egnet Børneklinik.

Af de i det filosofiske Fakultet foreslaaede 15 Professorater i bestemte

Fag findes allerede de 12 fortiden normerede, nemlig 2 Professorater i Filosofi, 3 i Historie, 2 i klassisk, 1 i nordisk, 1 i romansk, 1 i germansk, 1 i semitisk, 1 i indisk Filologi.

Naar der dernæst er foreslaaet endnu et Professorat i klassisk Filologi, erindres, at dette er et af selve Fagets Omfang og Betydning flydende Krav, der har ført til, at det f. Ex. ved de fleste tydske Universiteter er normeret med et ulige større Antal Professorer. Ogsaa hos os har saagodtsom til Stadighed en Docent virket ved Siden af de to Professorer, saaledes som det ogsaa fortiden er Tilfældet; og Forslaget gaaer derfor i Virkeligheden kun ud paa at give den forlængst erkjendte Trang et korrektere Udtryk ved at normere den overtallige Docent som Professor.

Paa tilsvarende Maade stiller Forholdet sig i Henseende til det andet Professorat, som er foreslaaet i nordisk Filologi; og desuden maa her ikke oversees det forøgede Krav i Henseende til Examensforelæsninger, som er en Følge af den ved Anordn. 25de Oktbr. 1883 indførte Skoleembedsexamen.

Naar Forslaget endvidere har optaget endnu et Professorat i germansk Filologi, skal dette kun af det ovenfor ad § 1 fremhævede Hensyn træde stedetfor den nu normerede Docent i Engelsk. Naar begge Professorer ere foreslaaede ansatte i germansk istedetfor henholdsvis i engelsk og tydsk Filologi, da er Grunden den, at der i førstnævnte Fald vil være Mulighed for at udstrække deres Lærervirksomhed til begge Sprog, forsaavidt de magte lem, hvad der efter Omstændighederne nok kan forudsættes at være Tilfældet.

Det nævnte Antal af 15 Professorer formenes at burde normeres i bestemte Fag saavel af Hensyn til disse Fags Betydning i og for sig som af Hensyn til deres Betydning for Examensstudierne.

Ved Siden deraf er der fortiden endnu normeret et Professorat i sammenlignende Sprogvidenskab. Dette Fag er af særlig Vigtighed, fordi der ved Skoleembedsexamen i Sprog kræves Kjendskab til den sammenlignende Sprogvidenskabs Metode, og kan derfor, forsaavidt en til Foredraget deraf kvalificeret Lærer haves, ventes regelmæssig at ville optage et af de 3 Professorater i ubestemte Fag, der efter Trangen til enhver Tid og de forhaanden værende Kræfter kunne besættes med Lærere i saadanne filosofiske, historiske og sproglige Fag, som ikke maatte findes tilstrækkelig repræsenterede ved de specielt normerede Pladser. Ifølge den i Rigsdagssamlingen 1887—88 vedtagne Ordning findes der foruden den normerede Professor i sammenlignende Sprogvidenskab endnu ekstraordinære Professorer i slavisk Sprog og i Kunsthistorie, hvortil kommer, at der af den ledige Lønning for en Professor i Æsthetik udredes Honorar til en midlertidig Docent i dansk Litteraturhistorie. I Betragtning af, at alle disse Fag, sammenlignende Sprogvidenskab, slaviske Sprog, almindelig Litteraturhistorie og Æsthetik, Kunsthistorie m. fl., konkurrere om de 3 Professorater, kan dette Antal efter Omstændighederne forventes at ville blive utilstrækkeligt til Universitetets Behov. Men da der dog ikke foreligger en i selve den akademiske Undervisnings planmæssige Krav begrundet Nødvendighed for at have et større Antal, og de fornødne Kræfter til Besættelse af dem heller ikke til

enhver Tid tør paaregnes at være tilstede i større Maal, har Forslaget indskrænket sig til det nævnte Antal i Forventning af, at der i givne Tilfælde, f. Ex. hvor der er Mulighed for at knytte en betydeligere Kraft til Universitetet, fremdeles ligesom hidtil vil kunne hjælpes paa mulige Savn ved Ansættelse af overtallige Professorer.

I det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet ere samtlige de i Forslag bragte Professorater i bestemte Fag allerede nu normerede, blot med Undtagelse af Professoratet i Geografi, der kun er bevilget som extraordinært. Men i Betragtning af den større Betydning, der efterhaanden er bleven tillagt dette Fag ved den akademiske Undervisning, og med særligt Hensyn til, at der i Medfør af Adg. 25de Oktbr. 1883 til Stadighed bør kunne holdes Examensforelæsninger i Geografi, er der formentlig aldeles tilstrækkelig Grund til ogsaa at optage dette Fag som normeret Lærefag. Det ene ubestemte Professorat, som derefter endnu er foreslaaet medtaget, finder sin naturlige Forklaring i den lange Række af meget omfattende og betydningsfulde Videnskaber, som dette Fakultet repræsenterer, hvilke Videnskaber tilmed have vist at kunne brede sig i nye Forgøreninger, som f. Ex. Botaniken i Plantefysiologien. Selv bortset fra en slig Mulighed vil der imidlertid let i en saadan Række Lærefag ved Universitetet forekomme et Savn, medens udenfor Universitetet den fornødne Kraft til at afhjælpe dette er til Raadighed. For denne Mulighed er da ogsaa her det ubestemte Professorat føjet til, der følgelig, ligesom de tilsvarende Professorater i det filosofiske Fakultet, kun tænkes besat, naar de fornødne videnskabelige Dygtigheder, der ellers maatte gaa ledige, haves til Raadighed.

Til § 3.

Som Lønningsloven af 25de Marts 1871 § 4. Døg er i 2det Stykke Ordene: »som ere ansatte siden 1ste April 1858« udeladte, idet ingen af de nuværende 4 Universitetslærere med Ansættelse før det nævnte Tidspunkt har noget Fag under polyteknisk Læreanstalts Omraade.

Til § 4.

Forslaget har bevaret den hidtilværende Forpligtelse for Inspektorerne ved Universitetets zoologiske Museum til at holde offentlige Forelæsninger over deres specielle Afdelinger uden særligt Vederlag. Naar der i et akademisk Lærefag af en saadan Udstrækning og af en saadan Betydning i forskellige Retninger som Zoologien kun er normeret en eneste Professor, er det i høj Grad ønskeligt, at han kan finde en stadig Bistand i sin Lærervirksomhed, og denne kan under de givne Forhold bedst ydes ham af hans Kolleger i Museumsbestyrelsen. Lignende Betragtninger gjøre sig gjældende for Mineralogiens Vedkommende, idet der for denne vigtige Videnskab kun er normeret en eneste Professor, som i sin Lærervirksomhed behøver stadig videnskabelig Bistand, medens der hidtil kun temporært er givet ham en saadan. Paa Grund af de overordentlige Fremskridt, der i de senere Aar ere skete dels i Krystallografi og Mineralogi, dels i Geognosi og Palæontologi, kunde det være særdeles ønskeligt at have et særligt Professorat i hver af de nævnte Retninger, men efterat det i Lovforslaget om

den polyteknisk Lærestalts Lønningsforhold er foreslaaet at oprette et Lektorat ved denne Anstalt i Mineralogi, Geognosi og Jordbundslære, nærmest med det praktiske Livs Formaal for Øje, har man ment at kunne indskrænke sig til at foreslaa Ansættelsen af en Inspektor ved det mineralogisk-geognostiske Museum med Forpligtelse til at holde offentlige Forelæsninger over sit specielle Fag. Herved vil der paa engang skaffes Professoren i Mineralogi en stadig videnskabelig Hjælp i Lærervirksomheden og vindes en, efter hvad nedenfor vil blive bemærket, nødvendig Forstærkning af Arbejdskraften til Museets Bestyrelse. Man har derfor i nærværende § 4 optaget en Bestemmelse om den Inspektor ved det mineralogisk-geognostiske Museum paahvilende Forelæsningspligt. Paa den anden Side er det imidlertid en Selvfølge, at den Forelæsningspligt, som er knyttet til den i og for sig betydningsfulde Inspektorgjerning, og de deraf flydende Fordringer til Inspektorerens videnskabelige Undervisningsevne maa afføde et billigt Krav paa, at de nyde en saadan Lønning, som sætter dem istand til helt at hengive sig til deres Embeds-Hverv uden at være nødsagede til at forøge let derfor bevilgede Vederlag ved andet Erhverv udenfor Museet. Hertil er der ogsaa taget Hensyn ved Lønningsfastsættelsen i § 7, 2det Stykke.

Til § 5.

Angaaende den her foreslaaede Lønning og Alderstillæget for Professorerne, henvises til de ovenfor S. 400—403 fremsatte Bemærkninger. Ligeom i Forslaget angaaende Landbohøjskolen og angaaende Lærerpersonalet ved den polytekniske Lærestalt er dernæst ogsaa i det foreliggende Forslag, overensstemmende med, hvad der allerede foresloges i Finanslovsforslaget for 1888—89, men da af Folketingets Finansudvalg blev henvist til at afgøres gjennem Behandlingen af Lønningsloven, Tjenestetiden i Henseende til Lønningstillægets Fastsættelse for de nuværende normerede Professorer ved Universitetet beregnet fra Vedkommendes første faste Ansættelse som Lærer ved Universitetet eller ved den polytekniske Lærestalt. Denne Beregning af Lønningsanciennitet er ogsaa allerede bragt til Anvendelse paa Finansloven for 1887—88 i Henseende til forskellige Professorer, som Professor Førgensen, Professor Zeuthen samt Professor Jul. Petersen (som forhen ansat ved den polytekniske Lærestalt), og for Professor R. Pedersen er hans Lønning endog beregnet fra hans første midlertidige Ansættelse ved Universitetet. Til Beregningsmaaden fra den første faste Ansættelse ved Universitetet turde der være saa meget større Grund, som denne Regel er i naturlig Overensstemmelse med den ovenfor omtalte Jevnstilling af Universitetslærerne. Om end den, der ifølge Forslaget rykker op i normeret Professorplads, ikke tidligere har været ansat som normeret Professor, men som normeret Lektor eller Docent, maa han dog forudsættes at have røgtet en Lærergjerning af samme Omfang og Betydning som en normeret Professors, og har han ikke i den forløbne Aarrække nydt samme Stilling og oppebaaret samme Vederlag, er der ingenlunde noget Ubilligt i, at hans tidligere Tjenestetid i alt Fald regnes ham tilgode i Henseende til Beregningen af det fremtidige Lønningstillæg. Forsaavidt det ved Finanslove er bevilget forskellige nu ansatte Professorer, at deres Embedsalder i Henseende

til Lønningstillæget skal regnes fra et tidligere Tidspunkt, end Ansættelsen virkelig har fundet Sted, er der gjort det fornødne Forbehold i saa Henseende. Iøvrigt bemærkes, at de fleste Professorer, der ved den foreslaaede Beregning erholde en forøget Lønningsanciennitet, allerede efter deres nu-gældende Anciennitet ville naa den foreslaaede Slutningslønning. I Virkeligheden vil Medregning af Tjeneste som Lektor eller normeret Docent kun være til Nytte for Professorerne Stadfeldt, Gædeken, V. Thomsen, Plum, Lange, Chievitz, Møller og Bohr.

Om de extraordinære Docenter eller Professorer i Almindelighed vil derimod en tilsvarende Opfattelse ikke uden videre kunne forudsættes at være den rette, idet de paagældende Universitetslæreres Stilling helt vil bero paa en for hver enkelt af dem given Finanslovbestemmelse. Derfor er Tjenestetidens Beregning i Henseende til Lønningstillæg for de normerede Professorer ved Universitetet, der ansættes, efter at denne er traadt i Kraft, ikkun ført tilbage til den første faste Ansættelse som normeret Lærer ved Universitetet. Den Tjenestetid ved den polytekniske Lærestanstalt, der medregnes, vil fremtidig kun have været enten som Lærer i Henhold til Lov af 25de Marts 1871 § 3 eller som Professor i Henhold til det nu forelagte Forslag om Lærestanstaltens Lønningsforhold. De foreslaaede nye Lektorer ved den polytekniske Lærestanstalt har man derimod ikke ment at burde tillægge den førnævnte Begunstigelse ved eventuel Overgang til Professorater ved Universitetet, da deres Lærergjerning ikke kan stilles lige med en normeret Professors Virksomhed, medens man derimod har ment at burde drage Omsorg for, at en saadan Overgang, der vil stille sig som en ved Forholdene given Fremrykning i Embedsstilling, ikke skal medføre Afgang i den i Lektorstillingen oppebaarne Lønning.

Professor Rostgardianus nyder af det Rostgaardske Legat en særlig Huslejeportion af 380 Kr. 62 Ø., som han oppebærer lige fra sin Embedsansættelse, men er udelukket fra de øvrige Professorers Adgang til efter Embedsalder at optære Fribolig i de endnu tilbageværende Professorgaarde eller en af de istedetfor de tidligere Professorgaarde oprettede Huslejeportioner. Saalænge disse Huslejeportioner kun vare 8 à 800 Kr., kunde man muligvis betragte den Fordel for Professor Rostgardianus strax at erholde omtrent $\frac{1}{2}$ Huslejeportion som ækvivalerende de øvrige Professorers Udsigt til i Almindelighed først efter temmelig lang Tjenestetid at erholde en Huslejeportion. Efterat imidlertid Huslejeportionernes Størrelse er forøget med Halvdelen og deres Antal med mere end Halvdelen, idet der nu er 12 Portioner à 1200 Kr. (foruden 3 som personligt Tillæg), er Professor Rostgardianus aabenbart uheldigere stillet end de øvrige Professorer, idet hans Forhold er blevet uforandret, medens disse ikke blot have faaet Udsigt til hurtigere at opnaa Huslejeportion, men ogsaa til at nyde en endnu større Portion end forhen. Denne uheldige Stilling for Professor Rostgardianus er ikke blot i sig selv en Ubillighed, men tillige ganske stridende mod Hensigten med det Rostgaardske Legat, der netop tilsigtede at give Professor Rostgardianus en særlig gunstig Stilling i Henseende til Huslejeportion. Man har derfor gjenoptaget det i Rigsdagssamlingen 1890—91 stillede Forslag om at forhøje den Professor Rostgardianus tillagte Huslejeportion med

400 Kr., altsaa det samme Beløb, hvormed de almindelige Huslejeportioner ere blevne forøgede.

Til § 6.

Den her optagne Bestemmelse er overensstemmende med den nugældende Lønningssats for de lægevidenskabelige Docenter af 2000 Kr. aarlig.

Til § 7.

Gartneren ved Universitetets botaniske Have lønnes efter Lov 25de Marts 1871 § 6 med 2400 Kr. aarlig, stigende hvert 5te Aar med 400 Kr. aarlig indtil 3600 Kr.

I Betragtning af de forøgede Krav, som den botaniske Haves omfattende Udvidelse vedblivende stiller til Gartnerens Virksomhed, og i Betragtning af denne Virksomheds indgribende Betydning for Havens gode Udvikling, er der for Gartneren foreslaaet en Begyndelseslønning af 3000 Kr., stigende hvert 5te Aar med 400 Kr. aarlig til 4600 Kr.

Desuden nyder Gartneren som hidtil sin Fribolig.

I Lov 25de Marts 1871 § 6 er der gjort en Forskjel mellem første og anden Inspektør ved Universitetets zoologiske Museum, saaledes at den første nyder en Begyndelseslønning af 2400 Kr., den anden af 2000 Kr., stigende hvert 5te Aar med 400 Kr. aarlig indtil henholdsvis 3600 og 3200 Kr.

For det zoologiske Museums Vedkommende gaaer Forslaget ud paa at ophæve Forskjellen ved at jevnstille begge Inspektorer i Henseende til Lønning, ligesom de ere jevnstillede i Henseende til Arbejde. Og naar man dernæst erindrer, at de foruden at skulle bestyre en Museumsafdeling tillige skulle holde Forelæsninger over de dertil hørende Dyreklasser, kan det vel ikke betvivles, at deres nuværende Lønning er uforholdsmæssig ringe, og at der kun vil blive tilvejebragt et nogenlunde rimeligt Forhold mellem Arbejdet og Vederlaget, naar der, som nu i Forslaget sket, fastsættes en Begyndelseslønning for Inspektorerne paa 3000 Kr., stigende hvert 5te Aar med 400 Kr. aarlig til 5000 Kr.

Det mineralogisk-geognostiske Museum har hidtil kun haft en eneste fast Assistent med en Løn af 1104 Kr., og under disse Forhold er en Mand, der ikke er saa heldigt stillet udelukkende at kunne tage Hensyn til sin Interesse for Anstalten, fristet til ved første givne Lejlighed at forlade den, medens det dog vil være af største Vigtighed for Museet at kunne fastholde Dygtigheder hos sig saa længe som muligt, hvilket nødvendigvis forudsætter, at der bydes dem antagelige Livsvilkaar. Det i Rigsdagssamlingen 1890—91 forelagte Forslag gik derfor ud paa at ombytte den faste Assistent ved Museet med en Inspektør, men da der nu ved Museets tidssvarende Udvidelse i den nye Bygning, der er under Opførelse, vil blive stillet langt større Krav til Bestyrelsen end hidtil og navnlig aabner sig en Mulighed for Bearbejdelsen af det betydelige Materiale, som er hjembragt af de mange herfra udsendte Expeditioner, men som hidtil for en stor Del har maattet henligge ubearbejdet af Mangel paa Arbejdsrum og videnskabelig Assistance, og da det derhos, som ovenfor bemærket, er højst ønskeligt at skaffe den mineralogiske Professor en stadig Bistand i Lærervirksomheden, vil det være

nødvendigt at ansætte en Inspektor. Dennes Hverv vil i alt Væsentligt være ensartet med Inspektorernes ved det zoologiske Museum og bør følgende lønnes paa samme Maade, altsaa med 3000 Kr., stigende hvert 5te Aar med 400 Kr. aarlig til 5000 Kr.

I § 7, 3die Stykke, er der dernæst foreslaaet Lønninger for en Flerhed af Embedsmænd, som ikke findes opførte paa den gjældende Lønningslov, idet de fortiden lønnes af den samlede Medhjælpssum.

Naar de imidlertid ere blevne udsondrede fra Mængden og opførte særskilt, er dette sket, fordi Stillingens Beskaffenhed og Betydning formentlig afgiver en fyldestgjørende Grund dertil.

Ingen kan miskjende Naturvidenskabernes indgribende Betydning i Nutiden, og ogsaa for den praktiske Erhvervsvirksomheds Skyld er det derfor ønskeligt, at Studiet af dem saavidt muligt fremmes, særlig i et lille Land som vort med et eneste Universitet. Dertil vil det imidlertid bidrage, naar den, der vil gøre Studiet til sin Livsgjerning, ikke er indskrænket til at haabe paa Opnaaelse af en enkelt Plads, men har Udsigt til en Flerhed af Stillinger, som et efter Omstændighederne tilfredsstillende Endemaal for en videnskabelig Stræben; og ikke mindre er det af Vigtighed for Universitetet, at det paa denne Maade har bedre Udsigt til varig at knytte en Flerhed af videnskabelige Kræfter til sig. Selvfølgelig maa dog Forudsætningen være, at den videnskabelige Virksomhed, som Stillingen medfører, er af forholdsvis større Omfang og Betydning baade for Videnskaben og for Undervisningen; thi kun i saa Fald, men ogsaa da, er der gyldig Grund til at anvise Indehaveren en særlig Plads udenfor de almindelige Medhjælperes Kreds.

Spørger man nu, om der findes akademiske Stillinger, som fyldestgøre de anførte Forudsætninger, henvendes Tanken paa visse Assistenters ved de naturvidenskabelige Anstalter: den faste Assistent ved zoologisk Museum og den første Assistent ved kemisk Laboratorium. Det er givet, at Indehavelsen af disse Bestillinger jevnlig vil være varig, endog livsvarig, medens dog hverken Benævnelsen eller Lønningen vil være tilfredsstillende for Indehaveren, naar han bliver ældre, og dette Misforhold vil kunne øve en mindre heldig Indflydelse i forskellige Retninger. For at raade Bod herpaa har Forslaget udsondret de paagjældende Assistenters fra Medhjælperne og tillagt dem en anden Benævnelse, der formentlig bedre stemmer med Beskaffenheden af deres Virksomhed, og som allerede er anvendt paa en tilsvarende Bestillingsmand ved den botaniske Haves Museum, som derfor ogsaa er medtaget paa dette Sted. Naar Assistenten ved zoologisk Museum er benævnet Viceinspektør, er dette selvfølgelig sket for at markere Forskjellen overfor de to Inspektorer. At endelig ogsaa Observator ved det astronomiske Observatorium er bleven fremhævet særlig i denne Sammenhæng, turde ikke trænge til videre Begrundelse.

Naar Embederne ere foreslaaede til en Begyndelseslønning af 2000 Kr., da er dette sket med den Mulighed for Øje, at de kunne ventes opnaaede i en forholdsvis yngre Alder. Ansættelsen vil vel medføre nogen Forhøjelse for de nuværende Indehavere — jfr. Bilag II. — undtagen for Inspektøren ved botanisk Haves Museum, der fortiden lønnes med 3000 Kr. Men Æn-

dringens største Betydning er den lovbestemte Adgang til Opnaaelse af Lønningstillæg, som ogsaa fra Lovgivningens eget Synspunkt burde tilkomme Indehaverne af disse Stillinger, men som hidtil kun er tillagt Assistenten ved zoologisk Museum, der nu lønnes med 1200 Kr., stigende med 200 Kr. hvert tredie Aar til 2000 Kr. foruden Andel i de finanslovbestemte Forhøjelser af den samlede Lønningssum. Den følgerigtige Gjennemførelse af Tanken vil imidlertid være at anerkjende Stillingerne som medførende Pensionsberettigelse, hvilken Anerkjendelse frembyder saa meget mindre Betænkelighed, som der altid plejer at bevilges Indehaverne og deres Efterladte en Understøttelse, anslaaet paa Grundlag af Reglerne om Pensionsansættelse.

Til § 8.

Den Del af den i Lønningslovens § 8 fastsatte samlede Medhjælpsum, der fortiden medgaaer til Lønning af de ved Universitetet og Kommunitetet ansatte Bestillingsmænd og Betjente, i Forbindelse med de Beløb, der af andre Konti udredes i samme Øjemed (Bil. III.), og som nu foreslaaes overførte hertil, udgjør:

for Universitetet	61172 Kr.
— Kommunitetet	7480 —
	<hr/>
	68652 Kr.

Det i Forslag bragte Beløb er

for Universitetet	64448 Kr.
— Kommunitetet	7514 —
	<hr/>
	71962 —

Altsaa en Forøgelse med... 3310 Kr.

Hertil maa imidlertid føjes, at der fra Medhjælpssummerne til andre Konti er foreslaaet overført et Beløb af:

for Universitetet	7456 Kr.
— Kommunitetet	1200 —
	<hr/>
	8656 —

saa at den virkelige Merudgift bliver... 11966 Kr.

Begrundelsen af dens Fremkomst vil findes i den efterfølgende Redegjørelse for de ved de enkelte akademiske Anstalter i Forslag bragte Ændringer, som iøvrigt, foruden at Lønningerne delvis ere forhøjede, tillige paa forskellige Steder tilsigte at afhjælpe den Uregelmæssighed, at Beløb nu udredes af vedkommende Anstalts Konto, som i Virkeligheden bør optages under Medhjælpssummen.

Lægevidenskabelige Anstalter.

1. I det fysiologiske Laboratorium arbejder fortiden 2 Assisterter, den ene lønnet med 1104 Kr., den anden med 950 Kr. Fakultetet har ment at burde foreslaa Vederlaget for hver Assistent ansat til 1200 Kr., idet den ene tillige beholder den Fribolig, som han tidligere har nydt.

Dernæst findes der ved Laboratoriet en teknisk Medhjælper, som har at renholde og vedligeholde Instrumentsamlingen, passe Museet, i Særdeleshed

ved at sørge for Præparaternes stadige Forsyning med Spiritus samt gaa Bestyreren tilhaande ved det daglige Arbejde i Laboratoriet. Han nyder derfor et Vederlag af 1020 Kr., som er foreslaaet forhøjet til 1100 Kr. Da der imidlertid fortiden ikke findes anden Betjening i Laboratoriet, har Medhjælperen tillige maattet udføre egentligt Karlearbejde i Laboratoriet, og har derfor trods al anvendt Umage ikke været istand til at passe Museet og Instrumentsamlingen paa fuldt betryggende Maade. For at afhjælpe denne Mangel har det været nødvendigt at foreslaa Ansættelsen af en Laboratoriekarl, som skulde overtage Rengjøringsarbejdet og alt andet grovere Arbejde i Laboratoriet. Vederlaget derfor menes passende at kunne sættes til 800 Kr. aarlig.

Den aarlige Udgift til Assistance ved det fysiologiske Laboratorium vil herefter forøges med 1226 Kr.

2. Det normal-anatomiske Museum. Her er ikke foreslaaet nogen Forøgelse af den videnskabelige Medhjælp, men i Lighed med, hvad der er bemærket om de fysiologiske Assistenters og af ganske samme Grund, er den nuværende Løn paa 1104 Kr. for hver af de to Prosektorer ved Museet foreslaaet forhøjet til 1200 Kr.

3. Ved det patologiske Museum er ansat en Prosektor med 696 Kr. og en Assistent med 1104 Kr. aarlig. Lønningerne for Begge foreslaaes til 1200 Kr. aarlig for hver.

Ved det patologiske Museums Udvidelse med et bakteriologisk Laboratorium gik man ud fra, at Betjeningen ved dette Laboratorium kunde besørge af Anatomitjeneren uden særlig Udgift; men da det har vist sig nødvendigt at indrette det bakteriologiske Laboratorium i Kvistetagen paa kirurgisk Akademi, vil det selvfølgelig være umuligt for Anatomitjeneren at udføre de nævnte Forretninger, og det vil derfor være nødvendigt at antage en særlig Laboratorietjent. Denne Betjent, hvis Arbejdstid vil blive fra c. Kl. 9—5, foreslaaes lønnet som Betjenten ved kemisk Laboratorium, altsaa med 900 Kr. aarlig.

4. I Finansaaret 1890—91 tilkom Lønning for en kemisk-klinisk Assistent ved den klinisk-medicinske Undervisning paa Frederiks Hospital. I en Række Aar har man nemlig paa Hospitalet savnet en Mand, som havde det Hverv i Undervisningens Interesse at undersøge de mange forskjellige syge Stoffer, som Urin, Blod, Exsudatin m. fl., hvilken Undersøgelse forudsætter en speciel Kyndighed og Øvelse, som i Regelen ikke findes i tilstrækkelig Grad hos de paa Afdelingerne ansatte Læger. Lønningen, der er optagen paa Universitetets Udgiftspost 7. c. med 600 Kr. aarlig, foreslaaes overført til Universitetets samlede Medhjælpssum.

5. Da Pedellen ved det kirurgiske Akademi er baade Pedel og Portner, og da den almindelige Portnerlønning, i Overensstemmelse med, hvad der gjælder ved den polytekniske Lærestalt, foreslaaes sat til 1000 Kr., er dette Beløb af Hensyn til det med Portnerstillingen forbundne betydelige Arbejde som Pedel foreslaaet forøget til 1200 Kr. Den anden Portner ved kirurgisk Akademi foreslaaes lønnet med den almindelige Portnerlønning 1000 Kr.

Anstalter under det matematisk-naturvidenskabelige
Fakultet.

1. Det kemiske Laboratorium.

Da første Assistent, der hidtil er lønnet med 1512 Kr., er foreslaaet indnævnt til Inspektør ved Laboratoriet, udgaaer han, og de tilbageblivende 3 Assistenters foreslaaede da efter Bestyrerens Indstilling lønnede med henholdsvis 1500, 1000 og 1000 Kr. De 840 Kr. af hver af de sidstnævnte 3 Lønninger, som hidtil ere blevne udredede af Laboratoriets Konto, foreslaaes derhos for den bekvemmere Ordningsskyld overførte til den samlede Medhjælpssum. Portneren, der tillige er første Betjent ved Laboratoriet, foreslaaes lønnet med 1000 Kr. foruden fri Bolig og Brændsel, og en anden Betjent med 900 Kr., saaledes at denne Lønning bevilges istedetfor det tidligere af Laboratoriets Indtægter udredede Beløb til Betjening af 720 Kr.

2. Det mineralogisk-geognostiske Museum.

Efter det foran Side 409—10 opstillede Forslag bortfalder den nuværende første Assistent ved Museet, og i hans Sted træder en Inspektør. Iøvrigt er der foreslaaet en Medhjælpssum af 1600 Kr., derunder 200 Kr. til Budhjælp.

Det bemærkes, at der derved er bortseet fra de Ændringer, som Museets Overførelse til den nye Bygning kan forventes at ville medføre, og som endnu ikke kunne overskues. Herved sigtes f. Ex. til Udgifterne ved Tilbygningen med Museet, naar det skal holdes aabent for Publikum i længere Tid end nu, til Budhjælp m. v.

3. Det astronomiske Observatorium.

For Observatoriet er der kun foreslaaet en Forøgelse af det ved samme ansatte Buds Lønning fra 500 til 600 Kr., og et alt bevilget Beløb af 200 Kr. til Assistance ved Observationer og Beregninger er foreslaaet overført fra Observatoriets Konto til den samlede Medhjælpssum. De øvrige Bevilgninger ere optagne uforandrede.

4. Den botaniske Have.

Medhjælpen i denne grupperer sig dels om botanisk Museum, dels om Haven i snevrere Forstand.

Ved Museet er nu ansat en Inspektør med 3000 Kroners Løn. Havens Direktør har foreslaaet ham lønnet nærmest i Analogi med Inspektorerne ved zoologisk Museum med en pensionsberettiget Løn af 2800 Kr., stigende hvert 5te Aar med 400 Kr. indtil 4800 Kr. Da de sidstnævnte Inspektører midlertid have den selvstændige Styrelse af visse Afdelinger af Museet og desuden en Forelæsningspligt, som ikke paahviler den botaniske Inspektør, bør han formentlig rettere jevnføres med de ovenfor Side 410—11 i Forslaget nævnte Inspektører og Viceinspektøren ved zoologisk Museum. Derefter er ogsaa hans Løn anslaaet.

Foruden Inspektøren ved Museet findes fortiden en Assistent og Bibliothekar, lønnet med 1272 Kr. Direktøren har foreslaaet ham lønnet med 2000 Kr.; men i Betragtning af den nuværende Løn, sammenholdt med

Lønningen for tilsvarende Stillinger, er Forslaget dog blevet staaende ved 1600 Kr.

Der findes dernæst fortiden en Assistent ved Undervisningen i Plante-anatomien og ved Undervisningen af de lægevidenskabelige Studerende samt ved Tilsynet med Studiesamlingen, som lønnes med et Beløb af 1200 Kr. paa Havens Konto. Denne Assistent foreslaaes bibeholdt med den nuværende Lønning, overført paa den samlede Medhjælpssum.

Endelig findes der fortiden ansat en Assistent ved Sprit- og Tør-samlingen, som oppebærer en Løn af 400 Kr. aarlig paa Havens Konto. Denne Plads ønsker Direktøren ikke bevaret, men foreslaaer de 400 Kr. eventuelt henlagte til Forbedring af den fornævnte Assistents Løn. Forslaget har imidlertid foretrukket ikke at binde Direktøren i Anvendelse af det nævnte Beløb, men under den samlede Medhjælpssum stille det til Raadighed for ham tilligemed et Beløb af 300 Kr., som haves iforvejen, til Bistand ved videnskabelige Arbejder i Museet.

Endvidere har der i en Aarrække været ansat en Assistent ved Bestemmelsen af de levende Planter, som derfor oppebærer et Vederlag af 1000 Kr. aarlig paa Havens Konto. Denne Post foreslaaes bevaret med den nuværende Løn, overført paa den samlede Medhjælpssum.

Hvad Haven i snevrere Forstand angaaer, findes der ved samme til Bistand for Gartneren antaget to Undergartnere og 3 Medhjælpere, som lønnes:

1ste Undergartner med	1396 Kr.
2den — —	1200 —
1ste Medhjælper —	1000 —
2den — —	888 —
3die — —	780 —

Desuden nyde de 2 Første Fribolig og de 3 Følgende hver en Fribolig for en Ugift.

Forslaget gaaer nu i Overensstemmelse med Direktørens Indstilling ud paa Følgende:

1ste og 2den Undergartner føre Tilsyn med Arbejdet hver i sin Del af Haven, den ene i Væxthusene, den anden i Friluft. 1ste, 2den og 3die Medhjælper bevares med Fribolig for en Ugift og en Løn af henholdsvis 1000, 1000 og 800 Kr., som opføres helt paa den samlede Medhjælpssum medens nu henholdsvis 110, 165 og 770 Kr. udredes paa Havens Konto.

Den første Fyrbøder ved Haven, som nu lønnes med 888 Kr. og Fribolig, foreslaaes dernæst normeret med 1100 Kr. og Fribolig; den anden som nu nyder 1000 Kr., hvoraf 880 Kr. paa Havens Konto, med 1000 Kr. opførte paa den samlede Medhjælpssums Konto. Materialsnedkerens Løn som fortiden kun er 888 Kr., hvoraf 143 Kr. paa Havens Konto, foreslaaes ansat med samme Beløb, posteret paa samme Maade som anden Fyrbøders Løn; og Portner og Bud ved Haven foreslaaes normeret med den Fribolig som nu er tillagt ham, og den almindelige Portnerløn af 1000 Kr., opført under den samlede Medhjælpssum istedetfor 880 Kr., som nu udredes af Havens Konto.

For Portneren ved det botaniske Laboratorium, der tillige har Fribolig, er Lønningen sat til 1000 Kr. aarlig.

Det zoologiske Museum.

Angaaende den faste Assistent ved Museet er det Fornødne bemærket venfor til § 7.

I Henseende til den videnskabelige Medhjælp ved Museet bemærkes yvrigt, at det nu bevilgede Honorar af 1000 Kr. til en konkologisk Medarbejder forudsættes bevaret, og den samlede Medhjælpssum, der nu udgjør 200 Kr., foreslaaes ligesom tidligere forhøjet med 1200 Kr., da Museets ste Afdeling er stillet forholdsvis mindre heldigt, og det derfor vilde være øjst ønskeligt, om den ved en forøget Arbejdskraft kunde overkomme en urtigere Afvikling af de fra Museernes Forening hidrørende, ufuldførte Arbejder; hvorimod den personlige Bevilling af 2000 Kr. til en videnskabelig ledhjælper ved Ledighed udgaaer.

En væsentlig Forbedring bør dernæst søges gennemført i Henseende til de to ved Museet ansatte Konservatorers eller Præparatorers Stilling. En gode Udførelse af deres Gjerning er af største Betydning for Museet, hvorfor det er ønskeligt, at det kan gjøre Regning paa at beholde Konservatorer, som have vist sig dygtige og erhvervet Øvelse. Men for at kunne dette maa Museet byde dem rimelige Lønningsvilkaar. Dette bør dernæst ogsaa gjøres for Konservatorernes egen Skyld, da de, der ofre sig til denne gjerning, i Regelen ikke ville have Udsigt til at gaa over i andre Stillinger. Og endelig maa det ikke oversees, at deres Virksomhed paa Grund af de Stoffer, som derved benyttes, ikke er fri for at være skadelig for Sundheden.

Af disse Aarsager maa den nuværende Lønning for Konservatorerne, stigende fra 600 til 1400 Kr. foruden Andel i de finanslovbestemte Forøgelsers af den samlede Lønningssum, ansees for at være altfor lavt ansat. Et mindste Beløb af Løn, som bør ydes dem, er formentlig, som foreslaaet, 300 Kr.

I Henseende til Konservatoren ved den til Museet knyttede Westerramske Samling forudsættes det at have sit Forblivende ved den hidtilværende Ordning.

Fyrbøderens Lønning, som nu er 696 Kr. foruden Fribolig, foreslaaes sat til 760 Kr., hvorved han i Forbindelse med Vederlaget for det Arbejde, han i anden Egenskab udfører for Museet, og for hvilket Betalingen udredes af dets Konto, vil opnaa en Lønning af ialt 1000 Kr. Portneren, der nu oppebærer 804 Kr., foreslaaes lønnet med 1000 Kr. foruden Fribolig.

Universitetets Bestillingsmænd.

Konsistoriums Fuldmægtig er fortiden lønnet med 804 Kr., men denne Lønning viser sig mere og mere at være uforholdsmæssig ringe i Forhold til den raske Væxt af Sagernes Antal.

Til Oplysning herom skal blot henvises til Antallet af indgaaende Expeditioner. Medens der i 1871—72 indkom 363 Sager, udgjorde Antallet i 1881—82 553 og i 1890—91 over 800. En tilsvarende Væxt finder Sted i

Lønningen for tilsvarende Stillinger, er Forslaget dog blevet staaende ved 1600 Kr.

Der findes dernæst fortiden en Assistent ved Undervisningen i Plante-anatomien og ved Undervisningen af de lægevidenskabelige Studerende samt ved Tilsynet med Studiesamlingen, som lønnes med et Beløb af 1200 Kr. paa Havens Konto. Denne Assistent foreslaaes bibeholdt med den nuværende Lønning, overført paa den samlede Medhjælpssum.

Endelig findes der fortiden ansat en Assistent ved Sprit- og Tør-samlingen, som oppebærer en Løn af 400 Kr. aarlig paa Havens Konto. Denne Plads ønsker Direktøren ikke bevaret, men foreslaaes de 400 Kr. eventuelt henlagte til Forbedring af den fornævnte Assistents Løn. Forslaget har imidlertid foretrukket ikke at binde Direktøren i Anvendelse af det nævnte Beløb, men under den samlede Medhjælpssum stille det til Raadighed for ham tilligemed et Beløb af 300 Kr., som haves iforvejen, til Bistand ved videnskabelige Arbejder i Museet.

Endvidere har der i en Aarrække været ansat en Assistent ved Bestemmelsen af de levende Planter, som derfor oppebærer et Vederlag af 1000 Kr. aarlig paa Havens Konto. Denne Post foreslaaes bevaret med den nuværende Løn, overført paa den samlede Medhjælpssum.

Hvad Haven i snevrere Forstand angaaer, findes der ved samme til Bistand for Gartneren antaget to Undergartnere og 3 Medhjælpere, som lønnes:

1ste Undergartner med	1396 Kr.
2den — —	1200 —
1ste Medhjælper —	1000 —
2den — —	888 —
3die — —	780 —

Desuden nyde de 2 Første Fribolig og de 3 Følgende hver en Fribolig for en Ugift.

Forslaget gaaer nu i Overensstemmelse med Direktørens Indstilling ud paa Følgende:

1ste og 2den Undergartner føre Tilsyn med Arbejdet hver i sin Del af Haven, den ene i Væxthusene, den anden i Friluft. 1ste, 2den og 3die Medhjælper bevares med Fribolig for en Ugift og en Løn af henholdsvis 1000, 1000 og 800 Kr., som opføres helt paa den samlede Medhjælpssum, medens nu henholdsvis 110, 165 og 770 Kr. udredes paa Havens Konto.

Den første Fyrbøder ved Haven, som nu lønnes med 888 Kr. og Fribolig, foreslaaes dernæst normeret med 1100 Kr. og Fribolig; den anden, som nu nyder 1000 Kr., hvoraf 880 Kr. paa Havens Konto, med 1000 Kr., opførte paa den samlede Medhjælpssums Konto. Materialsnedkerens Løn, som fortiden kun er 888 Kr., hvoraf 143 Kr. paa Havens Konto, foreslaaes ansat med samme Beløb, posteret paa samme Maade som anden Fyrbøders Løn; og Portner og Bud ved Haven foreslaaes normeret med den Fribolig, som nu er tillagt ham, og den almindelige Portnerløn af 1000 Kr., opført under den samlede Medhjælpssum istedetfor 880 Kr., som nu udredes af Havens Konto.

For Portneren ved det botaniske Laboratorium, der tillige har Fribolig, r Lønningen sat til 1000 Kr. aarlig.

Det zoologiske Museum.

Angaaende den faste Assistent ved Museet er det Fornødne bemærket venfor til § 7.

I Henseende til den videnskabelige Medhjælp ved Museet bemærkes øvrigt, at det nu bevilgede Honorar af 1000 Kr. til en konkologisk Medarbejder forudsættes bevaret, og den samlede Medhjælpssum, der nu udgjør 200 Kr., foreslaaes ligesom tidligere forhøjet med 1200 Kr., da Museets ste Afdeling er stillet forholdsvis mindre heldigt, og det derfor vilde være øjst ønskeligt, om den ved en forøget Arbejdskraft kunde overkomme en urtigere Afvikling af de fra Museernes Forening hidrørende, ufuldførte Arbejder; hvorimod den personlige Bevilling af 2000 Kr. til en videnskabelig Ledhjælper ved Ledighed udgaaer.

En væsentlig Forbedring bør dernæst søges gennemført i Henseende l de to ved Museet ansatte Konservatorers eller Præparatorers Stilling. Den gode Udførelse af deres Gjerning er af største Betydning for Museet, vorfor det er ønskeligt, at det kan gjøre Regning paa at beholde Konservatorer, som have vist sig dygtige og erhvervet Øvelse. Men for at kunne ette maa Museet byde dem rimelige Lønningsvilkaar. Dette bør dernæst gsaa gjøres for Konservatorernes egen Skyld, da de, der ofre sig til denne ljerning, i Regelen ikke ville have Udsigt til at gaa over i andre Stillingen. Og endelig maa det ikke oversees, at deres Virksomhed paa Grund f de Stoffer, som derved benyttes, ikke er fri for at være skadelig for undheden.

Af disse Aarsager maa den nuværende Lønning for Konservatorerne, tigende fra 600 til 1400 Kr. foruden Andel i de finanslovbestemte Forøjelser af den samlede Lønningssum, ansees for at være altfor lavt ansat. Det mindste Beløb af Løn, som bør ydes dem, er formentlig, som foreslaaet, 600 Kr.

I Henseende til Konservatoren ved den til Museet knyttede Westerramske Samling forudsættes det at have sit Forblivende ved den hidtilærende Ordning.

Fyrbøderens Lønning, som nu er 696 Kr. foruden Fribolig, foreslaaes at til 760 Kr., hvorved han i Forbindelse med Vederlaget for det Arbejde, an i anden Egenskab udfører for Museet, og for hvilket Betalingen udredes f dettes Konto, vil opnaa en Lønning af ialt 1000 Kr. Portneren, der nu ppebærer 804 Kr., foreslaaes lønnet med 1000 Kr. foruden Fribolig.

Universitetets Bestillingsmænd.

Konsistoriums Fuldmægtig er fortiden lønnet med 804 Kr., men denne lønning viser sig mere og mere at være uforholdsmæssig ringe i Forhold il den raske Væxt af Sageres Antal.

Til Oplysning herom skal blot henvises til Antallet af indgaaende Expeditioner. Medens der i 1871—72 indkom 363 Sager, udgjorde Antallet i 881—82 553 og i 1890—91 over 800. En tilsvarende Væxt finder Sted i

Antallet af udgaaende Expeditioner, ved hvilke Fuldmægtigen tillige har at udføre Skriverforretningerne, da ingen Skriver er normeret ved Konsistoriums Kontor.

Naar hertil kommer, at Fuldmægtigen bestandig benyttes i en Mængde andre Sager, f. Ex. ved Undersøgelser og Udarbejdelse af Sager til Konsistorium, ved Udarbejdelse af Tilhørerlister, ved Ordningen af Anmeldelserne til de halvaarlige Forelæsningskataloger og Tilsyn med Trykningen m. fl., er Trangen til en Lønningsforhøjelse uimodsigelig. I 1884 indkom Konsistorium med et dertil sigtende Forslag, men der bevilgedes kun den daværende Fuldmægtig et personligt Tillæg. Efter hans Befordring er Ubilligheden overfor den nuværende, som ikke nyder dette Tillæg, og som har været ansat i denne Post i over 7 Aar, lige stor.

Naar Fuldmægtige i Almindelighed ere foreslaaede til en pensionsberettiget Løn af fra 2000 til 3000 à 3400 Kr., altsaa i Gjennemsnit ca. 2600 Kr., hvortil kommer et Honorar af 600 Kr. for dem, der i Lighed med Konsistoriums Fuldmægtig fungere som Expeditionssekretær, og man saa blot regner, at Konsistoriums Fuldmægtig udfører halvt Arbejde mod en ministeriel Fuldmægtig, saa bør Lønnen ansættes til mindst 1600 Kr.

Naar der i 1884 kun blev foreslaaet et Beløb af 1400 Kr., er der derfor formentlig god Grund til yderligere at foreslaae en Forhøjelse af Lønnen til det ovennævnte Beløb af 1600 Kr.

For Inspektørvirksomheden med Universitets- og Kommunitetsbygningerne, derunder de nye Lokaler i St. Pederstræde og Studiestræde, samt med Inventariet og med Portnernes og Fyrbødernes Udførelse af deres Gjerning er bibeholdt den nuværende Lønning 2000 Kr., at udrede med Halvdelen af Universitetet og Halvdelen af Kommunitetet.

Pedellernes Lønning foreslaaes ligesom tidligere forhøjet fra 1008 til 1200 Kr., men da de af deres Lønning maa afgive 600 Kr. til et Pedelbud, nemlig 1ste Pedel 240 Kr. og 2den Pedel 360 Kr., er det anseet rettest nærmere at ordne dette Forhold saaledes, at de nævnte Beløb fradrages Pedellønningen, der altsaa for 1ste Pedel bliver 960 Kr. og for 2den Pedel 840 Kr., medens der som særlig Post opføres 600 Kr. til et Pedelbud. Universitetsportnerens Løn menes i Betragtning af det uforholdsmæssig store Arbejde og Ansvar, der er forbundet med Portnertjenesten ved selve Universitetets Hovedbygning, at burde normeres med 200 Kr. udover den almindelige Portnerløn eller med 1200 Kr.

Portneren ved Bygningerne i St. Pederstræde og Studiestræde, hvis Løn er 900 Kr., foreslaaes sat til den almindelige Portnerlønning 1000 Kr.

Endelig er Universitetsfyrbøderens Løn foreslaaet forhøjet fra 532 til 600 Kr., hvilket Beløb udfyldes med 400 Kr., hvortil hans nuværende Løn 264 Kr. som Fyrbøder ved Universitetsbiblioteket formenes at burde forhøjes.

Til Udgifter ved Skrivers har Bestyrelseskomiteen for Kommunitetet Stipendievæsen fortiden kun et Beløb af 100 Kr., hvoraf endog 40 Kr. afgives til Regensprovsten til Brug ved de ham særlig paahvilende Forretninger. Resten af Beløbet medgaaer til Betaling for Afskrivning af større Skrivelser, saaledes at der intet Beløb haves til Udgifter ved Førelse af Protokoller, Akters Ordning og Bevarelse, Afskrivning af en Mængde mindre

Skrivelser og adskillige andre Kontorarbejder, medens det med Sagernes voxende Antal, under den i de senere Aar stedfundne stærke Stigning i Antallet af Studenter og dermed af dem, der søge Stipendier, bliver uoverkommeligt for Komiteens forretningsførende Formand personlig at udføre alt dette Arbejde, der ogsaa naturlig bør henvises til Udførelse ved underordnet Medhjælp. Det til Kontorhold for Komiteen bevilgede Beløb er derfor foreslaaet forhøjet til 1200 Kr., dels til Hjælp til Udførelsen af ovennævnte Arbejde, dels for at det kunde gøres Komiteen muligt at udvide sin nuværende Virksomhed noget, saaledes at Komiteen i betydeligt større Omfang, end det under de nuværende Forhold kan ske, kunde samle de til en retfærdig Bortgivelse af de forskjellige Legater nødvendige Oplysninger om Ansøgernes akademiske og navnlig økonomiske Forhold, saavel til Komiteens egen Brug som ogsaa til Brug ved Uddelingen af Understøttelser for Studerende, der foretages af Andre end Komiteen, saaledes af Konsistorium og Fakulteterne, væsentlig efter Indstilling fra de Universitetsprofessorer, der i Medfør af Legatfundatserne ere Eforer for Legaterne, af disse Eforer selv, af Myndigheder udenfor Universitetet, som Ministeriet, og af private Legatbestyrelser.

Hvad Kommunitetets Bestillingsmænd iøvrigt angaaer, foreslaaes Lønningen for Stipendiebestyrelsens Bud forhøjet fra 156 Kr. til 200 Kr., Viceinspektør paa Regensen, ligesom fortiden, lønnet med 800 Kr. foruden fri Bolig samt 2 Favne Brænde og 40 Kr. i Brændselsgodtgjørelse, medens Regensportnerens Lønning formenes at burde forhøjes fra 710 Kr. til 800 Kr. Nattevagten, som fortiden oppebærer 624 Kr., hvoraf 96 Kr. som personligt Tillæg, foreslaaes normeret med 600 Kr.

Det er Ministeriets Hensigt i Regelen at søge frit Brændsel eller Erstatning derfor indtil 80 Kr. tillagt de Bestillingsmænd under de samlede Lønningssummer for Universitetet og Kommunitetet, der have fri Bolig, om fornødent ved forhøjet Bevilling paa Finansloven.

Til § 9.

Naar Honorarsummen i nærværende Forslag er sat til 8000 Kr. istedetfor, som i Lov 25de Marts 1871 § 9, til 4600 Kr., da skyldes Forhøjelsen i første Række den Omstændighed, at en Flerhed af Honorarer, som nu findes opførte paa anden Konto, ere overførte til denne, paa hvilken de formentlig have deres naturlige Plads. Naar saaledes de nuværende Honorarer for Regensprovsten 600 Kr., for Stipendiebestyrelsens Medlemmer 600 Kr. samt for Universitetets Arkivar 400 Kr. lægges til den i Lovens § 9 opførte Sum, vil denne udgjøre 6200 Kr. Resten er fremkommen ved de i Forslag bragte Forhøjelser for Referendarius consistorii, Regensprovsten, Stipendiebestyrelsens Medlemmer og Honoraret for Forelæsninger over Kirkeret i Pastoralseminariet. Regensprovsten nyder nu kun et Honorar af 600 Kr. aarlig foruden fri Bolig og Brændsel. Da han imidlertid ved Overtagelsen af Provstiet maa renuncere paa at have eller faae en Huslejeportion, der nu udgjør 1200 Kr., vil Vederlaget for den byrdefulde Bestilling blive saa ringe, at man er udsat for, at ingen lidt ældre Professor vil findes villig til at overtage den. Derfor er Regensprovstens Honorar foreslaaet forhøjet til

1000 Kr. Stipendiebestyrelsens 3 Medlemmer nyde nu hver et Honorar af 200 Kr. Da det uforholdsmæssig stigende Antal Studerende i Forbindelse med det forøgede Antal Kommunitetsstipendier har forøget deres Arbejde i en meget betydelig Grad, og dette ganske særligt gjælder for Formandens Vedkommende, foreslaaes dennes Honorar forhøjet til 600 Kr. og Honoraret for de to andre Medlemmer forøget med 100 Kr. for hver.

Skjønt det for Referendarius consistorii fastsatte Honorar af 600 Kr. aarlig er altfor ringe efter den ham paahvilende Virksomheds Karakter og Omfang, var det dog i det i Rigsdagssamlingen 1890—91 forelagte Forslag antaget, at en Forhøjelse deraf kunde undlades, saafremt Lønnen for Fuldmægtigen i Konsistoriums Kontor blev væsentlig forøget, idet man gik ud fra, at Referendarius vilde kunne opnaa en Lettelse, naar Fuldmægtigen ved det større Vederlag blev sat istand til at overtage en større Del af Arbejdet. Ved en fornyet Undersøgelse af Forholdene har det imidlertid vist sig, at en saadan Lettelse ikke i nogen væsentlig Grad kan paaregnes, da det ikke vil være muligt at befri Referendarius for den største og mest besværlige Del af den Virksomhed, der nu paahviler ham, nemlig den, der hænger sammen med, at han er den, der refererer alle Sager i Konsistorium og udarbejder de paa Forhandlingerne i dette og i alle vigtigere Udvalg byggede Betænkninger. Det maa derfor ansees for nødvendigt, at Honoraret for Referendarius forhøjes til mindst 1000 Kr. aarlig, jvfr. iøvrigt Univ. Aarb. f. 1881—82 S. 62—63.

Honoraret til Lærerne i Pastoralseminariet er forhøjet fra 2600 til 3000 Kr.

Grunden hertil er den, at der hidtil kun har været anvendt 400 Kr. til Honorar for Forelæsninger over Kirkeret, som derfor kun ere blevne holdte i det ene Semester. Paa denne Maade har imidlertid kun det ene Hold Kandidater paa Seminariet kunnet nyde godt af dem. Men da denne Ordning er i høj Grad unaturlig, idet ethvert Hold bør kunne nyde Undervisning i samtlige Seminariets planmæssige Lærefag, er det til Forelæsninger i Kirkeret bevilgede Beløb efter Direktionens Indstilling foreslaaet forhøjet fra 400 til 800 Kr.

Til § 10.

Til Afholdelse af den theologiske og den rets- og statsvidenskabelige Embedsprøve ved Examenskommissioner er der ved Lønningslov af 25de Marts 1871 § 9 bevilget en Sum af 18000 Kr. I Forbindelse dermed er det bestemt, at der indtil disse Examenskommissioner kunne indrettes, kan anvendes indtil 14000 Kr. aarlig til at lønne faste Censorer ved Universitetets forskjellige Embedsexamina. Paa Finansloven ere disse Bevillinger dog slaaede sammen, saaledes at der til Honorarer til faste Censorer eller Examenskommissioner ved Universitetets forskjellige Embedsexamina er bevilget 21600 Kr.

Forslaget har dog ment at burde fastholdq Lønningslovens Sondring og er, da der ikke ad Erfaringsvejen er indvunden noget Kjendskab til Udgifterne ved Examenskommissioner, blevet staaende ved den dertil tidligere

anslaaede Sum af 18000 Kr. Til faste Censorer haves der fortiden en Sum af 17600 Kr.

Af ovennævnte Konto paa 21600 Kr. anvendes dernæst yderligere et Beløb til Vederlag for Censorer ved Skoleembedsexamen og Tillægsexamen efter Adg. 25de Oktober 1883, jfr. Bekj. af 21de April 1884. Disse Censorer ere imidlertid ikke faste, da de beskikkes ifølge Bekj. 21de April 1884 for hver Termin i de Fag, i hvilke Examen afholdes. Den derved foranledigede Udgift har for Finansaaret 1890—91 udgjort henved 4000 Kr., og der er derfor paa nærværende Forslag anslaaet en Sum af 5000 Kr. til disse Censorer.

Til § 11.

Intet at bemærke.

— Da lignende Fortegnelser, som ledsagede dette Forslag, findes optagne i Univ. Aarb. for 1888—89 S. 640—661, ere de ikke medtagne her, hvorimod nedenfor meddeles Fortegnelser over Lønninger og Honorarer efter Lov af 12te April 1892.

Det af Folketinget nedsatte Udvalg afgav under 18de Marts 1892 følgende Betænkning:

Det foreliggende Forslag indeholdt ikke blot Bestemmelser om Universitetets og Kommunitetets Lønningsforhold, men ogsaa Bestemmelser om Universitetets hele Ordning og om Antallet af dets faste Lærerkrafter.

Hvad det sidste Punkt angik, havde der fra flere Sider af Udvalget været rejst stærk Tvivl om den nuværende Ordning's Hensigtsmæssighed og udtalt Ønsker om en ny Ordning, der bedre kunde sætte Universitetet istand til at løse sin dobbelte Opgave som en fri videnskabelig Højskole og en Examensanstalt for vordende Embedsmænd. Men disse Tanker havde hverken i dette eller i de foregaaende Aar, da Sagen forelaa til Behandling, været saaledes afklarede, at man fra nogen Side havde troet Tiden kommen til at stille bestemte Forslag om en saadan Ordning.

Under disse Omstændigheder antog Udvalgets største Mindretal (Blem, Falkenstjerne, H. Holm, Pingel og Ravn), at man ikke burde foregribe Udviklingen enten til den ene eller til den anden Side, og det foreslog derfor, at man med Hensyn til Universitetets Organisation blev ved det Bestaaende og ikke gik ind paa Ministeriets Forslag om at forøge de faste Læreres Tal, der nu var 49 — d. v. s. 48 normerede Professorer og 1 normeret Docent (Professor Stephens) — til 57. Indenfor de enkelte Fakulteter blev der da de samme normerede Professorater som hidtil, medens det maatte være Lovgivningsmagten forbeholdt at skjønne, om der i særlige Tilfælde kunde være Grund til at knytte enkelte fremragende Videnskabsmænd til Universitetet som ekstraordinære Professorer.

Med Hensyn til Universitetets Lønningsforhold kunde man ikke gaa ind paa de foreslaaede Lønningssatser, der vilde forøge Lønnen for 7 Professorer med 800 Kr., for 1 med 1100 Kr., for 35 med 1200 Kr. og for 6 med 1800 Kr.

Man saae ingen Anledning til at forhøje Lønnen for de ældste Profes-

sorer, der nu havde 6000 Kr. foruden Embedsbolig eller Huslejeportion til en Værdi af 1200 Kr. samt forskjellige mindre Emolumenter. Men man erkjendte, at de yngre Professorer, naar de, som nu, havde en Begyndelsesløn af 3200 Kr., stigende hvert 5te Aar med 600 Kr., vare vanskelig stillede navnlig i den første halve Snes Aar af deres Professortid, i hvilken de som oftest maatte anvende et meget ihærdigt Arbejde paa at trænge ind i deres Videnskab og lægge den tilrette for de Studerende, og i hvilke de som Regel ikke havde Udsigt til saadanne Emolumenter, som fulgte med de ældre Professorers Stilling, og man ansaae det derfor for rigtigt at forøge denne deres Løn med 400 Kr.

Bestemmelsen i § 5, andet Stykke om, at Tjenestetiden for de nuværende normerede Professorer skulde regnes fra deres første faste Ansættelse som Lærere ved Universitetet eller den polytekniske Lærestanstalt, vilde, som Lovforslagets Motiver oplyste, kun have den Betydning at forøge 6 af de nuværende Professorers Løn udover de almindelige Regler; men da man efter de Vedkommendes Lønningsforhold ikke fandt Aarsag dertil, foresloges det at stryge denne Bestemmelse.

Naar der ingen nye Professorater oprettedes, maatte sidste Stykke af § 5 udgaa, og man stillede derfor Forslag derom.

De i § 7 foreslaaede Lønninger for Gartneren ved botanisk Have og de 2 Inspektorer ved det zoologiske Museum fandt man højere end fornødent og foreslog dem derfor alle 3 nedsatte til en Begyndelsesløn af 2800 Kr., stigende hvert 5te Aar med 400 Kr. til 4000 Kr. Da Spørgsmaalet om den fornødne Medhjælp ved det mineralogiske Museum og det kemiske Laboratorium efter Lovforslagets Motiver og Sagens Natur vilde blive gjort til Gjenstand for nærmere Overvejelse, naar disse Instituter rykkede ind i deres nye Bygninger, fandt man ingen Anledning til nu at ansætte en Inspektør ved mineralogisk Museum og en Inspektør ved kemisk Laboratorium. Heller ikke saae man tilstrækkelig Grund til at gjøre de øvrige i § 7, sidste Stykke nævnte Personer — Inspektøren ved botanisk Haves Museum, Viceinspektøren ved zoologisk Museum samt Observatoren ved astronomisk Laboratorium —, der hidtil havde været lønede af Universitetets Medhjælpssum, til pensionsberettigede Embedsmænd, men foreslog dem saavel som Assistenterne ved det mineralogiske Museum og det kemiske Laboratorium førte tilbage til at lønnes af den Sum, som efter § 8 stilledes til Ministeriets Raadighed. Dog erkjendte man, at der kunde være Grund til at sætte Lønnen for Viceinspektøren ved zoologisk Museum og for Observator til 2400 Kr. aarlig under Forudsætning af, at den Understøttelse, Sidstnævnte nu havde paa Finanslovens § 21 VI. A. 2., bortfaldt. Den nuværende Inspektør ved botanisk Haves Museum havde en Løn af 3000 Kr.; men da man ikke saae nogen Anledning til at lønne denne Stilling højere end Stillingerne som Viceinspektør ved zoologisk Museum og Observator, foreslog man, at det udtrykkelig udtaltes i § 8, at de 600 Kr., som den nuværende Inspektør havde udover 2400 Kr. — ligesom de 2000 Kr., der efter Lovforslaget vare tillagte Dr. phil. H. J. Hansen som extraordinær videnskabelig Medhjælper ved zoologisk Museum — ikke uden videre indgik i

len i § 8 nævnte Medhjælpssum, men betegnedes som tillagte en bestemt Person og altsaa som bortfaldende med denne.

I Motiverne til § 8 og i Bilag III. til Lovforslaget gjordes udførlig Rede for den nuværende og den paatænkte Anvendelse af Universitetets Medhjælpssum. Man foreslog imidlertid følgende Nedsættelser i de af Ministeriet foreslaaede Summer:

	Kr.	Kr.
Bibliothekaren ved botanisk Have.....	fra 1600	til 1500.
1ste Undergartner	— 1700	— 1600.
2den Undergartner	— 1500	— 1400.
1ste Fyrbøder.....	— 1100	— 1000.
Medhjælp ved zoologisk Museumsraad	— 4400	— 3600.
2den Konservator....	— 1600	— 1500.
Medhjælp ved mineralogisk Museum.....	— 1600	— 900.
2den Assistent ved fysiologisk Laboratorium .	— 1200	— 1100.
En Laboratoriekarl (800 Kr.) udgaaer.		
Anatomitjeneren	-- 1100	— 900.
Konsistoriums Fuldmægtig	-- 1600	— 1400.
Universitetsportneren	— 1200	— 1000.
1ste Pedel.....	— 960	— 800.
2den Pedel	-- 840	— 700.

Derved blev den i § 8 nævnte Sum nedsat med 3800 Kr., og den naatte desuden nedsættes med 800 Kr., da man ved Finanslovens Behandling havde negtet en saadan Sum til Skriverseri ved Stipendiebestyrelsen. Den samtidig vilde den blive forøget med 10604 Kr. derved, at man flyttede de 5 ovennævnte Personer i § 7 tilbage under denne Konto — Assistenten ved mineralogisk Museum og Inspektøren ved botanisk Haves Museum med deres nuværende Løn (1104 Kr. og 3000 Kr.), Assistenten ved emisk Laboratorium med 1700 Kr., som vedtaget ved Finansloven for 892—93, og Viceinspektøren ved zoologisk Museum og Observator med 400 Kr. til hver — samt med 1200 Kr. derved, at man flyttede Honorarerne og Stipendiebestyrelsens 3 Medlemmer og for Regensprovsten over fra § 9 til denne Konto.

I § 9 fandt man det rettest at bibeholde de nuværende Honorarer til Referendarius consistorii, til Forelæsninger over Kirkeret, til Stipendiebestyrelsens Medlemmer og til Regensprovsten, og fandt ingen Grund til den foreslaaede Overførelse af Stipendiebestyrelsens og Regensprovstens Honorarer fra Kommunitetets til Universitetets Budget. Man foreslog derfor Paragraffen ændret paa disse Punkter.

Endelig foreslog man at stryge de Bestemmelser i §§ 9 og 10, der gik ud paa at overføre Udgifterne til Pastorseminariet og til Censorerne ved Examen fra Universitetet til Statskassen. Disse Udgifter hørte formentlig naturlig hjemme paa Universitetets Budget, og da Statskassen bar Universitetets aarlige Underskud, var der saa meget mindre Føje til en Impostering.

Et andet Mindretal (Dinesen, Hedemann og Scharling) fandt i og for sig ikke Grund til at gjøre alle de foran berørte Forandringer i det fore-

liggende Lovforslag, hvis Bestemmelser det tvertimod i alt Væsentligt fandt hensigtssvarende. Men overfor den Stemning, som havde været fremherskende i Udvalget, havde det ment at burde tiltræde en Del af de foreslaaede Ændringer, navnlig Hovedforslaget om at indskrænke Lovforslaget fra at være en Normerings- og Lønningslov til kun at omfatte en Revision af Lønningerne for de bestaaende Embeder og Bestillinger ved Universitetet, uagtet i alt Fald nogle af de foreslaaede nye Professorater forekom det meget ønskelige, ligesom der formentlig efter den nye Skoleembedsexamens Indretning vilde være god Grund til her, ligesom det var Tilfældet ved saagodtsom alle andre Universiteter, at have et fast normeret Professorat i Geografi. Under de forhaanden værende Omstændigheder havde Mindretallet dog ment at burde tiltræde Forslaget om for Øjeblikket at blive ved de nu bestaaende Embeder og havde derfor ogsaa, om end med Beklagelse, sluttet sig til Indstillingen om, at de i Forslagets § 7 nævnte fem Funktionærer, der hidtil havde været lønede af Medhjælpssummen, fremdeles bleve henførte til denne, særlig i Betragtning af, at der formentlig ved mineralogisk Museum og kemisk Laboratoriums Indflytning i de nye Bygninger vilde være Anledning til at gjøre Ordningen af de personlige Forhold ved samme til Gjenstand for en nærmere samlet Overvejelse.

Ud fra denne Betragtning havde Mindretallet ment at kunne tiltræde de nedenfor stillede Ændringsforslag til Lovforslagets §§ 7—8, ligesom det ikke havde villet modsætte sig den foreslaaede Affattelse af Forslagets § 9, uagtet det i og for sig fandt de i denne Paragraf foreslaaede Forhøjelser af de omhandlede Honorarer særdeles vel begrundede. Endvidere kunde det, skjønt det ikke anerkjendte, at Udgifterne til Pastoralseminariet og Censorerne ved Embedsexaminerne vare Udgifter, som strengt taget kunne siges at vedrøre Universitetet som saadant, af praktiske Grunde slutte sig til Forslaget om, at den særlige Bestemmelse om disse Udgifters Afholdelse af Statskassen bortfaldt.

Derimod havde et Medlem af dette Mindretal (Scharling) aldeles ikke kunnet tiltræde det foreliggende Ændringsforslag om Fastsættelsen af de nuværende Professorers Lønning, som faktisk omtrent kun ophævede den Reduktion heraf, som fandt Sted ved Loven af 25de Marts 1871, der, som paavist i Anmærkningerne i Lovforslaget, ved Ophævelse af Sædtillæget og Forandring af Alderstillægene fra 3aarige til 5aarige formindskede den i Loven af 1858 normerede Løn med over 300 Kr. aarlig; den foreslaaede Nedsættelse vilde altsaa omtrent fastsætte Professorernes Løn til det Samme, som for 34 Aar siden ansaaes for passende, medens Kravene til Livet i saa mange Retninger vare voxede stærkt i dette Tidsrum, hvad der var anerkjendt i andre Lønningslove fra de senere Aar. Uagtet det derfor fandtes vel begrundet, naar Konsistorium allerede i 1879 havde gjort gjældende, at »4400 Kr. var et Minimum, hvorpaa der Intet er at slaa af, hvor det Formaal, der burde være det ledende ved denne Sags Ordning, nemlig Hensynet ikke blot til Personerne, men ogsaa til hele Samfundets Interesse i Videnskabens frodige Udvikling i vort Fædreland, ikke skal udsættes for at blive i mere eller mindre væsentlig Grad forfejlet«, havde dette Medlem dog for at vise Imødekommen mod de fra anden Side i Udvalget fremsatte

Krav paa en Nedsættelse af de foreslaaede Lønninger ment at kunne stille Forslag om at nedsætte hele Lønningsskalaen med 400 Kr. Udover denne betydelige Reduktion af det Foreslaaede maatte det ansees for utilraadeligt at gaa.

Et tredje Mindretal (Brandes, A. Nielsen og Ovesen) havde ikke deltaget i de Indstillinger til Tinget, der forelaa som Ændringer fra de andre Mindretals Side, skjønt man i og for sig foretrak disse fremfor Regjeringsforslagets Bestemmelser, naar man overhovedet vilde deltage i Forhandlingen om dette. Regjeringsforslaget gik ud paa en betydelig Forøgelse af de nuværende Universitetsembedsmænds Gager, en Forøgelse af Personalet dels med kgl. Ansættelse dels uden, og lignende Forhøjelse og Forøgelse af Embedsmænd og Bestillingsmænd ved de til Universitetet nyttede Institutioner. Noget Forslag om ny Organisation forelaa ikke, indtagen forsaavidt nogle nye Embeders Oprettelse skulde betragtes som vigtige hertil. Mindretallet havde under disse Omstændigheder ikke fundet Anledning til at beskæftige sig med et Forslag, der paa intet Punkt blot antydede en Reform af de nuværende Universitetstilstande, men kortest udtrykt alene sigtede til at skaffe Professorerne og Andre højere Lønninger og til at skaffe flere Personer disse højere Lønninger. Den Indskrænkning, som Lønningsforhøjelserne havde undergaaet i Flertallets Forslag, syntes Mindretallet uden Betydning overfor de to Hovedsynspunkter, dels at en Omordning af Lønningsforholdene ved Universitetet maatte gaa Haand i Haand med en Omorganisation af Universitetets Lærevirksomhed, dels at de nuværende Lønninger maatte siges at være gennemgaaende fyldestgjørende og afpassede baade efter selve Arbejdets Udstrækning og et lille Lands Evne. Det vilde sees af de medfølgende Bilag, hvad Professorernes virkelige indtægt beløb sig til, naar de forskellige Godtgjørelser og Emolumenter tillagdes Lønningerne. Endvidere maatte tages i Betragtning, at Professorstillingen indirekte medførte betydelige Indtægter (f. Ex. i det lægevidenskabelige Fakultet), og at Arbejdet tydeligvis ikke lagde Beslag paa Professorernes hele Tid eller Kræfter saaledes som anden lønnet Embedsgjerning, hvormed man undertiden vilde sammenligne Universitetslærernes Stilling (f. Ex. i Bemærkningerne til Lovforslaget om Toldpersonalets Arbejde). Hvis enkelte yngre Videnskabsmænd strax ved deres Ansættelse eller i de første Aar skulde være mindre heldigt stillede, fordi de endnu stode paa lavest Lønning og ikke havde faaet Del i de anselige Emolumenter, vilde der ganske sikkert i Form af midlertidig Understøttelse kunne skaffes saalænge de fornødne Midler til uden økonomiske Sorger at dyrke deres Studier.

Da Mindretallet saaledes mente, at Forslaget, selv med de af Flertallet foreslaaede Ændringer ikke egnede sig til videre Fremme, indstillede det til Tinget, at Overgangen til tredje Behandling negtedes.

Et Medlem (Falkenstjerne) havde kun kunnet tiltræde Flertallets Ændringsforslag, naar der i Loven blev tilføjet en Bestemmelse om, at den ikke traadte i Kraft, medmindre der samtidig udkom en Lov om Statstilskud til Folkehøjskoler og Landbrugsskoler.

I Henhold til disse Udtalelser stilledes der følgende Ændringsforslag:
Af Flertallet (Blem, Dinesen, Falkenstjerne, Hedemann, H. Holm,
Pingel, Ravn og Scharling):

Til § 1.

1. 1ste Linie ændres »57« til »49«.

Til § 2.

2. 1ste Linie ændres »6« til »5«.

3. 2den Linie ændres »9« til »8«.

4. 3die Linie ændres »6« til »5«.

5. 4de Linie ændres »12« til »11«.

6. 16—27de Linie. Der sættes Punktum efter »Professorater«, og Ordene:
»i bestemte Fag.....specielt normerede Pladser« udgaa.

7. 28de Linie ændres »11« til »10«.

8. 28—42de Linie. Der sættes Punktum efter »Professorater« og Ordene:
»i bestemte Fag.....specielt normerede Pladser« udgaa.

Til § 4.

9. Sidste Punktum udgaaer.

Til § 5.

Af Flertallet: (De samme Medlemmer som under Nr. 1, undtagen
Scharling):

10. Paragraffens 1ste Stykke affattes saaledes:

»Samtlige normerede Professorer ved Universitetet lønnes med
3600 Kr. aarlig, hvorhos der for hver 5 Aars Tjenestetid tilstaaes et
Tillæg af 600 Kr. aarlig; dog kan Lønningen ikke overstige 6000 Kr.«

Af Scharling:

11. I Paragraffens 1ste Stykke ændres Tallene »4400 Kr.« og »6800« til:
»4000« og »6400«.

Af Flertallet under Nr. 1:

12. 1ste Punktum i 2det Stykke udgaaer og i 2det Punktum ændres Or-
dene: »i den nævnte Henseende« til: »i Henseende til Lønningstil-
læggets Fastsættelse«.

13. Paragraffens sidste Punktum udgaaer.

Til § 7.

14. 1ste Linie: »3000« ændres til »2800«,

15. 2den Linie: »4600« ændres til »4000«.

16. 2det Stykkes 1ste og 2den Linie, Ordene: »og en Inspektor ved det
mineralogisk-geognostiske Museum« udgaaer.

17. 2det Stykkes 2den Linie: »3000« ændres til »2800«.

18. Samme Stykkes 3die Linie: »5000« ændres til »4000«.

19. Sidste Stykke udgaaer.

Til § 8.

20. 1ste Linie: »71962« ændres til »79166« og »2000« til »2600«.

21. 2den Linie: »bestemt Person« ændres til »bestemte Personer«.

Til § 9.

22. 1ste Linie: »8000 Kr.« ændres til »5000 Kr.«.

23. 2den og 3die Linie: »Medlemmerne af Stipendiebestyrelsen, Regens-
provsten udgaaer.

24. 3die Linie: Der sættes »« efter Kollegierne og Resten udgaaer.
Til § 10.
25. Sidste Punktum udgaaer.
Af Falkenstjerne:
Til § 12.
26. Istedetfor Ordene: »den 1ste April 1892« indsættes: »samtidig med en Lov om Statstilskud til Folkehøjskoler og Landbrugsskoler«.
Udenfor Betænkningen blev ved Forslagets 2den Behandling i Folketinget stillet følgende Ændrings- og Underændringsforslag af J. Seavenius:
Til §§ 1 og 2.

1. Underændringsforslag til Forslag 1 i Betænkningen: »49« ændres til »52«.

(Vedtages dette, tilraades at stemme mod Forslag 5 og 7 i Betænkningen).

2. Ændringsforslag til § 2:

I 16de Linie ændres »15« til »16«. Der sættes Punktum efter Professorater, og Resten af Stykket (16de til 27de Linie) udgaaer.

Til § 5.

3. Underændringsforslag til Forslag 10 i Betænkningen: »3600 Kr.« ændres til »3800 Kr.«

Ved 2den Behandling i Folketinget vedtoges de af Flertallet stillede Ændringsforslag. Lovforslaget vedtoges derefter uforandret ved 3die Behandling.

Ved 2den Behandling i Landstinget blev foretaget den Ændring i Forslagets § 2, at Ordene: »nemlig 5 i Lovkyndighed samt 3 i Statsøkonomi og Statistik« udgik. Forslaget blev derefter vedtaget uforandret i Landstinget ved 3die Behandling.

Ved eneste Behandling i Folketinget vedtoges Forslaget saaledes som det var oversendt fra Landstinget.

Med Hensyn til Lovens Behandling i Rigsdagen henvises iøvrigt til: Folketingstid. f. 1891—92 Sp. 1395—96, 4855—4921, 5067—68, 5492—93, Landstingstid. Sp. 1862—87, 1998—2000, 2064—65, Tillæg A. Sp. 3141—3232, Tillæg B. 1527—58, 1845—46, Tillæg C. 1017—22, 1163—68, 1201.

Da der af det af Folketinget nedsatte Udvalg blev forlangt Oplysninger om, hvilke Professorer, der havde Fribolig eller Huslejeportion, hvilke Indtægter, Professorerne og de ved Universitetet og Kommunitetet ansatte Bestillingsmænd havde udover de i Lovforslaget anførte, hvor store Examensgebyrerne havde været i de 10 sidste Aar, samt hvilke Sportler Pedellerne havde, blev der af Konsistorium indsendt til Ministeriet de efterfølgende, i Kvæsturen udarbejdede Fortegnelser.

Fortegnelse over Professorer, der nyde Fribolig eller Huslejeportion.

- Professor Mehren Optionsbolig fra Oktbr. 1887.
(tidligere Huslejeportion fra Oktober 1875).
- Professor Reisz — April 1892.
(tidligere Huslejeportion fra Oktbr. 1880).
- Professor Holm Huslejeportion fra April 1883.

Professor Gædeken	Huslejeportion fra Oktbr. 1883.
Professor W. Scharling.....	— - April 1884.
Professor H. Scharling	— - April 1887.
Professor Matzen	— - April 1887.
Professor Plum.....	— - April 1887.
Professor Zeuthen	— - Oktbr. 1887.
Professor Deuntzer	— - Oktbr. 1887.
Professor P. Madsen	— - Oktbr. 1887.
Professor Wimmer	— - Oktbr. 1887.
Professor C. Lange	— - Oktbr. 1891.
Professor Fr. Nielsen	— - April 1892.

Extraordinært:

Professor Saxtorph.....	— - April 1886.
(tidligere Embedsbolig paa Frederiks Hospital som Overlæge ved samme Hospital).	
Professor Chievitz	Huslejeportion fra April 1890.
(tidligere Embedsbolig som Professor i Anatomi fra 20de Decbr. 1881).	
Professor V. Thomsen.....	— - Oktbr. 1890.
Professor Johnstrup (Mineralogi)	Embedsbolig fra 10de Februar 1866.
Professor Jul. Thomsen (Kemi)	— - 6te Marts 1866.
Professor Thiele (Astronomi).....	— - 18de Oktbr. 1875.
Professor Lütken (Zoologi).....	— - 1ste April 1885.
Professor Bohr (Fysiologi).....	— - 23de Februar 1886.
Professor Warming (Botanik)	— - Oktober 1890.
(tidligere extraordinær Huslejeportion fra April 1886).	
Professor R. Pedersen (Plantefysiologi)	— - Oktober 1890.
Professor Ussing (Regensprovst)	— - 31te Oktober 1876.
(tidligere Huslejeportion fra April 1871).	

Hertil kommer:

- Professor With, der som Overlæge ved Frederiks Hospital nød Embedsbolig paa samme Hospital.
- Professor Stadfeldt, der som Overakkouchør ved den kgl. Fødselsstiftelse nød Embedsbolig paa denne Stiftelse.

Fortegnelse over Indtægter, der af de under Universitetskvæsturen henlagte Fonds oppebares af Universitetets Professorer og de ved Universitetet eller Kommunitetet ansatte Bestillingsmænd udover de i Lønningsforslaget og dets Bilag anførte.

Ad Lovforslagets Bilag I.

- Professor Ussing: Examensgebyrer » Kr., Fakultetssportler 38 Kr., ialt 38 Kr.
- Professor Mehren: Examensgebyrer » Kr., Fakultetssportler 7 Kr., ialt 7 Kr.
- Professor Saxtorph: Examensgebyrer » Kr., Fakultetssportler 68 Kr., ialt 68 Kr.

- Professor Johnstrup: Examensgebyrer » Kr., Fakultetssportler 8 Kr., ialt 8 Kr.
- Professor With: Personlig Godtgjørelse som Overlæge ved Frederiks Hospital 600 Kr., Examensgebyrer » Kr., Fakultetssportler 44 Kr., ialt 644 Kr.
- Professor Jul. Thomsen: Examensgebyrer 119 Kr., Fakultetssportler 8 Kr., Honorar som Direktør ved den polytekniske Lærestanstalt 600 Kr., ialt 727 Kr.
- Professor Holm: Examensgebyrer 207 Kr., Fakultetssportler 9 Kr., ialt 216 Kr.
- Professor Reisz: Examensgebyrer » Kr., Fakultetssportler 40 Kr., ialt 40 Kr.
- Professor Stadfeldt: Examensgebyrer » Kr., Fakultetssportler 32 Kr., ialt 32 Kr.
- Professor Fausbøll: Examensgebyrer » Kr., Fakultetssportler 8 Kr., ialt 8 Kr.
- Professor W. Scharling: Examensgebyrer » Kr., Fakultetssportler » Kr.
- Professor H. Scharling: Examensgebyrer » Kr., Fakultetssportler 2 Kr., ialt 2 Kr.
- Professor Matzen: Examensgebyrer 250 Kr., Fakultetssportler 39 Kr., ialt 289 Kr.
- Professor Zeuthen: Examensgebyrer 108 Kr., Fakultetssportler 8 Kr., ialt 116 Kr.
- Professor Jørgensen: Examensgebyrer 82 Kr., Fakultetssportler 8 Kr., ialt 90 Kr.
- Professor Jul. Pedersen: Examensgebyrer » Kr., Fakultetssportler » Kr., Honorar af Skolefonden som Medlem af Undervisningsinspektionen 1000 Kr., ialt 1000 Kr.
- Professor Deuntzer: Examensgebyrer 250 Kr., Fakultetssportler 36 Kr., ialt 286 Kr.
- Professor Warming: Examensgebyrer 79 Kr., Fakultetssportler 12 Kr., ialt 91 Kr.
- Professor Falbe Hansen: Examensgebyrer » Kr., Fakultetssportler » Kr.
- Professor Gædeken: Examensgebyrer » Kr., Fakultetssportler 36 Kr., ialt 36 Kr.
- Professor Lütken: Examensgebyrer 97 Kr., Fakultetssportler 17 Kr., ialt 114 Kr.
- Professor Thiele: Examensgebyrer » Kr., Fakultetssportler 12 Kr., ialt 12 Kr.
- Professor P. Madsen: Examensgebyrer » Kr., Fakultetssportler 1 Kr., ialt 1 Kr.
- Professor Wimmer: Examensgebyrer » Kr., Fakultetssportler 29 Kr., ialt 29 Kr.
- Professor Christiansen: Examensgebyrer 8 Kr., Fakultetssportler » Kr., ialt 8 Kr.
- Professor V. Thomsen: Examensgebyrer » Kr., Fakultetssportler 17 Kr., ialt 17 Kr.
- Professor Fr. Nielsen: Examensgebyrer » Kr., Fakultetssportler 1 Kr., ialt 1 Kr.
- Professor Plum: Examensgebyrer » Kr., Fakultetssportler 64 Kr., ialt 64 Kr.

- Professor Sundby: Examensgebyrer 35 Kr., Fakultetssportler 15 Kr., ialt 50 Kr.
- Professor R. Pedersen: Examensgebyrer » Kr., Fakultetssportler 24 Kr., ialt 24 Kr.
- Professor Gertz: Examensgebyrer » Kr., Fakultetssportler 16 Kr., Honorar af Skolefonden som Formand for Undervisningsinspektionen 1200 Kr., ialt 1216 Kr.
- Professor Lassen: Examensgebyrer 243 Kr., Fakultetssportler 39 Kr., ialt 282 Kr.
- Professor C. Lange: Examensgebyrer » Kr., Fakultetssportler 113 Kr., ialt 113 Kr.
- Professor J. Steenstrup: Legatrenter (Rostgaards Legat) 380 Kr., Examensgebyrer » Kr., Fakultetssportler 11 Kr., ialt 391 Kr.
- Professor Erslev: Examensgebyrer » Kr., Fakultetssportler 1 Kr., ialt 1 Kr.
- Professor Høffding: Examensgebyrer » Kr., Fakultetssportler 25 Kr., ialt 25 Kr.
- Professor Kroman: Examensgebyrer » Kr., Fakultetssportler 16 Kr., Honorar af Seminariefonden som Medlem af Skolelærer-Examenskommissionen 1100 Kr., ialt 1116 Kr.
- Professor Torp: Examensgebyrer 250 Kr., Fakultetssportler 15 Kr., ialt 265 Kr.
- Professor Westergaard: Examensgebyrer » Kr., Fakultetssportler » Kr.
- Professor Schat Petersen: Examensgebyrer » Kr., Fakultetssportler 1 Kr., ialt 1 Kr.
- Professor Stephens: Examensgebyrer 87 Kr., Fakultetssportler 18 Kr., ialt 105 Kr.
- Professor Chievitz: Examensgebyrer » Kr., Fakultetssportler 37 Kr., ialt 37 Kr.
- Professor Møller: Examensgebyrer » Kr., Fakultetssportler 13 Kr., ialt 13 Kr.
- Professor E. Hansen Grut: Examensgebyrer » Kr., Fakultetssportler 40 Kr., ialt 40 Kr.
- Professor Bohr: Examensgebyrer » Kr., Fakultetssportler 56 Kr., ialt 56 Kr.
- Professor Gram: Examensgebyrer » Kr., Fakultetssportler 40 Kr., ialt 40 Kr.

Anm. 1. Examensgebyrer og Fakultetssportler vare angivne efter 10 Aars Gjennemsnit. Den Del af Examensgebyrerne, der tilfaldt Universitetet, opførtes paa Universitetets Indtægtspost 6 og anvendtes til Udgifter ved Examina.

Anm. 2. Foruden de ovenfor nævnte, faste aarlige Indtægter mærkedes følgende periodiske Indtægter:

- a. Universitetets Rektor, der valgtes for hvert Aar, nød aarlig af Universitetet en Løn af 126 Kr., derhos oppebar han Andel i Gebyrer for Immatrikulationer, testimonia publica, Disputatser og Bestallinger (efter 5 Aars Gjennemsnit 2124 Kr.).
- b. Hvert Fakultets Dekanus, der valgtes aarlig, nød Sportler, der efter 5 Aars Gjennemsnit udgjorde: For det theologiske Fakultets Dekanus 172 Kr., for det rets- og statsvidenskabelige Fakultets Dekanus 168 Kr., for det lægevidenskabelige Fakultets Dekanus 302 Kr.,

for det filosofiske Fakultets Dekanus 157 Kr. og for det mathematisk-naturvidenskabelige Fakultets Dekanus 48 Kr.

e. Som Notarius ved det lægevidenskabelige Fakultet fungerede i Regelen den yngste Professor, hvem der i denne Egenskab var tillagt Examenssportler ved den lægevidenskabelige Embedsexamens 1ste og 2den Del.

Ad Lovforslagets Bilag III.

I. Botanisk Have:

Inspektør Kiærskou: Honorar af polyteknisk Læreanstalt for Forelæsninger over Botanik 500 Kr.

Assistent Dr. O. G. Petersen: Foruden det i Lovforslaget opførte Beløb 1000 Kr., som han oppebar som Assistent ved Haven (under Udgiftspost 3. a.), var der under Udgiftspost 7. a. for Forelæsninger for farmaceutiske Studerende tillagt ham 2000 Kr.

III. Det mineralogisk-geognostiske Museum:

Assistent Ussing: Af Udgiftspost 7. a. var der indtil 31te Marts 1894 for Forelæsninger over Mineralogi og Geologi tillagt ham aarlig 2000 Kr.

Bud Andersen oppebar som Bud i Kvæsturen 1200 Kr. Forbindelsen mellem disse to Stillinger vilde ophøre ved Indflytningen i det mineralogiske Museums nye Bygning.

VI. Instituter under det lægevidenskabelige Fakultet.

Pedel ved kirurgisk Akademi Iversen oppebar følgende Examensgebyrer: For den lægevidenskabelige Embedsexamens 1ste Del for hver Kandidat 4 Kr., for samme Examens 2den Del for hver Kandidat 2 Kr., for Examen for Tandlæger 2 Kr.

Bud ved det lægevidenskabelige Fakultet Tikjøb oppebar følgende Examensgebyrer: For den lægevidenskabelige Embedsexamens 1ste Del for hver Kandidat 2 Kr. 66 Ø., for samme Examens 2den Del for hver Kandidat 1 Kr. 33 Ø.

VII. Konsistorium m. m.

Universitetspedellerne Mule og Petersen, se det vedlagte Bilag.

Ad Lovforslagets Bilag IV.

Universitetets Arkivar var tillige Universitetsbibliothekar.

Forelæsninger over Kirkeret holdtes af Professor Matzen.

Læge ved Regensen og Kollegierne, Professor Jul. Petersen, oppebar tillige for Forelæsninger over Medicinens Historie indtil 31te Marts 1893 aarlig 1200 Kr.

Fortegnelse over Indtægter, der oppebares af Universitetets Professorer af de under Universitetet henlagte Legater:

Professor Ussing: Eforindtægter 349 Kr. 12 Ø., Andel i Distributs 62 Kr. 37 Ø., ialt 411 Kr. 49 Ø.

Professor Mehren: Andel i Distributs 62 Kr. 37 Ø.

Professor Saxtorph: Andel i Distributs 62 Kr. 37 Ø.

Professor Johnstrup: Andel i Distributs 62 Kr. 37 Ø.

Professor With: Andel i Distributs 62 Kr. 37 Ø.

Professor Jul. Thomsen: Andel i Distributs 62 Kr. 37 Ø.

- Professor Holm: Eforiindtægter 237 Kr. 08 Ø., Andel i Distributs 62 Kr. 37 Ø., ialt 299 Kr. 45 Ø.
- Professor Reisz: Andel i Distributs 62 Kr. 37 Ø.
- Professor W. Scharling: Eforiindtægter 77 Kr. 50 Ø., Andel i Distributs 62 Kr. 37 Ø., ialt 139 Kr. 87 Ø.
- Professor H. Scharling: Eforiindtægter 30 Kr. 27 Ø., Andel i Distributs 62 Kr. 37 Ø., ialt 92 Kr. 64 Ø.
- Professor Matzen: Eforiindtægter 77 Kr. 50 Ø., Andel i Distributs 62 Kr. 37 Ø., ialt 139 Kr. 87 Ø. Desuden Godtgjørelse for Værgemaalet for Frue Kirke (Penge og Smaaredsel) 100 Kr. 24 Ø. samt 36 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdk. Havre og 50 Tdr. Byg.
- Professor Zeuthen: Eforiindtægter 35 Kr. 18 Ø., Andel i Distributs 62 Kr. 37 Ø., ialt 97 Kr. 55 Ø.
- Professor Deuntzer: Eforiindtægter 31 Kr., Andel i Distributs 62 Kr. 37 Ø., ialt 93 Kr. 37 Ø.
- Professor Lütken: Legatrenter 720 Kr.
- Professor P. Madsen: Eforiindtægter 34 Kr. 33 Ø., Andel i Distributs 62 Kr. 37 Ø., ialt 96 Kr. 70 Ø.
- Professor Wimmer: Eforiindtægter 41 Kr. 16 Ø., Andel i Distributs 62 Kr. 37 Ø., ialt 103 Kr. 53 Ø.
- Professor Christiansen: Legatrenter 465 Kr.
- Professor Fr. Nielsen: Eforiindtægter 18 Kr. 66 Ø.
- Professor Steenstrup: Andel i Distributs 62 Kr. 37 Ø.
- Universitetets Rektor: Eforiindtægter 38 Kr. 74 Ø.

1ste Pedels Universitetssportler i de fem Aar 1887—91.

Sportelkilderne:	Gjennemsnit:	
		Kr. Ø.
Theologisk Examen	145.	60
Fuldstændig juridisk Examen	161.	20
Statsvidenskabelig Examen	19.	20
Juridisk Examen for Ustuderede	346.	»
Filologisk-historisk Skoleembedsexamen	»	40
Skoleembedsexamen	34.	80
Tillægsexamen (efter Anordning 1ste Juli 1872)	10.	40
Filosofisk Examen	771.	60
Særskilt Prøve i Hebraisk	68.	62 ³ / ₅
Lægevidenskabelig Forberedelsesexamen	64.	50
Magisterkonferenser	13.	60
Disputatser	110.	80
Immatrikulationer	1096.	80
Testimonia publica	414.	73 ¹ / ₅
Erstatning for bortfaldne Bacchalaureisportler	74.	»
Distributs af Borchs og Elers' Kollegier	19.	32
Førelse af Stipendiebogen	50.	»
Bestallinger	6.	60

2den Universitetspedel oplyste, at han, der var blevet ansat den 1ste September 1890, havde de samme Sportler som 1ste Pedel paa 3 Poster nær, nemlig for testimonia publica, Erstatning for bortfaldne Bacchalaurei Indtægter (66 Kr.) og for Førelse af Bogprotokollen (30 Kr.). Hans Indtægter havde i Kalenderaaret 1891 været 3578 Kr. 33 Ø., eller 302 Kr. 33 Ø. mindre end 1ste Pedels Indtægter, der i samme Aar havde udgjort 3881 Kr. 16 Ø.

Ministeriet bemærkede, at følgende for de efternævnte Professorer paa den foranstaaende Fortegnelse opgive Indtægtsbeløb:

Professor With personlig Godtgjørelse som Overlæge ved Frederiks Hospital 600 Kr.

Professor Thomsen som Direktør for den polytektiske Lærestanstalt 600 Kr.

Professor Jul. Petersen som Medlem af Undervisningsinspektionen for de lærde Skoler 1000 Kr.

Professor Gertz som Formand for bemeldte Undervisningsinspektion 1200 Kr.

Professor Kroman som Medlem af Skolelærerexamenskommissionen 1000 Kr.

Ikke tilfaldt dem i deres Stilling som Universitetsprofessorer, men i Virkeligheden laa udenfor denne og var Vederlag for særligt Arbejde udenfor Universitetsvirksomheden.

Efterat Rigsdagen havde vedtaget Lønningslovsforslaget, blev dette under 2te April 1892 stadfæstet af Hs. Majestæt Kongen. Loven er saalydende:

Lo v

o m

de Universitetet og Kommunitetet vedkommende

Lønningsforhold.

§ 1.

Ved Universitetet normeres 49 Professorater efter de i § 2 nærmere indeholdte Regler.

Adgangen til Professoraterne og til andre Lærerpladser ved Universitetet skal ikke være indskrænket ved nogen Examen.

§ 2.

Det theologiske Fakultet normeres med 5 Professorater.

Det rets- og statsvidenskabelige Fakultet normeres med 8 Professorater.

Det lægevidenskabelige Fakultet normeres med 11 Professorater. Desuden medvirke under dette Fakultet som ordinære Docenter:

- a) eventuelt Overlægerne ved den ene medicinske og den ene kirurgiske Afdeling ved Frederiks Hospital, naar disse Poster ikke maatte være besatte med Professorer i det lægevidenskabelige Fakultet;
- b) en Docent, som bestyrer en for Undervisningen egnet Klinik for Syfilis og Hudsygdomme;
- c) en Docent, som bestyrer en for Undervisningen egnet Klinik for Sindssygdomme og Sygdomme i Hjerne- og Nervesystemet;
- d) en Docent, som bestyrer en for Undervisningen egnet Børneklinik;

e) en Docent, som bestyrer en for Undervisningen egnet Klinik for epidemiske Sygdomme.

Det filosofiske Fakultet normeres med 15 Professorater.

Det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet normeres med 10 Professorater.

§ 3.

De Universitetslærere, som ere ansatte efter 1ste April 1871, saavel som de tidligere ansatte, der efter deres Bestallingers Indhold maa finde sig i de Forandringer, som maatte blive gjorte med Hensyn til Forelæsningshonorarer, ere pligtige til, uden noget yderligere Vederlag, at holde alle Forelæsninger, Examinatorier og Øvelser, der udgjøre en Del af de fastsatte Planer for Embedsstudierne.

Fremdeles ere alle Universitetslærere forpligtede til at holde alle de Forelæsninger, Examinatorier og Øvelser i den polytekniske Lærestanstalt, som henhøre under deres Fag.

Den fortrinlige Adgang til kongelig Fritagelse for at holde Forelæsninger, som ved Universitetsfundatsen af 7de Maj 1788 C. I. § 16 er tillagt Universitetets Senior, er bortfalden.

§ 4.

De ved Universitetets zoologiske Museum ansatte Inspektorer ere forpligtede til at holde offentlige Forelæsninger over deres specielle Afdelinger uden særligt Vederlag.

§ 5.

Samtlige normerede Professorer ved Universitetet lønnes med 3600 Kr. aarlig, hvorhos der for hver 5 Aars Tjenestetid tilstaaes et Tillæg af 600 Kr. aarlig; dog kan Lønningen ikke overstige 6000 Kr.

For de normerede Professorer ved Universitetet, der ansættes, efterat denne Lov er traadt i Kraft, regnes Tjenestetiden i Henseende til Lønnings-tillæggets Fastsættelse fra den første faste Ansættelse som normeret Lærer ved Universitetet eller som Lærer i Henhold til Lov af 25. Marts 1871 § 3 ved den polytekniske Lærestanstalt eller som Professor ved denne. Naar en Lektor ved Lærestanstalten beskikkes som normeret Professor ved Universitetet, indtræder han paa et saadant Lønningstrin, at han ikke lider Afgang i den Lønning, han som Lektor oppebar.

Foruden Lønning efter ovenstaaende Regler tillægges der de ældste af de normerede Professorer efter deres Embedsalder ved Universitetet enten Fribolig i de endnu tilbageværende Professorgaarde eller en af de 12, istedetfor Bolig i de tidligere Professorgaarde, oprettede Huslejeportioner. De Professorer, med hvis Embede der er forbundet Bestyrelse af videnskabelige Samlinger eller Anstalter, tilstaaes der Benyttelse af de Friboliger, som af denne Grund følge med Embederne. Der tillægges Professor Rostgardianus en Huslejeportion af 400 Kr. aarlig.

§ 6.

Til Ministeriets Raadighed stilles en samlet Sum af 8000 Kr. eller, naar og saa længe som den i § 2, tredje Stykke, Litr. a. omtalte Eventualitet maatte foreligge, 12000 Kr. til Honorarer for de ordinære Docenter.

§ 7.

Gartneren ved Universitetets botaniske Have lønnes med 2800 Kr. aarlig, stigende hvert 5te Aar med 400 Kr. aarlig; dog kan Lønningen ikke overstige 4000 Kr. Desuden tillægges der ham fri Bolig.

To Inspektorer ved Universitetets zoologiske Museum lønnes hver med 2800 Kr., stigende hvert 5te Aar med 400 Kr. indtil 4000 Kr.

§ 8.

Til Ministeriets Raadighed stilles en samlet Sum af 79166 Kr. — hvoraf 2600 Kr. ere tillagte bestemte Personer — for dermed at lønne samtlige øvrige ved Universitetet og Kommunitetet ansatte Bestillingsmænd og Betjente samt til Medhjælp ved de med begge Stiftelser forbundne særlige Instituter og Samlinger, med Undtagelse af Universitetsbibliotheket og Universitetskvæsturen.

§ 9.

Som Honorar fastsættes en samlet Sum af 5000 Kr. til Inspectores quæsturæ, Referendarius consistorii, Universitetets Arkivar, Lærerne ved Pastoralseminariet, samt Lægen ved Regensen og Kollegierne.

§ 10.

Til Afholdelse af den theologiske, den retsvidenskabelige og den statsvidenskabelige Embedsprøve ved Examenskommissioner fastsættes en Sum af indtil 18000 Kr. aarlig.

Indtil Examenskommissioner kunne indrettes, kan der anvendes indtil 17600 Kr. aarlig til at lønne de faste Censorer ved Universitetets Embedsexamina. Censorerne, som beskikkes for 3 Aar ad Gangen, deltage i Bestemmelsen af de skriftlige Opgaver, og Karakteren for hvert enkelt Fag ved den mundtlige Prøve gives af 2 Censorer og den examinerende Professor. Til Vederlag for Censorer ved Skoleembedsexamen og Tillægsexamen efter Adg. 25de Oktober 1883 anslaaes et Beløb af 5000 Kr.

§ 11.

For de af de i nærværende Lov omhandlede Medhjælpssummer lønnede gifte Bestillingsmænd afkortes 5 pCt. i deres Lønninger for at anvendes til Enkeforsørgelse. Hel eller delvis Fritagelse for denne Afkortning kan imidlertid finde Sted, forsaavidt det for Finansministeren godtgjøres, at der paa anden betryggende Maade er sikret Enken for Livstid en aarlig Indtægt. Anvendes det afkortede Beløb til at sikre Enken Overlevelsere i vedkommende af Staten garanterede Livsforsikringsanstalt, skal Tegningen af saadan Overlevelsere finde Sted under samme Vilkaar, som ifølge Loven af 5te Januar 1851 gjælder med Hensyn til de af Embedsmænd for deres Enker tegnede Overlevelsere.

Af det paagjældende Instituts Kasse godskrives Bestillingsmanden, dog ikke før hans fyldte 25de Aar, et til 5 pCt. af hans Lønning svarende Beløb, der med Rente og Rentes Rente til 4 pCt. aarlig anvendes til Forsørgelse for vedkommende Bestillingsmand selv. Det saaledes opsparede Beløb bliver imidlertid inddraget til Fordel for det paagjældende Institut, naar Bestillingsmanden opnaaer pensionsberettiget Ansættelse, naar han afskediges

af en ham tilregnelig Aarsag eller frivillig udtræder af Statstjenesten, samt naar han dør; dog kan der i sidste Tilfælde, forsaavidt han maatte efterlade sig umyndige Børn, deraf tilstaaes disse Understøttelse til deres fyldte 18de Aar.

Indtil anderledes ved Lov bestemmes, fastsættes de nærmere Regler med Hensyn til Gjennemførelsen af ovenstaaende Bestemmelser angaaende det i Lønningen afkortede og af det paagældende Instituts Kasse tilskudte Beløb af Finansministeren.

§ 12.

Denne Lov træder i Kraft den 1ste April 1892.

— Hvilke Lønningsforbedringer, der ere opnaaede ved Lønningsloven af 12te April 1892, vil sees af efterstaaende Fortegnelser.

Fortegnelse
over
Lønninger for Finansaaret 1892—93 for Universitetets nor-
merede Lærere (Universitetets Udgiftspost 1. a.) efter
Lønningsloven af 12te April 1892.

Navn.	Lønning for Finansaaret 1892—93 eft. L. 12/4 1892.	Lønningen beregnet efter Tjenestetid som Professor fra	Første faste Ansættelse.
	Kr.		
Prof. Ussing	6000	30/7 1849.	23/10 1847.
Prof. Mehren	6000	20/3 1854.	13/4 1851.
Prof. Saxtorph	6000	Udn. som Prof 1/7 1862, Professorlønnig at be- regne fra 14/1 1860.	14/1 1855.
Prof. Johnstrup	6000	Udn. som Prof. 10/2 1866, Lønning at beregne fra 10/2 1860, jfr. Finansl. f. 1866—67.	10/2 1866, jfr. foreg. Ru- brik.
Prof. With	6000	21/11 1864.	23/6 1862.
Prof. Jul. Thomsen	6000	22/12 1866.	22/8 1865.
Prof. Holm	6000	13/12 1867.	17/3 1865.
Prof. Reisz	6000	Udn. som Prof. 1/8 1868, Professorlønnig at be- regne fra 1/9 1868.	20/1 1865.
Prof. Fausbøll	6000	Udn. som Prof. fra 13/12 1878, Professorlønnig at beregne fra 1/1 1869, jfr. Budget f. 1888—89.	1/1 1869, jfr. foreg. Ru- brik.
Prof. Stadfeldt	6000	3/4 1869.	5/1 1867.
Prof. W. Scharling	6000	31/10 1869.	31/10 1869.
Prof. H. Scharling	6000	16/4 1870.	16/4 1870.
Prof. Matzen	6000	29/4 1870.	29/4 1870.
Prof. Zeuthen	6000	Udn. som Prof. 29/9 1886, Professorlønnig at be- regne fra 1/4 1871, jfr Budget for 1887—88.	1/4 1871, jfr. foreg. Ru- brik.
Lateris	84000		

Navn.	Lønning for Finansaaret 1892—93 eft. L. 12/4 1892.	Lønningen beregnet efter Tjenestetid som Professor fra	Første faste Ansættelse.
	Kr.		
Transport...	84000		
Prof. S. M. Jørgensen...	6000	Udn. som Prof. fra 1/4 1887, Professorlønning at be- regne fra 1/4 1871, jfr. Budget for 1887—88.	1/4 1871.
Prof. Jul. Petersen.. . . .	6000	Udn. som Prof. fra 1/4 1887, Professorlønning at be- regne fra 18/9 1871, jfr. Budget for 1887—88.	18/9 1871, (ved polyt. Læreanst.)jfr. foreg. Rubrik.
Prof. Deuntzer for April—Novb. Kr. 1892 à 5400 Kr. 3600. for Decbr. 1892 —Marts 1893 à 6000 Kr. 2000.	5600	30/11 1872.	30/11 1872.
Prof. Warming for April—Dec. Kr. 1892 à 5400 Kr. 4050. for Jan.—Marts 1893 à 6000 Kr. 1500.	5550	Udn. som Prof. fra 1/11 1885, Professorlønning at be- regne fra 1/1 1873, jfr. Budget for 1886—87.	1/1 1873, jfr. foreg. Ru- brik.
Prof. Falbe Hansen	5400	Udn. som Prof. 22/9 1877, Professorlønning at be- regne fra 1/4 1873, jfr. L. 26. Marts 1870 § 4.	1/4 1873, jfr. foreg. Ru- brik.
Prof. Gædeken	5400	Udn. som Prof. 26/8 1874, Professorlønning at be- regne fra 3/4 1874.	3/4 1869.
Prof. Lütken.	5400	Udn. som Prof. fra 1/4 1885, Professorlønning at be- regne fra 1/4 1875, jfr. Budget f. 1887—88.	1/4 1875, jfr. foreg. Ru- brik.
Prof. Thiele	5400	18/10 1875.	18/10 1875.
Prof. P. Madsen.	5400	23/12 1875.	23/12 1875.
Prof. Wimmer.	5400	Udn. som Prof. fra 1/9 1886, Professorlønning at be- regne fra 1/4 1876, jfr. Budget for 1887—88.	31/3 1876.
Prof. Christiansen	5400	Udn. som Prof. fra 1/9 1886, Professorlønning at be- regne fra 1/4 1876, jfr. Budget for 1887—88.	1/4 1876, jfr. foreg. Ru- brik.
Prof. V. Thomsen	5400	Udn. som Prof. fra 1/4 1887, Professorlønning at be- regne fra 1/6 1876, jfr. Budget for 1887—88.	1/4 1875.
Prof. F. Nielsen.	5400	27/3 1877.	27/3 1877.
Lateris.	155750		

Navn.	Lønning for Finansaaret 1892—93 eft. L. $12\frac{1}{4}$ 1892.	Lønningen beregnet efter Tjenestetid som Professor fra	Første faste Ansættelse.
Transport...	Kr. 155750		
Prof. Plum for April—Juli Kr. 1892 à 4800 Kr. 1600. for Aug. 1892— Marts 1893 à 5400 Kr. 3600.	5200	Udn. som Prof. $31\frac{1}{2}$ 1880, Professorlønning at be- regne fra $8\frac{7}{7}$ 1877.	$8\frac{7}{7}$ 1872.
Prof. Sundby.....	4800	Udn. som Prof. fra $1\frac{1}{4}$ 1887, Professorlønning at be- regne fra $1\frac{1}{4}$ 1878, jfr. Budget for 1887—88.	$1\frac{1}{4}$ 1878, jfr. foreg. Ru- brik.
Prof. R. Pedersen.....	4800	Udn. som Prof. fra $1\frac{1}{4}$ 1887, Professorlønning at be- regne fra $1\frac{1}{6}$ 1879, jfr. Budget for 1887—88.	$1\frac{1}{6}$ 1879, jfr. foreg. Ru- brik.
Prof. Gertz.....	4800	Udn. som Prof. fra $1\frac{1}{1}$ 1880, Professorlønning at be- regne fra s. D.	$1\frac{1}{1}$ 1880.
Prof. Lassen.....	4800	$22\frac{2}{2}$ 1881.	$22\frac{2}{2}$ 1881.
Prof. C. Lange.....	4800	Udn. som Prof. fra $29\frac{6}{6}$ 1885, Professorlønning at be- regne fra $16\frac{2}{2}$ 1882.	$16\frac{2}{2}$ 1877.
Prof. Joh. Steenstrup for April—Sept. 1892 à 4200 Kr. 2100. for Okt. 1892— Marts 1893 à 4800 Kr. 2400.	4500	$23\frac{9}{9}$ 1882.	$23\frac{9}{9}$ 1882.
Prof. Erslev for April 1892— Kr. Febr. 1893 à 4200 Kr. 3850. for Marts 1893 à 4800 Kr. 400.	4250	$28\frac{2}{2}$ 1883.	$28\frac{2}{2}$ 1883.
Prof. Heffding.....	4200	Udn. som Prof. fra $1\frac{1}{9}$ 1883, Professorlønning at be- regne fra s. D.	$1\frac{1}{9}$ 1883.
Prof. Kroman.....	4200	$29\frac{4}{4}$ 1884.	$29\frac{4}{4}$ 1884.
Prof. Torp.....	4200	$23\frac{2}{2}$ 1886.	$23\frac{2}{2}$ 1886.
Prof. Westergaard.....	4200	$30\frac{4}{4}$ 1886.	$30\frac{4}{4}$ 1886.
Prof. Schat Petersen for April—Juli Kr. 1892 à 3600 Kr. 1200. for Aug. 1892— Marts 1893 à 4200 Kr. 2800.	4000	$14\frac{7}{7}$ 1887.	$14\frac{7}{7}$ 1887.
Lateris...	214500		

Navn.	Lønning for Finansaaret 1892—93 eft L. ¹² / ₄ 1892.	Lønningen beregnet efter Tjenestetid som Professor fra	Første faste Ansættelse.
	Kr. 214500		
Transport...	214500		
Prof. Chievitz.....	4200	Udn. som Prof. fra ¹ / ₄ 1888, Professorlønning at be- regne fra ¹ / ₁ 1887, jfr. Budget for 1888—89.	²⁰ / ₁₂ 1881.
Prof. H. Møller	3600	Udn. som Prof. fra ¹ / ₄ 1888, jfr. Budget f. 1888—89.	²⁰ / ₁₂ 1883.
Prof. Edm. Hansen Grut..	3600	Udn. som Prof. fra ¹ / ₄ 1888, jfr. Budget f. 1888—89.	¹ / ₄ 1888.
Prof. Bohr	3600	Udn. som Prof. fra ¹ / ₄ 1890, jfr. Budget f. 1890—91.	²³ / ₂ 1886.
Prof. Gram	3600	²⁹ / ₇ 1891.	²⁹ / ₇ 1891.
Prof. Jacobsen	3600	¹⁴ / ₁₁ 1891.	¹⁴ / ₁₁ 1891.
Docent, Prof. Stephens ..	6000	Professorlønning at beregne fra ¹³ / ₄ 1856.	¹³ / ₄ 1851.
	242700		
Et ledigt Professorat i det rets- og statsvidenskabe- lige Fakultet.....	3600		
Et ledigt Professorat i det filosofiske Fakultet.....	3600		
	249900		

Fortegnelse
over

Lønninger under Universitetets Udgiftspost 1. b., bortset fra
Lønninger, vedrørende Universitetsbiblioteket og
Universitetskvæsturen.

Navn.	I Finansaaret 1892—93 efter Lov ¹² / ₄ 92.	Anmærkninger.
	Kr.	
Partner ved botanisk Have Frie- derichsen.....	4000	Fribolig.
Inspektør ved zoologisk Museum Meinert.....	3600	Jfr. Ministeriets Budget for 1889—90.
Inspektør ved do. Levinsen.....	3200	
	10800	

Fortegnelse
over
Lønninger, der udredes af Universitetets Udgiftspost 1 c,
bortset fra Lønninger, vedrørende Universitetsbibliotheket
og Universitetskvæsturen.

	Lønning efter L. ^{25/3} 1871.	For- højelse efter L. ^{12/4} 1892.	Lønning efter L. ^{12/4} 1892.	Anmærkninger.
	Kr.	Kr.	Kr.	
I. Den botaniske Have.				
Inspektør ved Havens Museum Kiærskou	3000	3000	Ved Ledighed bort- falder 600 Kr. af Lønningen.
Bibliothekar og Museumsassistent Dr. Kolderup Rosenvinge	1272	228	1500	
Til Assistance ved Undervisningen i Planteanatomi og ved Vejledning af de læge- videnskabelige Studerende samt ved Tilsynet med Studiesamlingen ..	1200	1200	
Til Assistance ved videnskabelige Arbejder i Museet ...	700	700	
Assistent ved Plantebestemmelserne, Dr. O. G. Petersen	1000	1000	
Assistent ved det plantefysiologiske Laboratorium H. Jensen	800	800	Fribolig for en Ugift.
1ste Undergartner G. Becker	1396	204	1600	Lille Fribolig for en Gift.
2den do. C. Madsen	1200	200	1400	Lille Fribolig for en Gift.
1ste Medhjælper	1000	1000	Fribolig for en Ugift.
2den Do.	888	112	1000	Ligeledes.
3die Do.	780	20	800	Ligeledes.
1ste Fyrbøder P. Petersen ..	888	112	1000	Fribolig.
2den do. S. Jensen ..	1000	1000	
Materialsnedker N. Andersen	888	112	1000	
Portner og Bud J. M. Jørgensen	888	112	1000	Fribolig.
Portner og Karl ved det botaniske Laboratorium A. Rasmussen	900	100	1000	Fribolig.
II. Det zoologiske Museum.				
Assistent A. H Winge ..	1840	560	2400	
Lateris ..	19640	1760	21400	

	Lønning efter L. 25/3 1871.	For- højelse efter L. 12/4 1892.	Lønning efter L. 12/4 1892.	Anmærkninger.
	Kr.	Kr.	Kr.	
Transport...	19640	1760	21400	
Honorar for en konkologisk Medhjælper	1000	1000	
Medhjælpssum for Museums- raadet	3200	400	3600	
Videnskabelig Medhjælper, Dr. H. J. Hansen	2000	2000	Beløbet udgaaer ved Ledighed, da Be- stillingen kun er midlertidig.
Konservator Hamburger	1552	48	1600	
Do. Scheel	1200	300	1500	
Konservator Løvendal	468	468	Desuden 400 Kr. per- sonligt Tillæg af Museets Konto.
Fyrbøder P. Olsen.....	696	64	760	Fribolig. Desuden 240 Kr. af Museets Konto for Extra- arbejde.
Portner J. C. Larsen	804	196	1000	Fribolig.
II. Det mineralogisk- geognostiske Museum.				
Assistent Ussing	1104	1104	
Medhjælpssum for Bestyreren	696	204	900	
Bud L. Andersen.....	204	204	
V. Det kemiske Labo- ratorium.				
ste Assistent Krenchel	1700*)	1700	
den Do. Dr. Petersen .	1500*)	1500	
dje Do.	1000*)	1000	
de Do.	1000*)	1000	
ortner og Karl N. Petersen	1000*)	1000	
n Betjent	900*)	900	Fribolig og Brændsel.
V. Det astronomiske Observatorium.				
bservator Pechüle	2400	2400	Fribolig. Til Brændsel og Belysning 80Kr.
ssistent Hjort.	1000	1000	
il Assistance ved Observa- tioner og Beregninger ...	200	200	
Lateris...	40864	5372	46236	

) Se foran S. 394.

	Lønning efter L. ²⁵ / ₃ 1871.	For- højelse efter L. ¹² / ₄ 1892.	Lønning efter L. ¹² / ₄ 1892.	Anmærkninger.
	Kr.	Kr.	Kr.	
Transport...	40864	5372	46236	
For Forretninger ved Tidssignalet (Observator)	444	6	450	
For Forretninger ved Tidssignalet (Hassel og Teudt) ..	150	150	
For Tilsyn med Instrument-samlingen	400	400	
Bud Steenberg	500	100	600	Fribolig. Til Brændsel og Belysning 80Kr.
VI. Instituter under det lægevidenskabelige Fakultet.				
a. Det fysiologiske Laboratorium.				
Assistent Dr. Schierbeck ...	1104	96	1200	Fribolig for en Ugift.
Assistent A. Jacobsen.....	950	150	1100	
Medhjælper Kjær	1020	80	1100	
b. Det normal-anatomiske Museum.				
Prosektor Finsen	1104	96	1200	
Do. Ulrich	1104	96	1200	
c. Det patologiske Museum.				
Prosektor Dahl	1104*)	96	1200	
Assistent ved den patologiske Undervisning Dr. Faber ..	1104	96	1200	
En Betjent	900*)	900	
d. Forskjellige.				
En Assistent i Klinik ved Fødselsstiftelsen	600	600	Fribolig paa Fødselsstiftelsen for en Ugift samt Brændsel.
Kemisk-klinisk Assistent....	600	600	Bolig, Brændsel og Lys af Hospitalet.
Prosektor hos Læreren i operativ Kirurgi Bache.....	600	600	
Anatomitjener P. Iversen ...	696	204	900	
Konst. Bud ved det lægevidenskabelige Fakultet Tikjøb .	132	68	200	
Pedel ved det kirurgiske Akademi F. J. Iversen	1000	200	1200	Fribolig.
Portner ved det kirurgiske Akademi Tikjøb	900	100	1000	Fribolig.
VII. Konsistorium m. m.				
Fuldmægtig Clausen	1400*)	1400	
Lateris...	56676	6760	63436	

*) Jfr. foran Side 394.

	Lønning efter L. 25/3 1871.	For- højelse efter L. 12/4 1892	Lønning efter L 12/4 1892.	Anmærkninger.
Transport...	Kr. 56676	Kr. 6760	Kr. 63436	
Bud Widrichsen.....	700	100	800	Heraf 100 Kr. istedet- for Fribolig, med Forpligtelse til at bo nærved Univer- sitetet.
Inspektør ved Universitetets og Kommunitetets Bygnin- ger Clausen	1000	1000	
Universitetspedel Mule	1008	÷ 208*)	800	Fribolig. Desuden aka- demiske Sportler.
Do. Petersen...	1008	÷ 308*)	700	Desuden akademiske Sportler.
Pedelbud Widrichsen.....	»	600*)	600	
Til Budhjælp for Pedellerne.	720*)	720	
Universitetsportnerske L. Jen- sen	900	100	1000	Fribolig. Til Brændsel 50 Kr. af Univer- sitetets Udgiftspost 9. b. 2.
Portner ved Bygningerne i Studiestræde og St. Peder- stræde Becker	900	100	1000	Fribolig.
Universitetsfyrbøder Gùthler.	532	68	600	Fribolig. Desuden som Fyrbøder ved Uni- versitetet 264 Kr.
Til Disposition	168	÷ 168*)		
VIII. Den Arna-Mag- næanske Stiftelse ...	600	600	
	64212	7044	71256	

Fortegnelse
over Honorarer af Universitetets og Kommunitetets samlede
Honorarsum.

Navn.	Honorar efter L. 25/3 1871.	Af hvilken Kasse.	Efter L. 12/4 1892.	Anmærkninger.
Inspector qvæsturæ, Prof. W. Scharling.....	Kr. 400	} Universitetet 1/2. Kommunitetet 1/2.	Kr. 400	
Inspector qvæsturæ, Prof. Zeuthen	400		400	
Lateris...	800		800	

*) De 1ste og 2den Pedel tidligere tillagte Lønninger ere nedsatte med henholdsvis 240 Kr. og 360 Kr., ialt 600 Kr., der nu ere opførte til et Pedelbud, der tidligere lønnedes af Pedellerne, jfr. foran S. 416. Samtidig ere Lønningerne for Pedellerne forhøjede med 32 Kr. for 1ste og 52 Kr. for 2den Pedel. Beløbet til Budhjælp for Pedellerne, 600 Kr., blev ved Budgettet for 1892—93 forhøjet med 120 Kr., jfr. foran S. 394. Det tidligere til Disposition værende Beløb af 168 Kr. er bortfaldet ved Loven af 12te April 1892.

Navn.	Honorar efter L. $\frac{25}{3}$ 1871.	Af hvilken Kasse.	Efter L. $\frac{12}{4}$ 1892.	Anmærkninger.
Transport...	Kr. 800		Kr. 800	
Referendarius consistorii, Prof. Deuntzer	600	Universitetet.	600	
Universitetets Arkivar		—	400	Overført fra Univer- sitetsUdgiftspost 5. a.
Lærer ved Pastoralsemi- nariet, Sognepræst Sche- pelern	800	—	800	
For Forelæsninger over Kirkeret	400	—	400	
Lærer ved Pastoralsemi- nariet, Konfess. Pauli	1200	—	1200	
Lærer ved Pastoralsemi- nariet, Kantor Sanne..	200	—	200	
Lægen ved Regensen og Kollegierne	600	Kommunitetet.	600	
	4600		5000	

Fortegnelse
over Lønninger, der udredes af Kommunitetets Udgiftspost 4 b.

	Lønning efter L. $\frac{25}{3}$ 1871.	For- højelse efter L. $\frac{12}{4}$ 1892.	Lønning efter L. $\frac{12}{4}$ 1892	Anmærkninger.
	Kr.	Kr.	Kr.	
1. Stipendiebestyrelsen.				
Professor Matzen	200	200	
— Reisz	200	200	
— H. Scharling ...	200	200	
Til Skriveri	500*)	400*)	
Bud Nielsen	156	44	200	
2. Regensen.				
Regensprovst, Professor Us- sing	600	600	Fribolig og 10 Favne Brænde.
Viceinspektør Jonsson ...	800	800	Fribolig, 2 Fv. Brænde og 40 Kr. i Brænd- selsgodtgjørelse.
Regensportner L. Andersen	710	90	800	Fribolig og 2 Favne Brænde.
Lateris...	3366	134	3400	

*) Paa Finanslovsforslaget for 1892—93 var Beløbet foreslaaet forhøjet fra 100 Kr. med 1200 Kr. til 1300 Kr. Det foreslaaede Beløb nedsattes imidlertid med 800 Kr., saaledes at der kun blev bevilget 500 Kr. I Lønningslovsforslaget var Beløbet af en Fejltagelse kun blevet opført med 1200 Kr. istedetfor 1300 Kr. og blev i Henhold til Bevillingen paa Finanslovsforslaget nedsat med 800 Kr. til 400 Kr.

	Lønning efter L. 25/3 1871.	For- højelse efter L. 12/4 1892.	Lønning efter L. 12/4 1892.	Anmærkninger.
Transport...	Kr, 3366	Kr. 134	Kr. 3400	
Samme for en Karls Kost.	250	250	
Regenskarlen.....	240	240	
Regenskoner à 480 Kr..	2400	2400	
Nattevagten	624	624	Ved Ledighed 600 Kr.
Inspektør ved Universi- tetets og Kommunitetets Bygninger Clausen	1000	1000	
	7880*)	134	7914	

— Med Hensyn til de Forhandlinger, der medførte, at Bestemmelserne om Lønningerne for Universitetsbibliothekets Embeds- og Bestillingsmænd bleve udtagne af Universitetets Lønningsforslag og Bestemmelser derom optagne sammen med Forslag til Lov om Lønninger for de ved det store kongelige Bibliothek ansatte Embeds- og Bestillingsmænd, skal meddeles Følgende.

Ved Skrivelse af 11te November 1890 indsendte Konsistorium til Kirke- og Undervisningsministeriet et fra Universitetsbibliothekaren modtaget Anragende, hvori Underbibliothekar ved Universitetsbibliotheket J. Hannover søgte om Afsked til 1ste Januar 1891. Denne, der i Januar vilde fylde 42 Aar, var af Konsistorium under 23de December 1848 blevet ansat som den Underbibliothekar og under 29de Juli 1874 som Underbibliothekar med den for sidstnævnte Stilling ifølge Lønningsloven af 25de Marts 1871 fastsatte Begyndelseslønning af 2400 Kr. og oppebar Slutningslønningen 600 Kr. Han havde saaledes den 31te December 1890 været knyttet til Bibliotheket i 42 Aar. Idet Konsistorium henviste til de ved Universitetsbibliothekar Thorsens Afskedigelse førte Forhandlinger om dennes Pension, jfr. Univ. Aarb. f. 1879—80 S. 1086—99, vedlagde Konsistorium en fra Kvæsturens Bogholder modtagen Beregning, hvorefter Underbibliothekar Hannovers Pension, beregnet fra hans Ansættelse i 1874 som Underbibliothekar, vilde udgjøre 1656 Kr. 66 Ø. Da han imidlertid herved vilde blive gunstigere stillet, end hvis der beregnedes ham Understøttelse, i hvilket Fald hans fulde Tjenestetid fra 1848 vilde blive lagt til Grund, ansaae Konsistorium det for ønskeligt, at der tillige toges Hensyn til denne lange Tjenestetid ved Bibliotheket, og androg indtrængende om, at denne helt beregnedes ham tilgode fra 1848, saaledes at der under Universitetets Jdgiftspost 6. b. tilstodes ham en Pension beregnet til $\frac{2}{3}$ af hans Lønning i de sidste 5 Aar, nemlig 2208 Kr. 89 Ø. Konsistorium indstillede, at Ministeriet vilde bemyndige det til at afskedige Underbibliothekar Hannover fra 1ste Januar 1891 med Pension efter Pensionsloven at regne, og at denne beregnedes ham fra hans Tjenestetid af 1848.

*) Jfr. forrige Side.

Ved Skrivelse af 26de November 1890 bemyndigede Ministeriet Konsistorium til at meddele Underbibliothekar Hannover Afsked fra Udgangen af 1890 med en aarlig Pension af Universitetets Kasse af 2208 Kr. 89 Ø. Ved Skrivelse af 4de December s. A. meddelte Konsistorium derefter Underbibliothekar Hannover Afsked.

Assistent ved Universitetsbibliotheket, Dr. phil. Julius Albert Fridericia blev derpaa efter Konsistoriums Indstilling udnævnt til Underbibliothekar fra 1ste Januar 1891 at regne.

Under 14de s. M. udnævnte Konsistorium Bibliotheksassistenterne, Cand. theol. Sophus Michael Gjellerup, Dr. phil. Sophus Kristian Larsen og Cand. mag. Dines Andersen henholdsvis til 1ste, 2den og 3die Assistent ved Universitetsbibliotheket, fra 1ste s. M. at regne.

I Skrivelse af 26de Oktober 1890 anholdt Universitetsbibliothekaren om, at der ved Universitetsbibliothekar Hannovers Afgang fra 1ste Januar 1891 maatte blive tilvejebragt en Lønningsforbedring for Bibliothekets Personale i Overensstemmelse med det i Folkethinget sidst forelagte Lønningsforslag for Universitetet, dog saaledes at der tillige søgtes udvirket, at der erhvervedes kongelig Udnævnelse for de paa Forslaget optagne 2de Underbibliothekarer ligesom for Bibliothekaren, dog selvfølgelig med Bevarelsen af Konsistoriums hidtilværende Indstillingsret (se nærmere Beretningen om Universitetsbibliotheket for 1890—91 i det Følgende).

Konsistorium anbefalede i Skrivelse af 12te November 1890 Bibliothekarens Forslag og indstillede, at der paa Forslaget til Lov om Tillægsbevilling for Finansaaret 1890—91 og ved Behandlingen af Finanslovforslaget for Finansaaret 1891—92 optoges det dertil fornødne Forslag. Under Forudsætning af, at fornævnte Lønningsforslag for Bibliotheket ikke maatte blive forelagt Rigsdagen, anbefalede Konsistorium, at den nye Underbibliothekar udnævntes af Kongen efter forudgaaende Indstilling af Konsistorium og Ministeriet.

Af Bibliothekarens fornævnte Skrivelse af 26de Oktober 1890 sendte Konsistorium en Gjenpart til Kvæstor med Anmodning om, at han direkte vilde indsende Erklæring til Ministeriet. I Skrivelse af 9de December s. A. bemærkede Kvæstor Følgende:

Begrundelsen i Bibliothekarens Andragende vedrørte vel nærmest Bibliothekets underordnede Personale, men der fandtes dog heller ikke i Andragendet nogen Bortvisning af Spørgsmaalet om Lønningsforbedring for Bibliothekaren selv. Naar denne henstillede til Konsistorium »at udtage af det Folketinget senest forelagte Lønningsforslag for Universitetet og Kommunitetet i hvert Fald det Stykke, som angaaer Underbibliothekarerne, Assistenterne og de mere underordnede Funktionærer« — og under disse medtog Bibliothekaren, efter hvad han senere anførte, udtrykkelig Bibliothekets Bud og dets Fyrbøder — »og sørge for at faae dette Stykke vedtaget som en særlig Bevilling, uafhængigt af Resten«, kunde denne Rest, som dog principaliter kunde blive at medtage, ikke omfatte Andre end Bibliothekaren selv. Konsistoriums Indstilling angik »Bibliothekets Personale«, under hvilket Udtryk Bibliothekaren maatte antages at være indbefattet. Der var ogsaa, saavidt Kvæstor skjønnede, al Anledning til ved denne Lej-

ghed at medtage en Lønningsforbedring for Bibliothekaren, i hvilken Hende skulde anføres, at der siden 1870, eller dog i hvert Fald 1876, for niversitetsbibliothekaren i Lund havde været fastsat en staaende Lønning 6000 Kr., medens Bibliothekaren her ved Universitetet, selv efter Lønningslovforslaget af 4de December 1888, først vilde naa de 6000 Kr. som aximum efter 25 Aars Tjeneste fra en Begyndelseslønning af 4000 Kr. og dog fremtraadte i Embedsbyrden en modsat Forskjel i Forholdene formentlig allerede deri, at efter de senest trykte Universitetsberetninger, for ind for 1889—90 og for Kjøbenhavn for 1888—89, var Antallet af de til lemlaan fremtagne Bind i Lund 4432, men i Kjøbenhavn 19216. Lønningsholdene i Lund havde overhovedet, i hvert Fald siden 1876, været saanne, at der som staaende Lønninger oppebares, af Bibliothekaren 6000 Kr., en Underbibliothekar 3500 Kr., af en 1ste og en 2den Amanuensis henholdsvis 2500 Kr. og 2000 Kr. Ved Universitetsbibliotheket i Upsala blev der i 1872 normeret tilsvarende staaende Lønninger for Bibliothekaren og 2 amanuenses, medens Underbibliothekaren der endog erholdt 4000 Kr., og der for en tredje Amanuensis blev fastsat 1500 Kr. Pensionsret efter gunstige Regler, om end afvigende fra de i Danmark gjældende, var tillagt ogsaa Underbibliothekarerne som Bibliothekarerne. Naar der da saaes henholdsvis for vort Universitetsbibliothek bestemte Lønninger, nemlig for Bibliothekaren 3600 Kr., stigende med 15 Aars Tjeneste til 4800 Kr. som aximum, for Underbibliothekaren 2400 Kr., stigende med 15 Aars Tjeneste til 3600 Kr., for Assistent Fredericia 1750 Kr., for Assistent Gjellerup 1500 Kr. og for Assistent Larsen 840 Kr., syntes der rigtignok at maatte søges vedtaget, at en Lønningsforbedring her ogsaa søges tilvejebragt, og det helst saa snart som muligt. Men naar ogsaa denne Sag skulde lægges tilrette, maatte Tanken ogsaa føres hen paa det kongelige Bibliothek, der sammen med Universitetsbibliotheket erholdt en nugældende Lønningsbestemmelse fastsatte ved Lov af 25de Marts 1871 §§ 1 og 2. Hvis det overhovedet var rigtigt, at Kvæstor søgte at indtage Universitetsbibliothekaren i denne Sag og til det Øjemed anførte den afaldende højere Løn, der var tildelt hans svenske Kolleger, forekom det Kvæstor, at han ogsaa til Sammenligning imellem Kaarene for Universitetsbibliothekaren og for den med ham enslønnede Bibliothekar ved det kongelige Bibliothek burde anføre, at det aarlige Vederlag af 1200 Kr. for Ordning og Bevaring af Universitetets Arkivsamlinger, der under niversitetets Udgiftspost 5 a. senest blev bevilget ved Finansloven for 1874—75, ifølge Konsistoriums Resolution af 7de Juli 1873 oppebares af Bibliothekar Birket Smith. Hertil kom for Personalet ved Universitetsbibliotheket i det Hele, at det Beløb af 1200 Kr., der ifølge kongelig Resolution af 2den Marts 1867 om Forening af det Classenske Bibliothek med niversitetsbibliotheket aarlig af Fideikommisset blev udredet som Bidrag til Lønning for det forenede Bibliotheks Personale, hidtil i det Mindste, som i Univ. Aarb. f. 1888—89 S. 618, havde været fordelt paa Bibliothekaren, Underbibliothekaren og de 3 Assistenten med 240 Kr. om Aaret paa hver af dem. Det var kun Universitetsbibliothekets Forhold, der kunde være af Interesse for Kvæstor bekendte, men efter det Foranførte syntes det kongelige Bibliotheks

Personale i hvert Fald at maatte komme i Betragtning sammen med Universitetsbibliothekets. At nemlig Arbejdsforholdene skulde være lettere ved det kongelige Bibliothek med dets 500000 Bind end ved Universitetsbibliotheket med dets 300000 Bind, syntes ikke at kunne være Tilfældet, og, hvad Bibliothekarerne angik, kunde den Omstændighed, at Universitetsbibliothekaren kunde søge til Universitetslærerne som Raadgivere, medens Bibliothekaren ved det kongelige Bibliothek stod mere ene i sin Embedsførelse, i hvert Fald ikke begrunde en Fremdragen af den førstnævnte Bibliothekar fremfor den sidstnævnte. Til anbefaling for begge Bibliothekers Personale kunde endvidere lige meget anføres den Omstændighed, at Temperaturskiftet i de udstrakte Lokaler kunde medføre Ulempe for Helbreden. Men naar saaledes et Forslag om Lønningsforbedring for det kongelige Bibliotheks Personale syntes at maatte gaa i Følge med et saadant Forslag for Universitetsbibliothekets Personale — i hvert Fald naar dette sidste Forslag ikke fremkom i Forslaget til en særlig Lønningslov for Universitetet, men paa Finansloven, der indbefattede Personalet ved begge Bibliotheker — saa vilde den store Vanskelighed, der i sig selv var forbundet med at gennemføre paa en Finanslov et Brudstykke af en Lønningslov, blive endnu større, naar det var to Instituter i deres Helhed, for hvilke der paa den Maade skulde søges opnaaet en Begunstigelse.

Det forekom heller ikke Kvæstor, at de Vanskeligheder, der stillede sig ivejen for den foreliggende Lønningssag, selv om Spørgsmaalet indskrænkedes til at gjælde Universitetsbibliotheket, vare fjernede ved Bibliothekarens Begrundelse af det fremkomne Andragende. Særlig syntes det, at dette i hele sin Begyndelse nærmest førte hen til en personlig Lønningsforbedring for de nu ved Bibliotheket ansatte Mænd, men ikke saa meget til en forbedret Normering af selve Stillingerne. I det seneste Lønningslovforslag for Universitetet af 4de December 1888 var det saaledes for Bibliotheket et Hovedpunkt, at der foruden den hidtilværende Plads som Underbibliothekar foresloges gjenoprettet endnu en saadan Plads med en Begyndelseslønning af 3000 Kr., og det vilde mindes, at det, jfr. Univ. Aarb. f. 1888—89 S. 616—18 og 638, var Konsistorium, der foreslog, med Opgivelse af en Assistentplads at vende tilbage til Antallet af Underbibliothekarer for Lov af 25de Marts 1871, medens derimod Bibliothekaren i sit forudgaaende Forslag gik ud fra, at Bibliotheket fremdeles maatte lade sig nøje med een Underbibliothekar. Nu var det ganske vist, at Oprettelsen af en ny Plads som Underbibliothekar samtidig med, at en Assistent blev ansat i den allerede bestaaende Plads som Underbibliothekar, vilde kunne medføre en betydelig (og dog slet ikke for stor) Forbedring i de nu ansatte Assistenters Stilling, men til Opnaaelsen af hin nye Plads var det næppe fyldestgjørende at hen vise til de nuværende Assistenters uheldige Kaar, endog uden at Konsistoriums Grunde til dets Forslag, der vare hentede fra en ønskelig Deling af Underbibliothekar-Arbejdet, udtrykkeligt tiltraadtes. Overhovedet syntes den Omstændighed, at allerede en Embedsledighed bevirkede en Oprykning for hele det videnskabelige Personale med Undtagelse af Bibliothekaren, at være vanskelig at forstaa som Anledning til, at der skete en Henvendelse til Lovgivningsmagten for at opnaa en yderligere Lønningsforbedring for det

omme Personale. Og naar de af Bibliothekaren fra selve Sagen hentede Grunde for en ny Lønnings-Normering saaes at angaa den paa Finanslovsforslaget 1891—92 allerede optagne Forandring ved Bibliotheksbygningen, endt Andet en Forlæggelse af Læsesalen til første Sal, saa syntes denne Forandring at kunne blive mislig. Det vilde erindres, at det i Rigsdagsmølingen 1887—88 for Folketinget fremsatte Forslag til at skaffe Universitetsbibliotheket Plads i Kommunitetsbygningen paa Nørregade af det nedsatte Udvalg, jfr. Rigsdagstidenden f. 1887—88, Till. B. Sp. 927, blev afvist med den Bemærkning, »at Spørgsmaalet om en mulig Deling af Universitetsbibliotheket formentlig først da vilde kunne finde sin rette Løsning, naar vore Bibliotheksforhold overhovedet have været Gjenstand for en indsigende og alsidig Drøftelse, og at en Ombygning af Kommunitetsbygningen i den Tid vilde fremtvinge en Afgjørelse af disse vanskelige Spørgsmaal, som endnu ingenlunde er moden«. Ethvert Spørgsmaal om Byggeforetagender for at skaffe Universitetsbibliotheket bedre Plads vilde herefter kunne ventede blive opholdt efter en Undersøgelse af det Spørgsmaal, om ikke allerede en Forandring i den Universitetsbibliotheket nu paahvilende Forpligtelse til at indkjøbe, saaledes at dette og det kongelige Bibliothek indbyrdes fik nye Grænser i den Henseende, maatte være tilstrækkelig til at afhjælpe Mangelen paa Plads. Men var der saaledes iforvejen Vanskelighed for at faa den foreslaaede Byggearbejde vedtaget, saa vilde denne blive endnu større, naar det meddeltes, at dette Arbejde vilde blive en Grund til for Bibliothekets Vedkommende at gennemføre Lønningslovsforslaget for Universitetet. Det vilde da ikke ligge fjernt, at Folketinget lod Byggearbejdet falde og dermed Lønningsforbedringen.

Kvæstor oplyste derefter, at der uden Henvendelse til Lovgivningsforvaltningen vilde kunne opnaaes de foreslaaede mindre Tillæg for Budet og for Arbøderen ved Bibliotheket 64 Kr. og 36 Kr., hvilke Beløb vilde kunne opnaaedes af et ved Konservator ved zoologisk Museum Hansens Død ledigblivende Beløb af 100 Kr.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om Vederlaget for det videnskabelige Arbejde ved Bibliotheket, bemærkede Kvæstor, at under dette Spørgsmaal havde den Forandring, at de ved Finanslov bevilgede 2000 Kr., hvoraf Cand. Dag. D. Andersen hidtil har oppebaaret et aarligt Honorar af 900 Kr., og vedens der iøvrigt til extraordinær Medhjælp var udredet 1100 Kr., udskiltes en ny Post som Assistent med 900 Kr. i Lønning og som hidtil 1100 Kr. til extraordinær Medhjælp, have saa underordnet en Betydning, at den Tid ved Lejlighed vilde kunne ventes opnaaet ved særlig Fremsættelse paa Finanslovsforslag. Vanskeligheden for en bedre Ordning af Vederlaget for videnskabelig Assistance vilde komme frem, naar der skulde søges opnaaet et nyt Embede med kongelig Ansættelse som Underbibliothekar. Det bemærkede Kvæstor, at det rette Tidspunkt til med Held at søge denne Ordning gennemført vilde indtræde, naar den foreslaaede nye Læsesal maatte være taget i Brug, og det for de Besøgende var bleven iøjnefaldende, at Læsesalen foroven og Udlaanet samt Katalogiseringen nedenunder krævede en ny Underbibliothekar. Skulde Bevillingen til det nye Embede heller ikke da kunde opnaaes, vilde det vistnok være let, subsidiært at naa til en

Forbedring af Assistenternes Stilling, men saa længe maatte disse rigtignok nøjes med, hvad der uden Henvendelse til Lovgivningsmagten kunde skaffes dem.

Af de to Maader, hvorpaa der var Udsigt til en Lønningsforbedring for Assisterne, nemlig Underbibliothekar Hannovers Fratræden paa Grund af Alder og en ny Lønningslov, forlaa kun den sidste i Bibliothekarens Skrivelse af 10de Februar 1888, jfr. Univ. Aarb. f. 1888—89 S. 616—18, angaaende den forestaaende Revision af Universitetets Lønningslov. Det vilde af denne Skrivelse sees, at Bibliothekaren, der, som ovenfor berørt, ikke kom ind paa Spørgsmaalet om Gjenoprettelsen af en Plads som Underbibliothekar, tildels igjennem personlige Tillæg tænkte sig Gjellerups Lønning forhøjet til 1700 Kr. og Larsens til 1200 Kr. Netop disse Beløb vilde imidlertid som Følge af Fredericias eventuelle Oprykning i Pladsen som Underbibliothekar kunne tilvejebringes for de nævnte to Assister, idet Fredericia som Assistent havde oppebaaret 1750 Kr. og Gjellerup nu havde en Lønning af 1150 Kr. For Andersen, der som foran berørt, fortiden havde et Honorar af 900 Kr., vilde den ved Larsens Oprykning ledigblivende Lønning 840 Kr. kunne suppleres med 60 Kr., idet Ministeriet under Universitetets samlede Lønningssum, foruden de tidligere nævnte 100 Kr., endnu kunde raade over 68 Kr., der ialt ved forskellige Lejligheder vare blevne inddragne fra tidligere Lønningsudbetalinger. Vel kom Andersen paa den Maade ikke paa højere Indtægt, men det maatte da ikke glemmes, at der nu i alt Fald var en Lejlighed til at give ham Andel i det Classenske Bidrag til Lønninger. For Gjellerup og Larsen derimod vilde slet og ret indtræde en Lønningsforbedring med henholdsvis 550 Kr. og 360 Kr., og, naar ikke andet kunde være, syntes da ogsaa denne Lønningsforbedring at kunne gjøre Fyldest, indtil Spørgsmaalet om Gjenoprettelse af en Plads som Underbibliothekar, subsidiært om yderligere Forbedring af Assistentlønningerne, om ikke altfor lang Tid maatte kunne haabes gennemført paa en Finanslov.

Saavidt kunde man altsaa komme uden Henvendelse til Lovgivningsmagten. Derimod vilde en saadan Henvendelse blive nødvendig, naar Spørgsmaalet blev om Lønningsforbedring for Bibliothekernes Embedsmænd. Hvad først Dr. Fredericia angik, syntes det fra alle Sider at være erkjendt, at der burde søges en Forbedring af hans Lønning som eventuel Underbibliothekar fra de ved Lønningslov bestemte 2400 Kr. til de i sidste Lønningsforslag for Stillingen opførte 3000 Kr., men dette syntes at maatte have til Følge, at en Lønningsforbedring ogsaa søgtes tilvejebragt for Bibliothekar Birket Smith. Og medens der, naar der ikke igjennem Lovgivning opnaaedes nogen Lønningsforøgelse for Universitetsbibliothekets Assister, ikke var nogen Konsekvens, der førte til en Henvendelse til Lovgivningsmagten angaaende Assisterne ved det kgl. Bibliothek, forekom det Kvæstor i Henhold til, hvad foran var anført, at en saadan Henvendelse til Gunst for Embedsmændene ved det ene af Bibliothekerne maatte føre med sig en lignende Henvendelse angaaende Embedsmændene ved det andet af dem. Kvæstor kunde ikke skjønne rettere end, at, naar Udgangspunktet var den personlige Anerkjendelse, som Dr. Fredericia nød, og andre personlige Omstændigheder, førtes man ikke hen til en Forbedring ved Lov af

elve Stillingen, men kun til et personligt Tillæg for ham, ligesom der da endvidere, forudsat iøvrigt at samtlige Embedsmænd havde en vel ført Tjenestetid at se tilbage paa, nærmest kun blev Tale om paa Finanslovet at skaffe ogsaa dem personlige Tillæg. Og idet Kvæstor saaledes søgte den til et Forslag i saadan Form, skulde han bemærke, at det, i Sammenligning med et Forslag om paa Finanslov at optage et Brudstykke af en Lønningslov, vilde have den Fordel, at et saadant Brudstykke egentlig ikke hørte hjemme paa en Finanslov og derfor var udsat for en Afvisning alledede af formelle Grunde, medens derimod et Spørgsmaal om personlige Tillæg netop havde sin rette Plads paa et Finanslovsforslag.

For Dr. Fredericia som eventuel Underbibliothekar tænkte opnaaet 600 Kr. mere end den Indtægt, som han igjennem en Vedtagelse af det seneste Lønningsforslag vilde kunne naa. Til Bibliothekar Birket Smith vilde i Finansaaret 1891—92 efter Lønningsforslaget være at udrede en Løn af 800 Kr., medens han nu var opført med 4400 Kr., altsaa 400 Kr. mindre. Efter en tilsvarende Lønningslov vilde i 1891—92 til Bibliothekar Bruun være at udbetale 6000 Kr., medens han nu var opført med 4800 Kr., altsaa med 1200 Kr. mindre. Endvidere vilde 1ste Underbibliothekar Vahl erholde 200 Kr. mod de nu for ham opførte 3600 Kr., hvilket var 600 Kr. mindre. Endelig vilde 2den Underbibliothekar Weeke erholde 4200 Kr. mod de nu for ham opførte 3200 Kr., hvilket var 1000 Kr. mindre. For at opnaa en simplificering af et Forslag om personlige Tillæg for de forannævnte Embedsmænd og dermed en lettere Gjennemførelse deraf, tænkte Kvæstor sig paa Forslaget gaaende ud paa et personligt Tillæg af 600 Kr. for hver af de foran nævnte 5 Embedsmænd, saaledes at disse Tillæg ikke bortaldt ved Oprykning paa Alderstillæg. Om Grunden til denne sidste Tilværelse skulde henvises til Lov af 26de Marts 1870 § 10, jfr. Indenrigsministeriets Behandling af lignende Spørgsmaal for Docenterne Fjord og Segelcke paa Finanslovsforslaget for 1880—81, Rigsdagstidende for 1879—80, Tillæg B. Sp. 113—14 og 529—32, samt Indenrigsministeriets Forslag til Lønninger ved Landbohøjskolen i Finanslovsforslaget for 1891—92.

Kvæstor henstillede foranstaaende Bemærkninger til gunstig Overvejelse, idet han særlig maatte overlade Bedømmelsen til Ministeriet, forsaavidt angik et kongelige Bibliothek, som ikkun var inddraget under Sagens Behandling, fordi han ikke troede at kunne undlade det uden at komme ind paa en fuldstændig og uklar Fremstilling.

I Rigsdagssamlingen 1890—91*) fremsattes følgende

Forslag
til

Lov om Lønninger for de ved det store kongelige Bibliothek ansatte Embeds- og Bestillingsmænd.

§ 1.

Ved det store kongelige Bibliothek lønnes en Overbibliothekar med 800 Kr. aarlig, saaledes at der for hver 5 Aars Tjeneste tilstaaes ham et

*) Jfr. Rigsdagstidende f. 1890—91, Till. A. Sp. 3219—24.

Tillæg af 400 Kr. aarlig; dog kan Lønningen ikke overstige 6000 Kr. 2 Underbibliothekarere lønnes hver med 3200 Kr. aarlig, saaledes at der for hver 5 Aars Tjenestetid tilstaaes dem et Tillæg af 400 Kr. aarlig; dog kan Lønningen ikke overstige 4400 Kr.

§ 2.

Til den fornødne Medhjælp ved Besørgelsen af Forretningerne ved Bibliotheket stilles 20000 Kr. aarlig til Disposition for Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

Forslaget var ledsaget af følgende Bemærkninger:

Bibliothekaren ved det store kongelige Bibliothek er efter Lov af 25de Marts 1871 § 1 lønnet med 3600 Kr. aarlig med Tillæg af 400 Kr. for hver 5 Aars Tjeneste indtil 4800 Kr.

Ved de i Rigsdagssamlingerne 1880—83 fremsatte Lovforslag om Lønninger blandt Andet for Embeds- og Bestillingsmænd ved det store kongelige Bibliothek foresloges Bibliothekarens Løn forhøjet til 4000 Kr., stigende til 6000 Kr., i Overensstemmelse med den Lønning, som samtidig bragtes i Forslag for Universitetsbibliothekaren og ligeledes er tillagt denne Embedsmand i det nu forelagte Lovforslag om de Universitetet og Kommunitetet vedkommende Lønningsforhold.

Naar Ministeriet i nærværende Lovforslag har troet at burde foreslaa Bibliothekarens Lønning fastsat i Overensstemmelse med den for Rigsarkivaren ved Lov om Oprettelse af et Rigsarkiv m. m. af 30te Marts 1889 bestemte, er det under Hensyn til, at disse Stillinger, selv om de ikke fuldt ud kunne stilles parallele, dog i væsentlige Henseender maa betragtes som staaende jevnside; og selv bortset herfra er Stillingen som Bibliothekar ved det store kongelige Bibliothek et saa betydningsfuldt Hverv, der kræver saa omfattende Forudsætninger i Henseende til Kundskaber og administrativ Dygtighed, at en Lønning, som den foreslaaede, formentlig paa ingen Maade kan siges at være for høj. At Begyndelseslønnen er ansat 800 Kr. højere end den tilsvarende Lønning for Universitetsbibliothekaren, er begrundet i, at den sidstnævnte Stilling hverken i Henseende til det Ansvar, der er forbundet dermed, eller til det Arbejde, som den medfører, kan stilles fuldt ud sideordnet med Stillingen som Bibliothekar ved det store kongelige Bibliothek.

Betegnelsen Overbibliothekar er anvendt for derigjennem at fremhæve Bibliothekarens Stilling som Chef for Landets største og betydningsfuldeste Institution paa dette Omraade.

De 2de Underbibliothekarere lønnes efter Lønningsloven af 1871 med 2400 Kr. med Tillæg hvert 5te Aar af 400 Kr. indtil 3600 Kr. for 1ste Underbibliothekar og 2000 Kr. med Tillæg af 400 Kr. indtil 3200 Kr. for 2den Underbibliothekar. Som allerede i tidligere herom fremsatte Forslag bemærket har man ikke kunnet finde den mellem Lønningerne hidtil gjorte Forskjel naturlig, idet den ene Underbibliothekars Forretninger ikke have større Vigtighed end den andens, saa at Betegnelsen 1ste og 2den Underbibliothekar i Virkeligheden ikke betyder andet end den ældste og yngste Underbibliothekar. Hensynet til Tjenestealderen kommer ogsaa paa en

angt naturligere og af Tilfældigheder mindre afhængig Maade i Betragtning ved, at de hver for sig stige paa højere Lønning ved Alderstillæg end ved at betragte den ene Stilling som Avancementspost for den anden.

Som det vil sees, ere Lønningerne for de 2de Underbibliothekarer nu bragte i Overensstemmelse med de for Arkivarerne i Rigsarkivet fastsatte, saaledes at Begyndelses- og Slutningslønnen er ansat 400 Kr. højere, end der i de tidligere Lovforslag var foreslaaet, og 200 Kr. højere end de for Underbibliothekarerne i Universitetsbibliotheket opførte. Herom gjælder lignende Bemærkninger som de ovenfor for Bibliothekarens Vedkommende remsatte.

Med Hensyn til Bibliothekets Medhjælpssum bemærkes, at denne, der ved Lov 25de Marts 1871 § 2 bevilgedes med 9500 Kr., gennem forskellige Forhøjelser paa Finansloven — navnlig for Finansaaret 1885—86 med 6000 Kr. — er steget til 15160 Kr., der for 1890—91 er fordelt saaledes:

1 Assistent paa	2500 Kr.
1 — —	2250 —
1 — —	1850 —
1 — —	1750 —
2 Assistentter à 1450 Kr.	2900 —
1 Assistent paa	1200 —
Et Bud	960 —
En Fyrbøder	1050 —
En Garderobebetjent	600 —
	<hr/>
	15060 Kr.
Til Disposition...	100 —
	<hr/>
	15160 Kr.

Assistenterne ved Bibliotheket ansættes som Regel først i en forholdsvis remskredens Alder — omkring 30 Aars Alderen — og det er kun rent undtagelsesvis, at de forlade Bibliotheket ved at gaa over i andre Stillinger. Dette har saaledes siden 1861 kun været Tilfældet med 2de af Assistenterne, nemlig en, der gik over i en gejstlig Stilling, og en anden, der modtog Ansettelse i en sideordnet Plads i det daværende Gehejmearkiv. Som en Følge af disse Forhold kan Assistentstillingen i det store kongelige Bibliothek ikke betragtes som og derfor lønnes som en Overgangsstilling; men der bør være Midler til Raadighed, hvoraf der kan tillægges de ældre Assistentter et til deres Arbejde og Tjenestetid nogenlunde svarende Honorar. Naar under de givne Forhold de tre ældste Assistentter, der have været i Bibliothekets Tjeneste henholdsvis siden 1863, 1870 og 1874 og ere i en Alder af 50 Aar eller derover, kun kunne lønnes som ovenfor angivet, da maa slige pekuniære Vilkaar, foruden at være ubillige overfor de Paagjældende, i væsentlig Grad næmme Tilgangen af de til Bibliothekstjenesten i videnskabelig og administrativ Henseende bedst udrustede yngre Kræfter, og det maa derfor ansees for højst ønskelig, at Bibliothekets Medhjælpssum forhøjes saaledes, at der i alt Fald for nogle af Assistenternes Vedkommende kan ske en væsentlig Forbedring af deres Lønninger. Som det fremgaaer af Finanslovforslaget for 1891—92 er det nødvendigt at ansætte endnu en Assistent ved Bibliotheket,

hvortil søges en Forhøjelse af Medhjælpssummen med 1200 Kr. Der vil herefter ialt være anvendt til Lønning for Assistenterne 13650 Kr. Tages dernæst i Betragtning, at der med nogen Forhøjelse af Lønningerne til Bud, Fyrbøder og Garderobebetjent til disse Lønninger vil medgaa ca. 3000 Kr., vil den samlede Medhjælpssum ikke kunne sættes lavere end 20000 Kr.

Forslaget blev ved 1ste Behandling i Folketinget henvist til et Udvalg, der den 1ste April 1891 afgav følgende Beretning*).

Da Udvalget ikke havde seet sig istand til at blive færdigt med sit Arbejde paa det foreliggende Forslag inden Samlingens Slutning, maatte det indskrænke sig til at aflægge en Beretning om de Overvejelser, der havde fundet Sted i Udvalget, og som forhaabentlig kunde bidrage til, at der lettere i en kommende Samling kunde komme et Resultat af Forhandlingerne om denne Sag.

Udvalget havde først søgt at komme til Klarhed over, hvorvidt det var med Føje, at Ministeriet i dette Lovforslag i Modsætning saavel til den nu-gjældende Lov som til de Lovforslag, det forelagde i Samlingerne 1880—83, havde givet det store kongelige Bibliothek en væsentlig anden og højere Stilling end Universitetsbibliotheket og i det Øjemed forelagt en særlig Lov for det store kongelige Bibliothek. Udvalget havde derfor udbedt sig Oplysning af Ministeriet om de to Bibliothekers Størrelse, Benyttelse m. m. Som Svar herpaa modtog Udvalget de som Bilag I. og II. trykte Skrivelser fra Bibliothekarerne ved det store kongelige Bibliothek og ved Universitetsbibliotheket, af hvilke det fremgik, at det store kongelige Bibliothek vel ejede et større Antal Bind end Universitetsbibliotheket, nemlig 550000 mod 300000, men at Universitetsbibliotheket til Gjengjæld benyttedes i betydelig større Udstrækning. I Aaret 1888—89**) havde det store kongelige Bibliothek saaledes udlaant 9073, Universitetsbibliotheket 19216 Bind, i samme Aar opgav det store kongelige Bibliothek som benyttede paa Læsestuen 24515 Bind af 9113 Besøgende, Universitetsbibliotheket 22318 Bind af 9981 Besøgende. Da Forholdet i de foregaaende Aar var omtrent det samme, idet Læsesalene paa de to Bibliotheker benyttedes omtrent lige meget, medens Udlaanet fra Universitetsbibliotheket var over dobbelt saa stort som fra det store kongelige Bibliothek, kunde Udvalget ikke komme til andet Skjøn, end at i det Mindste denne Side af Arbejdet maatte være fuldt saa omfattende paa Universitetsbibliotheket som paa det store kongelige Bibliothek. Heller ikke med Hensyn til det øvrige Arbejde ved Bibliotheket eller Ansvar for dets Styrelse kunde Udvalget se, at der fortiden med Føje kunde gjøres nogen Forskjel gjældende***), og der fandtes da heller ikke i Forslagets Motiver nogen Paavisning af, hvori denne Forskjel bestod. Udvalget vilde derfor anse det for rigtigst, at de to Bibliothekers Forhold ordnedes paa samme Lov efter en samlet Overvejelse.

*) Jfr. Rigsdagstidende f. 1890—91 Sp. 2547—75.

**) Det sidste Aar, for hvilket der havdes Opgjørelse for begge Bibliotheker

***) Se ogsaa herom de af Universitetsbibliothekaren fremsatte Bemærkninger i Bilag II.

Udvalget havde endvidere udbedt sig Oplysning om, hvorledes Bogindkjøbet var ordnet. De givne Oplysninger fandtes i Bilag I. og II. under Punkt 3, og Udvalget skulde foreløbig kun henstille, om ikke den nuværende Ordning kunde trænge til en Revision.

I Anledning af de modtagne Oplysninger om Bibliothekernes Benyttelse havde Udvalget søgt at komme til Klarhed over, hvad der kunde gøres for, at Bibliothekernes rige Skatte i højere Grad end hidtil kunde blive tilgængelige for Læseverdenen. For Øjeblikket var Forholdet det, at begge Bibliothekers Udlaansstue var aaben fra 11—2, det kongelige Bibliotheks Læsestue fra 10—3, Universitetsbibliothekets fra 11—3. Disse Tider vare imidlertid meget ubekvemme for en stor Del af Læseverdenen, da de faldt sammen med den almindelige Arbejdstid baade i Skoler, Kontorer, Forretninger m. m., saa at f. Ex. alle Lærere næsten vare afskaarne fra at benytte Bibliothekerne. En Udvidelse af den Tid, da Bibliothekerne stod aabne, med nogle Eftermiddags- eller Aftentimer vilde derfor være meget ønskelig, og Udvalget havde i den Anledning forespurgt Ministeriet om, hvorvidt der kunde lægges kunstigt Lys ind i Bibliothekernes Læsesale, og hvilke Forandringer, det vilde medføre i Lovforslaget, om enten det ene eller begge Bibliotheker holdtes aabne en længere Tid af Dagen. Som Svar herpaa havde Ministeriet tilsendt Udvalget de to Skrivelser, der medfulgte som Bilag III. og IV. Disse to Skrivelser gave dog ikke noget bestemt Svar paa de stillede Spørgsmaal, men indeholdt kun de to Bibliothekarers Erklæringer. Da disse imidlertid ikke gav et tilstrækkeligt sikkert Grundlag for Udvalget til at bygge et Forslag paa, ønskede Udvalget, inden det gik videre, at Ministeriet nærmere undersøgte, hvad der kunde og burde gøres for at udvide den Tid, da Bibliothekerne stod aabne for Publikum, ud over det nuværende Timeantal, og særlig om der kunde indlægges kunstigt Lys i Bibliothekernes Læsestuer, saa at de kunde holdes aabne om Aftenen.

Af Skrivelsen fra Universitetsbibliothekaren (Bilag IV.) fremgik det, at dette Bibliotheks Læsesal formentlig vilde blive flyttet i Sommer, og at der derved vandtes et Lokale, som frembød langt gunstigere Betingelser end de nuværende Læsestuer for Anvendelsen af elektrisk Belysning. Der syntes da her at være en Mulighed for allerede i en nær Fremtid at faae Læsesalen aabnet paa andre Tider af Dagen, end det nu var Tilfældet. Anderledes stillede Forholdet sig med det store kongelige Bibliothek efter den i Bilag III. meddelte Skrivelse. Efter den vilde det ikke være muligt at lægge Lys ind i dette Bibliotheks nuværende Læsesal, men det forekom Udvalget, at den givne Skildring af de lokale Forhold ved Bibliotheket indeholdt en stærk Opfordring til at undersøge, om der ikke lod sig tilvejebringe bedre Forhold, baade en bedre Læsestue og et bedre Udlaansværelse, da der jo næppe var Udsigt til i en nær Fremtid at faae en helt ny Bygning, og det af de i Bilag I. meddelte Oplysninger saaes, at Bibliotheket under de nuværende Forhold ikke nær benyttedes i den Udstrækning, som man kunde vente og ønske af det Bibliothek, der var »Landets største og betydningsfuldeste Institution paa dette Omraade«.

Udvalget opfordrede derfor Ministeriet til at tage disse Spørgsmaal

under Overvejelse, inden der paany forelagdes Lovforslag om Lønninger for de ved de to Bibliotheker ansatte Embedsmænd.

I de i Udvalgets Beretning anførte Skrivelser fra Bibliothekarerne ved det store kongelige Bibliothek og Universitetsbibliotheket meddeltes nedestaaende Oplysninger:

I Skrivelse af 16de Februar 1891 (Bilag I.) meddelte Bibliothekaren for det store kongelige Bibliothek Følgende:

1. Bogsamlingens Størrelse. I Februar 1877 blev denne efter en foretagen Optælling opgivet til ca. 470000 Bind. Lagdes hertil Forøgelsen indtil Udgangen af Finansaaret 1889—90, og foretoges den nødvendige Reduktion (idet f. Ex. ved den aarlige Opgjørelse et Hefte af et Værk regnedes for en Helhed, uagtet Værket først sluttedes i det femte Aar med det femte Hefte) — vilde Antallet af Bind nu kunne sættes til ca. 550000.

2. Bibliothekets Benyttelse i de sidste 10 Aar kunde oplyses ved følgende Tal:

Udlaan af Bind.		Læsesalen.	
		Besøg.	Benyttede Bind.
1879—80:	8116	8703	24035.
1880—81:	8026	8509	22657.
1881—82:	8490	8743	22757.
1882—83:	8963	8386	24095.
1883—84:	9393	8960	22928.
1884—85:	9903	3837	10613*).
1885—86:	10135	7710	20153**).
1886—87:	9176	9785	25021.
1887—88:	9384	9030	23905.
1888—89:	9073	8884	25824.
1889—90:	10097	9113	24515.

Den 31te December 1890 hørte der til Udlaansprotokollen 1591 Laanebeviser for 1947 udlaante Bind.

Spørgsmaalet om, hvormange forskellige Personer, der aarlig havde benyttet Læsesalen og havde laant Bøger hjem, kunde ikke besvares i sin hele Udstrækning, da der ingen Statistik var ført herover. Men den 13de Februar 1891 vare de den Dag — altsaa paa en Maade tilfældigvis — forhaanden værende Laanebeviser blevne gennemgaaede, og det viste sig, at Laanerne, som havde udstedt dem, kunde klassificeres saaledes:

Videnskabsmænd og Studerende	429
Andre Personer	153
Damer	75
tilsammen . . . 657	

I Aaret 1ste Januar til 31te December 1891 var der indleveret Kautionsbeviser fra:

*) Efter Slotsbranden var Læsesalen lukket til 31te Marts 1885, en midlertidig Læsesal blev aabnet i Studenterforeningen, som i den angivne Tid var besøgt af 323 Personer, som benyttede 532 Bind.

**) Fra 1ste April til 26de Maj 1885 besøgte Læsesalen i Studenterforeningen af 243 Personer, som benyttede 429 Bind.

Videnskabsmænd og Studerende.....	106
Andre Personer	43
Damer	47
tilsammen...	196

For Læsesalens Vedkommende kunde det siges, at over Halvdelen af de Besøgende hørte til den akademiske Kreds, at af den anden Halvdel det største Antal søgte Oplysninger til praktisk Brug, at Antallet af Damer stadigt tiltog, at Læsere, som kun kom for at faae Tiden til at gaa, ikke kjendtes.

3. Hvad Ordningen af Bogindkjøbet angik, skulde oplyses, at Grundlaget for de Principper, som fulgtes i denne Henseende, var den Bibliothekskomités Betænkning, som blev afgivet den 22de Maj 1854, og som fandtes aftrykt i Rigsdagstidende for 8de Session 1856, Anhang B, S. 155—168. I denne Betænkning var der i store Træk anvist, hvilke Fag hvert af de to Bibliotheker, det store kongelige og Universitetsbibliotheket, fortrinsvis skulde indeholde, og hvilken Karakter de Bøger skulde have, som burde søges der. Paa dette Grundlag var der siden den Tid blevet arbejdet videre, medens der samtidig var taget Hensyn til de Specialbibliotheker, som Staten havde, og som vare knyttede til offentlige Institutioner (saaledes Botanisk Have, det astronomiske Observatorium, Landbohøjskolen, Mønt- og Medaillekabinettet, Kunstakademiet, de militære Bibliotheker, Søkartarkivet med Marinens Bibliothek, det statistiske Bureau osv.). Litteraturen for de Videnskaber, der vare repræsenterede der, anskaffedes i Regelen ikke ved de to Bibliotheker. Forholdet mellem det store kongelige Bibliothek og Universitetsbibliotheket var da væsentligt det, at der sørgedes for Realia og de egentlige Universitetsstudier i Universitetsbibliotheket, for Humaniora o: Historie — taget i videst Omfang, med Arkæologi, Geografi — Sprog, Litteratur i det store kongelige Bibliothek, men Bibliothekerne mødtes naturligvis paa mange Omraader, og de benyttedes begge i lige Grad, af f. Ex. Theologer, Jurister, Medicinere, Naturforskere, Matematikere. Disse to Bibliotheker arbejdede altsaa fuldstændig sammen, efter en bestemt Plan, og ved alle Anskaffelser af Betydning, som ikke absolut kun laa for et af dem, ligesom ved alle Tvivlstilfælde, fandt der stadig Konferencer Sted mellem Bibliothekerne. At det store kongelige Bibliothek, der raadede over de største Midler, altid stod Søsterbibliotheket bi med Anskaffelsen af kostbarere Værker, var en Selvfølge.

Med Skrivelsen fremsendtes 5 Exemplarer af det tredie Bind af Bibliothekets Aarsberetninger og Meddelelser.

Universibibliothekaren gav i Skrivelse af 14de Februar 1891 (Bilag II.) følgende Oplysninger:

1. Bogsamlingens Størrelse kunde ikke med fuldkommen Sikkerhed angives, da ingen Tælling havde fundet Sted siden Indflytningen i den nuværende Bibliotheksbygning i 1861. Imidlertid antog han med en vis Føje, at Samlingen omfattede omtrent 300000 Bind.

2. Bibliothekets Benyttelse vilde kunne skjønnes af nedenstaaende Talangivelser, der vare uddragne af de aarlige Indberetninger om Bibliothekets Virksomhed. Det bemærkedes dog udtrykkelig, at over Benyttelsen af de

Bøger, der henstod i Læseværelsernes Haandbibliothek, havde der efter Sagens Natur ikke kunnet føres Regnskab.

1879 — 80.

Udlaan... 15181 Bind (laante paa 12182 Laanebeviser).
 Benyttede i Læseværelserne... 13515 — (af 6457 Besøgende).
 Ialt... 28696 Bind.

1880 — 81.

Udlaan... 15905 Bind (paa 13028 Laanebeviser).
 Benyttede i Læseværelserne... 13482 — (af 7628 Besøgende).
 Ialt... 29387 Bind.

1881 — 82.

Udlaan... 16283 Bind (paa 13189 Laanebeviser).
 Benyttede i Læseværelserne... 12976 — (af 7026 Besøgende).
 Ialt... 29259 Bind.

1882 — 83.

Udlaan... 18339 Bind (paa 14666 Laanebeviser).
 Benyttede i Læseværelserne... 15425 — (af 8109 Besøgende).
 Ialt... 33764 Bind.

1883 — 84.

Udlaan... 18275 Bind (paa 14772 Laanebeviser).
 Benyttede i Læseværelserne... 17421 — (af 8517 Besøgende).
 Ialt... 35696 Bind.

1884 — 85.

Udlaan... 19670 Bind (paa 16160 Laanebeviser).
 Benyttede i Læseværelserne... 20856 — (af 11066 Besøgende).*)
 Ialt... 40526 Bind.

1885 — 86.

Udlaan... 19420 Bind (paa 15804 Laanebeviser).
 Benyttede i Læseværelserne... 17962 — (af 9655 Besøgende).
 Ialt... 37382 Bind.

1886 — 87.

Udlaan... 19362 Bind (paa 15622 Laanebeviser).
 Benyttede i Læseværelserne... 17792 — (af 9427 Besøgende).
 Ialt... 37154 Bind.

*) Den ualmindelig stærke Benyttelse af Læseværelserne i dette Aar hang sikkert sammen med, at det kongelige Bibliothek i en Del af Aaret var lukket paa Grund af Bygningsarbejder.

1887—88.

Udlaan... 18822 Bind (paa 15306 Laanebeviser).

Benyttede i Læseværelserne... 18710 — (af 9547 Besøgende).

Ialt... 37532 Bind.

1888—89.

Udlaan .. 19216 Bind (paa 15893 Laanebeviser).

Benyttede i Læseværelserne... 22318 — (af 9981 Besøgende).

Ialt... 41534 Bind.

Da Opgivelserne for det store kongelige Bibliotheks Vedkommende sluttede med Aaret 1888—89, mente han ogsaa for Universitetsbibliothekets Vedkommende at burde slutte med dette Aar.

En Statistik over, »hvormange forskjellige Personer der aarlig have benyttet Bibliothekets Læsestue og laant Bøger hjem«, var ikke bleven ført for Universitetsbibliothekets eller vistnok overhovedet for ret mange større Bibliothekers Vedkommende. Den vilde medføre uforholdsmæssigt Arbejde og være temmelig generende for de Besøgende. Men saa meget kunde dog siges, at ligesom Bibliotheket i alle Henseender stræbte efter at stille sig saa liberalt som muligt overfor Publikum, saaledes havde det et stort Klientel i alle Samfundsklasser, og baade blandt Laanerne og de Besøgende i Læseværelserne udgjorde den ustuderede Middelstand et meget betydeligt Procentantal.

3. Ansvarer for Indkjøbet af nye Bøger paahvilede udelukkende Bibliothekaren selv, men da en Bibliothekar ligesom andre Mennesker kun kunde have særlig Sagkundskab paa enkelte Omraader, maatte han paa de andre søge at erhverve, hvad han manglede, enten ved Læsning eller Raadføring med udenforstaaende Sagkyndige. Begge Dele gjorde han da naturligvis, saavidt Bibliothekets Tarv syntes at kræve det. Selvfølgelig fandt der ogsaa med Hensyn til Boganskaffelser noget Samarbejde Sted med det store kongelige Bibliothek. Dog skulde det strax indrømmes, at dette ikke skete til forud bestemte Tider eller i bestemte Former. Efter Forholdenes Natur syntes et saadant Samarbejde ogsaa kun i mere exceptionelle Tilfælde at være nødvendigt. De allerfleste af de kostbareste Bøger maatte alene paa Grund af deres Pris tilfalde det kongelige Bibliothek, der jo havde det største Budget at raade over, og omvendt var der en hel Del Værker af mere sammenfattende Art, som kunde have betydelig Værdi for Universitetsbibliothekets Publikum, men som ikke kjøbtes af det kongelige Bibliothek, derunder f. Ex. indbefattet det Meste af, hvad der faldt under Kategorien »Haandbøger«. Disse kjøbtes da, forsaavidt de duede noget, af Universitetsbibliotheket. Men hertil kom endnu, at det kongelige Bibliothek efter hele sin Tradition og Udvikling fortrinnsvis var henvist til at supplere sig i Retning af de historisk-filologiske eller overhovedet de humane Videnskabsfag, medens Universitetsbibliotheket — ikke mindst paa Grund af de det tillagte mange og store Legater, som gik i denne Retning — nærmest havde sin Styrke i de naturvidenskabelige eller overhovedet reale Fag. Heraf fulgte da, at hvor der var Tale om Anskaffelse af en Bog, hvis Pris overskred det Almindelige

(om de allerdyreste havde han ovenfor talt), var det i Regelen forud givet, hvilket Bibliothek der skulde gjøre Anskaffelsen, men dersom undtagelsesvis det ene Bibliothek ønskede at købe et Værk af denne Art, som faldt ind under det andet Bibliotheks Hovedomraade, fandt naturligvis Forespørgsel og Forhandling mellem Bibliothekerne Sted. Imidlertid blev der jo altid en Del Bøger tilbage, som i og for sig kunde siges at passe ligesaa godt for det ene Bibliothek som for det andet. Men ligesom disse kun i sjældnere Tilfælde hørte til de kostbarere, saaledes vilde en Forhandling mellem Bibliothekarerne om deres Anskaffelse vistnok kun i forholdsvis faa Tilfælde føre til andet Resultat, end at hver af Bibliothekarerne uden Hensyn til sin Kollega købte den Bog, han ansaa for passende for sit Bibliothek og dets Publikum. Hvis der var nogen Fejl heri — og han kunde ikke undlade bestemt at urgere, at det læsende Publikum her i Landet var stort nok til i mange Tilfælde at nødvendiggjøre Tilstedeværelsen af 2 Exemplarer af en god Bog i vore offentlige Bibliotheker — troede han, at Fejlen ikke saa meget laa hos Bibliothekarerne som i selve Bibliothekernes Plan og Organisation. Skjønt nemlig det kongelige Bibliothek, som allerede sagt, havde sin egentlige Styrke i de humane Videnskabsfag, var det dog efter sin Plan bestemt til at omfatte alle Fag og kunde derfor heller ikke, naar det ikke helt vilde afbryde sin Udvikling i visse Retninger, undlade at købe visse naturhistoriske, medicinske og lignende Hovedværker, selv om disse iforvejen maatte findes paa Universitetsbibliotheket. Og omvendt kunde dette sidste Bibliothek, hvis Bestemmelse det blandt Andet var at være nogenlunde repræsenteret i alle de Fag, der doceredes ved Universitetet, ikke undlade at lade købe visse vigtige Værker i de humane Videnskabsfag, selv om disse Værker tillige fandtes paa det kongelige Bibliothek. En gennemgribende Forandring i dette Forhold vil næppe kunne finde Sted, uden at Grænserne for de to Bibliothekers Virksomhed droges meget bestemtere, end det hidtil havde været Tilfældet, men da dette Spørgsmaal jo ikke her laa for, skulde han ikke nærmere indlade sig paa det.

Han var hermed færdig med Besvarelsen af selve de ham af Ministeriet forelagte Spørgsmaal. Men da disse nærmest syntes foranledigede ved det i Folketinget fremlagte Lønningslovsforslag for det kongelige Bibliothek, og der baade i Lovforslagets Motiver og under Forhandlingen i Rigsdagen var fremkommet Udtalelser om Universitetsbibliotheket, som han ikke kunde give Medhold, tillod han sig at benytte Lejligheden til ogsaa at fremsætte nogle Bemærkninger herom. Det var i Lovforslagets Motiver (han citerede dog kun efter Hukommelsen) blevet gjort gjældende, at Bibliothekaren ved det store kongelige Bibliothek havde et meget større baade Ansvar og Arbejde end Universitetsbibliothekaren. Hvad nu det Første angik, var det jo vist nok, at det kongelige Bibliothek var større end Universitetsbibliotheket og forsaavidt ogsaa indeholdt større Værdier. Men Universitetsbibliotheket indeholdt i og for sig saa store Skatte, baade haandskrevne og trykte, at det medførte et overordentligt stort Ansvar at administrere dem, og at begrunde en Forskjel i Gagering og Lignende for Bibliothekerne ved at henvise til, at det ene Bibliothek var rigere end det andet, forekom ham lige saa ubilligt, som hvis man vilde etablere en Forskjel mellem Direktørerne ved de

forskjellige Kunst- og antikvariske Samlinger paa et lignende Grundlag. Hvad Bibliothekarernes Arbejde angik, gav Dispositionen over Budgettet ikke synderlig mere at bestille, fordi den Kapital, hvorover der disponeredes, var noget større (idet nemlig en stor Procentdel af det større Budget efter Sagens Natur anvendtes til Indkjøb af enkelte meget kostbare Værker, der vare selvskevne for det Bibliothek, der havde Raad til at betale dem); og den kongelige Bibliothekars og hans Arbejde for Bibliotheket i Hjemmet var derfor næppe meget forskjelligt. Og hvad Arbejdet paa Bibliotheket angik, gav Førelsen af de forskjellige Fortsættelsesbøger for Tidsskrifter og Bøger, det meget indviklede Regnskabsvæsen (med 13 forskjellige Konti), Ledelsen af Bogbinderarbejdet o. s. v., ham et meget betydeligt Arbejde, som den kongelige Bibliothekar var fri for, idet han havde en saa stor Stab af Medarbejdere, at han kunde overlade og virkelig ogsaa tildels overlod den at udføre det. Det var fremdeles under Forhandlingen i Folketinget udtalt, at Bibliothekaren ved det kongelige Bibliothek havde en selvstændigere Stilling end Universitetsbibliothekaren. Dette beroede efter hans Formening paa en Misforstaaelse. Han var i enhver Henseende, og særlig i Henseende til Dispositionen over Budgettet, fuldkommen lige saa uafhængig stillet som sin Kollega ved det kongelige Bibliothek. Konsistorium blandede sig lige-
saa lidt i Detaillerne af hans Administration, som Ministeriet blandede sig i den kongelige Bibliothekars, og de Tilfælde, i hvilke han maatte indhente Konsistoriums Samtykke til Et eller Andet, vare ganske de samme som de, i hvilke hans Kollega maatte indhente Ministeriets Samtykke. Om man havde to Myndigheder over sig eller en, var jo i denne Henseende ganske lige-
gyldigt, og desuden var Konsistorium jo i alle Sager af større Betydning nærmest kun et Gjennemgangsled, gennem hvilket Ministeriets Afgjørelser kommuniceredes Universitetsbibliothekaren. — Hvad Underbibliothekarerne angik, var baade deres Ansvar og Arten af deres Arbejde fuldstændig ens paa begge Bibliotheker, og hvis man vilde gjøre gjældende, at Arbejdstiden paa Universitetsbibliotheket var en Time kortere end paa det kongelige Bibliothek, maatte han hævde, at dette fuldstændig erstattedes ved Arbejdets Intensitet paa det førstnævnte Sted. Dette fremgik allertydeligst deraf, at tiltrods for den kortere Arbejdstid og tiltrods for det mere faatallige Personale blev der hvert Aar paa Universitetsbibliotheket fremtaget til Publikum og udlaant flere tusinde Bind mere end paa det store kongelige Bibliothek.

De 10 sidste Beretninger om Universitetsbibliothekets Virksomhed vedlagdes.

Af Bibliothekaren ved det store kongelige Bibliothek meddeltes i Skrivelse af 11te Marts 1891 Følgende i Anledning af nogle Spørgsmaal, som Folketingsudvalget havde begjært oplyst.

Det første Spørgsmaal drejede sig om, hvorvidt der under de nuværende lokale Forhold kunde indlægges kunstigt Lys i det store kongelige Bibliotheks Læsesal. Paa dette Spørgsmaal maatte han fra Bibliothekets Standpunkt svare, at det maatte ansees for at være aldeles uforsvarligt at indlægge kunstigt Lys i Læsesalen; thi dennes Indretning havde fra først af kun kunnet

ske ved saa at sige at anbringe en Trækasse paa tredie Etages Gulv (endog udover den nedenunder liggende store Sals Loft), og Læsesalen var derfor endog i højere Grad end det forøvrigt var Tilfældet med hele Bibliotheket, ikke sikret mod Fare i Ildebrandstilfælde. I Sammenhæng hermed skulde han citere følgende Passus i den Skrivelse til Indenrigsministeriet, som den 30te Januar 1885 blev udfærdiget af den Kommission, der efter Christiansborg Slots Brand blev nedsat af dette Ministerium for at undersøge det store kongelige Bibliotheks Sikkerhed imod Brandfare indenfor dets egne Mure: »Kommissionen kan ikke slutte denne Betænkning uden paany at udtale, hvor overordentlig magtpaaliggende det er at tilvejebringe en ny brandsikker Bygning til den for Fædrelandet saa uvurderlige og uerstættelige Skat, det ejer i den Bogsamling, der er samlet i det store kongelige Bibliothek. Kommissionen kan ikke bruge Ord stærke nok til at forkaste den nuværende Bibliotheksbygning, der med sit store, rige Indhold saa let ved en ulykkelig Ildebrand vil være redningsløst fortabt.«

Medlemmerne af denne Kommission vare: Tømmermester, Etatsraad Blom, Murmester Fussing, Brandinspektør, Kapitain Meyer, kongelig Bygningsinspektør Zeltner og Bibliothekaren selv.

Forinden han besvarede de to andre Spørgsmaal, som Folketingets Lønningsudvalg havde fremsat, skulde han gjøre nogle mere almindelige Bemærkninger om Bibliotheket og dets Personale.

Lønningsudvalget havde ved sine Spørgsmaal kun tænkt, forekom det ham, paa Publikums Benyttelse af Bibliotheket dels ved Laan hjem af Bøger, dels ved Læsning af Bøger i Læsesalen. Men han maatte ganske nødvendig ved Siden heraf stille den Gren af Virksomhed ved Bibliotheket, der ogsaa udførtes til Gavn for Publikums Benyttelse af det, den nemlig, som angik Bibliothekets Forøgelse og Bevarelse, baade hvad de nye Bøger, deres Anskaffelse og Indbindingen af dem angik, som hvad Katalogiseringen af dem angik, dels ved Indordning i de bestaaende Kataloger, dels ved Omredaktion af disse, — Arbejder, som ved Udførelsen af dem krævede en anstrengt Opmærksomhed paa hver af de mange Enkeltheder, i hvilke de faldt.

Og det maatte nu erindres, at det var samme Personale, som besørgede disse to Grene af Arbejdet, Fremtagelsen og Istandsættelsen af Bøger, som skulde benyttes eller vare benyttede, og Varetagelsen af alt det Arbejde, som han vilde kalde det administrative.

Men det samme Personale havde endnu et Arbejde at udføre — i Publikums Tjeneste. Det bestod i at hjælpe de Besøgende til at forstaa, hvad det var, de ønskede at læse. Medens det nemlig i Bibliotheker som British Museum i London og Bibliothèque Nationale i Paris (i hvilke Bibliotheker intet Udlaan fandt Sted) krævedes, at Titlerne paa de forlangte Bøger skulde opgives fuldstændig nøjagtig, i British Museum endog med Angivelse af Bøgernes Numerbetegnelse efter Katalogerne, saa havde det altid været Brug ved det store kongelige Bibliothek vel at ønske, at Forlangenderne vare tydelig betegnede, men ikke at stille dette som en Betingelse for at imødekomme dem. Men Forholdet var nu det, at Laanerne uendelig mange Gange fremsatte deres Forlangender paa en saa ufuldstændig Maade (især fra Læsesalen), at de ikke kunde opfyldes, hvis ikke Per-

sonalet kom til Hjælp. Denne Hjælp kunde ikke ydes, uden at Personalet havde erhvervet en omfattende Kundskab i Videnskabernes Historie, i Litteraturernes Historie og et betydeligt Bogkjendskab. Og denne Indsigt erhvervedes dels ved det stadige, fortsatte Arbejde i Bibliotheket, dels ved Studier udenfor Bibliotheket, som enhver af Personalet hengav sig til alt efter sine Interesser eller i Forhold til de Afdelinger af Bibliotheket, som han i Arbejdstimerne var beskjæftiget med.

Endnu maatte han erindre om, at Bibliothekarbejdet i de udstrakte Lokaler fuldt saa meget gjorde Krav paa de legemlige som paa de aandelige Kræfter. Og naar Alt samledes, hvad han havde bemærket, troede han, at det maatte indrømmes, at Personalets Kræfter kun burde bruges indtil en vis Grænse, og at der burde levnes det tilstrækkelig Tid til Hvile, til at samle Tankerne efter det Spredende og Splittende, som nu engang nødvendigvis fulgte med Bibliotheksvirksomheden, og til at udvide sine Kundskaber.

Lønningsudvalgets andet Spørgsmaal drejede sig om at holde Bibliotheket aabent hele Dagen f. Ex. fra Kl. 9—8. For at dette kunde ske, maatte Bibliotheket være oplyst helt, ikke blot paa Læsesalen, i en meget stor, ja næsten den største Del af Aaret. Men efter det Svar og den Oplysning, som ovenfor var givet i Anledning af det første Spørgsmaal, maatte han anse det for en Umulighed, at et saadant Forslag kunde sættes i Værk. Fra 9—8 var 11 Timer. Selv om Timernes Antal indskrænkedes lidt, vilde det dog være umuligt for Personalet at arbejde ved Bibliotheket uafbrudt saa længe. Det vilde derfor blive nødvendigt, at have et dobbelt Personale. Men vilde det være muligt til den halve Tid at have og beholde et vel indøvet, brugbart og kundskabsrigt Personale, som var engageret for nogle Maaneder af Aaret? Det troede han var umuligt.

Det tredje Spørgsmaal, som Lønningsudvalget havde stillet, angik Forslaget om at have Læsesalen aaben saa længe Dagslyset til de forskjellige Aarstider tillod Benyttelsen af den, og at udvide Udlaanstiden med 1 eller 2 Eftermiddagstimer. Hertil vilde han bemærke, at dette paa Grund af Lysforholdene kun kunde ske i omtrent 5 Maaneder af Aaret. Men vilde det være praktisk at have disse Timer meget vekslede, hvilket de maatte være paa Grund af Lysforholdene i Bibliothekslokalerne? Og vilde det, efter hvad han ovenfor havde sagt om Personalets Stilling ved Bibliotheket, være rigtigt at lægge flere Timer til den Arbejdstid, det allerede havde? Det troede han ikke; thi forbedret Lønning gav i dette Tilfælde ikke forbedrede Arbejdskræfter. Det vilde derfor blive nødvendigt at have et særskilt Personale til Eftermiddagstimerne, og dette maatte bestaa af mindst 10 Personer, nemlig en overordnet Embedsmand, 6 Assistenters, 2 Bude og 1 Garderobebetjent. Men ogsaa her maatte der spørges: Vilde det være muligt at have og beholde et vel indøvet, brugbart, kundskabsrigt Personale, som kun var engageret for nogle Maaneder om Aaret? Det troede han ikke var muligt.

Lønningsudvalget havde spurgt Ministeriet om, hvilke Forandringer i Lønningsforslaget der efter Ministeriets Mening maatte være nødvendige, hvis forskellige af disse Forslag bleve bragte til Udførelse. Paa denne Side

af Sagen skulde han ikke indlade sig, fordi han ikke var istand til at se, hvorledes de forskellige Forslag lod sig gennemføre paa en Maade, som vilde være tilfredsstillende for Publikum, og som Bibliotheket kunde gennemføre saaledes, som de burde det, paa en værdig Maade.

Naar han troede, at det var rigtigt, at Bibliotheket forholdt sig passivt ligeoverfor de forskellige fremsatte Forslag, da var det ingenlunde hans Mening, at der ikke i Almindelighed burde vises saadanne Forslag Imødekommen. Han mente kun, at dette ikke kunde ske under de nærværende lokale Forhold ved det store kongelige Bibliothek. Og han mente, at den eneste rigtige Maade at imødekomme Forslagene paa var at sørge for, at der kunde tilvejebringes saadanne betryggende Forhold, at Bibliotheket kunde være aabent f. Ex. fra Kl. 9—8 hele Aaret rundt; det var der Mening i. Og han troede derfor, at det Eneste, der var at gjøre for Øjeblikket, var at lade Forholdene vedblivende være, som de nu vare, men lægge Alt an paa, at en ny Bibliotheksbygning blev opført, som var sikret imod Ildebrand. Hvis den kunde blive bygget saaledes, at Lys og Varme kunde skaffes tilveje i hele Huset, og hvis der kunde faaes Bevilling til, at Bibliotheket kunde have et fast dobbelt Personale, som i fuldt Maal kunde tjene Publikum og Bibliotheket, saa kunde dette staa aabent hele Dagen. En ny Bygning for det store kongelige Bibliothek maatte jo siges at staa paa Dagsordenen; det kunde næppe vare mange Aar, før Nødvendigheden af at skaffe Plads til Bøgerne og den almindelige Utilfredshed med de nuværende Forhold stillede det som et uafviseligt Krav, at der gaves dette Bibliothek helt nye Lokaler. Da var Øjeblikket kommet til at realisere alle de mange Ønsker om Forbedringer, som i Aarenes Løb vare fremkomne; men indtil da vilde det, efter hans Mening, være rigtigt at finde sig med Taalmodighed i de Mangler, som nu fandtes ved Bibliotheket, og som helt vare fremkaldte ved dets ikke længere tilfredsstillende og tidssvarende »lokale Forhold«.

I Skrivelse af 5te Marts 1891 afgav Universitetsbibliothekaren følgende Erklæring (Bilag IV) om nogle af fornævnte Lønningsudvalg fremsatte Spørgsmaal.

Det havde altid forekommet ham, at den store Del af Befolkningen, som var forhindret i at benytte de offentlige Bibliotheker paa den Tid af Dagen, da de nu stode aabne, havde et gyldigt Krav paa, at i det Mindste et af Bibliothekerne var aabnet i nogle Aftentimer, og naar han ikke selv havde stillet noget Forslag i saa Henseende, havde dette nærmest sin Grund i, at han ikke havde fundet nogen tilstrækkelig Betyggelse mod Ildsvaade, enten i det Lokale eller i de Belysningsmidler, som hidtil havde kunnet anvendes til et saadant Øjemed. Hvad de sidste angik, kunde der vel — allerede paa Grund af det store Rum, der skulde oplyses — kun være Tale om Gas eller elektrisk Lys. Men Brugen af Gas medførte jo under hvilke som helst Forhold en saa iøjnefaldende Fare, at han aldrig kunde tilraade Anvendelsen af dette Belysningsmiddel i en Bygning, der indesluttede saa store Værdier som Universitetsbibliotheket. Og skjønt Faren ved Anvendelsen af elektrisk Lys uden Tvivl var mindre, havde man dog lige til den sidste Tid seet den ene Ildebrand efter den anden opstaa ved Brugen deraf.

Naar derfor Folketingsudvalgets første Spørgsmaal — for Universitetsbibliothekets Vedkommende — gik ud paa, »hvorvidt der under de nuværende Lokale Forhold kunde indlægges kunstigt Lys i Læsesalen paa Universitetsbibliotheket«, maatte han for sit Vedkommende nøjes med at svare, at han ikke var Tekniker nok til at afgjøre, om de elektriske Ledninger nogensinde kunde lægges saaledes, at de vare absolut farefrie. Men hvis dette ikke lod sig gjøre, mente han, at der ved Flytningen af Bibliothekets Læsesal, som formentlig vilde finde Sted til Sommer, vilde vindes et Lokale, som i hvert Fald frembød langt gunstigere Betingelser end de nuværende Læsestuer for anvendelsen af elektrisk Belysning, idet nemlig Lokalet ved brandfaste Mure og Hvælvinger var adskilt fra det egentlige Bibliothek. Størst Vanskelighed vilde det maaske frembyde at tilvejebringe en farefri Belysning i det Rum, hvori Manden, som skulde have Tilsyn med de Besøgendes Tøj, skulde holde sig; thi dette Rum var ikke brandfrit. Men i det Hele tillod han sig at foreslaa, at den endelige Besvarelse af dette Spørgsmaal overlodes Bygningsinspektøren som den rette Sagkyndige.

Lønningsudvalgets 2det Spørgsmaal gik — for Universitetsbibliothekets Vedkommende — ud paa, hvilke Forandringer det maatte medføre i det forelagte Lovforslag om Lønninger for de ved Universitetsbibliotheket ansatte Embedsmænd, dersom Bibliotheket holdtes aabent hele Dagen, f. Ex. fra Kl. 9—8. Hertil skulde han først bemærke, at intet Bibliothek efter hans Overbevisning kunde holdes uafbrudt aabent i saa lang Tid, uden at have et Personale, som var meget talrigere end Universitetsbibliothekets, og som kunde skifte i flere Hold; dertil vare de baade legemlige og aandelige Krav, der stilledes til Personalet i et Bibliothek, som benyttedes saa meget om vort, for betydelige. Men selv om der kun var Tale om at holde aabent f. Ex. 4—5 Timer om Formiddagen og 4 Timer om Eftermiddagen, med en Mellemtid af 2—3 Timer, vilde det, særlig hvis det fordredes, at Eftermiddagsarbejdet skulde være af samme Art som Formiddagsarbejdet — efter hans Mening være et ubilligt Forlangende, at det hele Arbejde skulde udføres af et og samme Personale. Der kunde sikkert være grundet Tvivl om, hvorvidt ret Mange, rent legemlig seet, vilde kunne udholde dette Arbejde Aar efter Aar. Og dertil kom — hvad der ikke maatte lægges mindst Vægt paa —, at et dagligt Arbejde ved Bibliotheket paa 8—9 Timer uldstændig vilde afskjære de Paagjældende fra enhver anden Virksomhed. Maaske vilde man finde, at dette netop vilde være til Bibliothekets Gavn, og ganske abstrakt seet kunde man vistnok have Ret. Men praktisk seet tillede Sagen sig anderledes. For at kunne gjøre god Fyldest ved et stort Bibliothek krævedes der et saadant Fond af omfattende Kundskab og aandelig Udvikling, at man ved Besættelsen af Bibliotheksposterne maatte tage særligt Hensyn til, at de Paagjældende vare Mænd med videnskabelig Uddannelse og videnskabelige Interesser, og faktisk var Forholdet da ogsaa det, at flere af Bibliothekets Funktionærer havde et anseet videnskabeligt Navn, samtidig med at de gjorde udmærket Fyldest i Bibliothekets Gjerning. Derom man nu vilde lægge Beslag paa hele deres Tid og alle deres Kræfter til Fordel for Bibliotheket, vilde dette være enstydigt med enten at afskjære dem fra al videnskabelig Syssel i Fremtiden eller at tvinge dem til at op-

give deres Stilling ved Bibliotheket. Begge Dele vilde efter hans Mening være uforsvarligt, og fra Bibliothekets Standpunkt vilde særlig det sidste Alternativ — som var det, der snarest vilde indtræffe — være yderst beklageligt. Han havde herved slet ikke berørt Lønningsspørgsmaalet, fordi dette, hvor vigtigt det end ellers var for de Paagældende, kun kunde antages at spille en underordnet Rolle overfor Spørgsmaalet om Opgivelsen af deres videnskabelige Virksomhed. — Men idet han altsaa, med den forudgaaende Begrundelse, mente at burde se bort fra Muligheden af, at et og samme Personale anvendtes til Tjeneste i Bibliotheket baade om Formiddagen og om Eftermiddagen, skulde han, da Tanken om at holde Bibliotheket aabent om Eftermiddagen havde hans fulde Sympathi, tillade sig at antyde, hvorledes en efter hans Overbevisning fyldestgjørende Ordning af Sagen kunde iværksættes. Han mente altsaa, at Bibliotheket — foruden som hidtil at være aabent om Formiddagen — ogsaa skulde kunne holdes aabent f. Ex. fra Kl. 4—8 om Eftermiddagen, men at der i Eftermiddagstimerne hverken skulde finde Udlaan Sted eller overhovedet Fremtagen af Bøger til Publikum. De Bøger man vilde benytte, skulde — som det ogsaa var Tilfældet andetsteds — bestilles enten Dagen iforvejen eller senest samme Dags Formiddag, og hvad der skulde gøres fra Bibliothekets Side i selve Eftermiddagstimerne, var da kun at føre et tilstrækkeligt Tilsyn med Publikum, for at ikke Bøgerne skulde borttages fra Læsesalen, eller anden Uorden finde Sted. Hertil behøvedes ingen af Bibliothekets faste Personale, da to flinke, unge, studerede Mænd hurtig kunde oplæres til fyldestgjørende at udføre dette Hverv*). Desuden maatte der være en Mand udenfor Læsesalen, som havde Opsyn med de Besøgendes Overtøj. Naar han sagde, at de paa Læsesalen benyttede Bøger maatte bestilles iforvejen, og at i Eftermiddagstimerne ingen Fremtagen af Bøger burde finde Sted, da behøvede dette ikke nogen vidtløftig Motivering for Vintertidens Vedkommende. Thi selv om der kom Lys i selve Læsesalen, kunde Personalet ikke færdes med Lys eller Lygter i det øvrige Bibliotheksklokale, dels af Hensyn til Brandfaren, dels fordi man ikke, især naar man samtidig skulde holde Balance paa en Stige, kunde opsøge Bøger i et stort Bibliothek ved Lygteskin. Men hans Bemærkning gjaldt ikke mindre for Sommertidens Vedkommende, baade fordi det maatte ansees for i høj Grad ønskeligt, at de Inspektionshavende ikke et eneste Øjeblik opgav Tilsynet (man maatte huske paa, at Aftenpublikumet sikkert for en Del blev af en noget anden Art end Dagpublikumet, der iøvrigt desværre heller ikke altid var til at stole paa), og fordi Opsøgen og Fremtagen af Bøger i et Bibliothek, der kun for en mindre Del var numereret, altid var forbundet med Vanskeligheder, som kun kunde løses af et ældre Personale med et mangeaarigt Kjendskab til Bibliotheket. Paa den her antydede Maade mente han ogsaa, at Lønningsspørgsmaalet løstes lettest og billigst. Thi der blev jo nærmest kun Tale om Lønninger til de nævnte to Assisterende og til Opsynet. Hvad hine angik, maatte man betænke, at de, foruden at være f. Ex. 4 Timer tilstede om Eftermid-

*) Hvis en enkelt af Bibliothekets eget Personale frivillig vilde ofre sin Tid til ogsaa at paatage sig dette Arbejde, var det naturligvis saa meget bedre.

dagen (i hvilken Tid de jo iøvrigt godt kunde udføre et eller andet Arbejde for Bibliotheket), maatte antages at ville anvende i det Allermindste 1 Time om Formiddagen til Fremtagelse og Hensættelse af de paa Læsesalen forlangte og benyttede Bøger. Han mente derfor, at man ikke kunde ansætte deres Lønning til mindre end 1200 Kr. om Aaret for hver. Og hvad Opsynsmanden angik, mente han, at han burde lønnes efter samme Norm som den ganske tilsvarende Opsynsmand paa det store kongelige Bibliothek, det var med 600 Kr. om Aaret. Det var iøvrigt en Selvfølge, at baade han selv og Underbibliothekaren, selv om de ikke vilde føle sig forpligtede til stadig Tilstedeværelse i Eftermiddagstimerne, fordi dette vilde være unødvendigt, dog jevnlige vilde indfinde sig for at have Tilsyn med, at Alt gik, som det skulde. Men hvorvidt de ved denne større Bundethed for deres Vedkommende vilde erhverve dem noget Krav paa en yderligere Lønningsforhøjelse udover den Sum, der var foreslaaet i det for Universitetet forelagte Lovforslag, og som ganske vist stod i et efter deres Mening lidet begrundet Misforhold til den for deres Kolleger ved det store kongelige Bibliothek foreslaaede Sum — maatte han henstille til Ministeriet at afgjøre.

Med Hensyn til Folketingsudvalgets 3die Spørgsmaal: Hvilke Forandringer i Lovforslagene om Bibliothekerne der — forsaa vidt der ikke kunde indlægges kunstigt Lys — maatte være nødvendige, for at Læsesalene kunde holdes aabne, saalænge Dagslyset til de forskjellige Aarstider tillod Benyttelsen af disse, og for at Adgangstiden til Udlaanet kunde udvides med 1 eller 2 Eftermiddagstimer, bemærkede Bibliothekaren, at det ikke forekom ham tvivlsomt, at man, selv om der ikke indlagdes kunstigt Lys i Bibliothekerne, dog maatte kunne gjøre noget for at give Publikum Adgang til disse i længere Tid om Dagen end nu. Man kunde f. Ex. paa den ovenfor angivne Maade ved Hjælp af et Par særlig lønnede Assistenten holde Bibliotheket aabent i nogle Eftermiddagstimer om Sommeren eller overhovedet paa den Tid af Aaret, da man kunde se i Læsesalen uden kunstigt Lys. Forsaa vidt altsaa disse Funktionærer kom til at arbejde en kortere Tid end ovenfor forudsat, maatte selvfølgelig deres Lønning staa i Forhold dertil. Eller man kunde, idet man bibeholdt det nuværende Antal Arbejdstimer for hvert Bibliothek, lægge disse Timer saaledes, at f. Ex. Universitetsbibliotheket om Sommeren var aabnet fra Kl. 9 til 1, det kongelige Bibliothek fra Kl. 1 til 6, eller omvendt det kongelige Bibliothek fra Kl. 9 til 2, Universitetsbibliotheket fra Kl. 2 til 6. Han mente, at det vilde medføre en stor Fordel for overmaade mange af de Bibliothekssøgende, om de to Bibliotheker saaledes tilsammen spændte over et Tidsrum af 9 Timer om Dagen, og han nærede kun nogen Frygt for, at det for Universitetets Professorer og Studenterne, hvis Forelæsninger jo for største Delen faldt mellem Kl. 11 og 3, og som derfor, naar de gik til eller fra Forelæsningerne, havde bedst Lejlighed til at benytte Universitetsbibliotheket, vilde være ubekvemt, om den nuværende Aabningstid for dette blev betydelig forandret. At Konsistorium i alle Tilfælde maatte høres, før der toges nogen endelig Bestemmelse i saa Henseende, kunde vel ikke være tvivlsomt. Om Vinteren vilde man jo, selv med den bedste Vilje, ikke kunne spænde over et meget større Afsnit af Dagen end nu; thi efter Kl. 3 var det i intet af Bibliothekerne muligt at opsøge Bøger,

og da det kongelige Bibliothek allerede nu aabnede Kl. 10 om Formiddagen, vilde der i det Højeste kunne være Tale om at vinde Timen fra Kl. 9—10. Skjønt han troede, at Besøget i denne Time om Vinteren vilde blive yderlig ringe, skulde han dog — Konsistoriums Samtykke forudsat — være meget villig til at holde Universitetsbibliotheket aabent fra Kl. 9 til 1, dersom ikke maaske det kongelige Bibliothek foretrak at aabne til hin tidlige Tid.

I Skrivelse af 13de Maj 1891 anmodede Kirke- og Undervisningsministeriet Konsistorium om at foranstalte undersøgt, om der vilde kunne anbringes elektrisk Lys i Universitetsbibliothekets Læsesal, uden at Bibliotheket udsattes for nogen Brandfare, saaledes at bemeldte Sal kunde holdes aaben i nogle Aftentimer, samt om hvorvidt det var muligt at ordne Aabningstiden for det store kongelige Bibliothek og Universitetsbibliotheket saaledes, at førstnævnte holdtes aabent fra Kl. 9 Formiddag til 2 Eftermiddag og Universitetsbibliotheket fra Kl. 1 til 5 Eftermiddag. Endvidere forlangte Ministeriet i Skrivelse af 12te September s. A. Konsistoriums Yttringer om det af Folketingsudvalget i dets Betænkning om Lovforslaget angaaende Lønninger ved det store kgl. Bibliothek rejste Spørgsmaal om Ensartethed i Lønningssatserne for de 2de Bibliotheker navnlig om, hvorvidt der fra Universitetets Side maatte være nogen Betænkelighed ved at søge Lønningerne ved Universitetsbibliotheket forhøjede i Overensstemmelse med bemeldte Lovforslag.

Konsistorium udtalte i Skrivelse af 19de Oktober s. A., at det maatte ansees som en Forudsætning for Anbringelsen af elektrisk Lys i Universitetsbibliothekets Læsesal, at det egentlige Bibliothek forblev absolut sikret imod Brandfare derved, at Læsesalen og nogle faa andre Lokaler, der kun indeholdt mindre værdifulde og let erstattelige Værker, brandfrit adskiltes fra den øvrige Bibliotheksbygning. Hvorvidt dette vilde kunne ske og hvilke Bekostninger det eventuelt vilde medføre, afgang af Bygningsinspektørens Erklæring, der endnu ikke havde kunnet erholdes, men vilde blive eftersendt. Saafremt Isolering af den omtalte Del af Bibliotheksbygningen kunde opnaaes, vilde det endvidere være nødvendigt, at der skaffedes et brandsikkert Opbevaringssted for Universitetets Arkiv, der nu havde sin Plads i et Lokale tæt ved Opgangen til Læsesalen. Omkostningerne ved Indlæggelse af elektrisk Lys paa den mindst brandfarlige Maade vilde efter Bygningsinspektørens vedlagte Erklæring koste 2800 Kr.

Medens Konsistorium ikke kunde tilraade, at Universitetsbibliotheket blev lukket i nogen Del af den Tid, hvori det nu holdtes aabent, idet denne Tid stemmede bedst med det Publikums Tarv, som Bibliotheket nærmest maatte have for Øje, nemlig det, der besøgte Universitetet, hvis Forelæsninger for største Delen faldt mellem Kl. 1—3, vilde det ved Indførelse af kunstig Belysning af Læsesalen blive muligt at imødekomme Ønskerne om en forlænget Adgangstid til Bibliotheket. Man havde i saa Henseende, under Forudsætning af at det dertil nødvendige Beløb blev bevilget, tænkt sig Bibliothekets Læsesal aaben hver Eftermiddag fra Kl. 5—8, idet man ved Valget af denne Tid særligt havde taget Hensyn til dem, der som Lærere, Embeds- eller Forretningsmænd vare udelukkede fra at besøge

Bibliotheket om Formiddagen. Det var dog i Henhold til det af Universitetsbibliothekaren i hans Erklæring til Ministeriet af 5te Marts 1891 Udviklede en Selvfølge, at Benyttelsen af Læsesalen i den nævnte Tid forsaavidt maatte være mere indskrænket end den, der kunde finde Sted om Formiddagen, som de Bøger, der agtedes benyttede, iforvejen maatte bestilles, hvis de ikke fandtes i det i selve Læsesalen opstillede Haandbibliothek.

Med Hensyn til Lønningerne ved Universitetsbibliotheket var der, selv bortset fra den omtalte Udvidelse af Aabningstiden, efter Konsistoriums Formening al Grund til at søge tilvejebragt Ensartethed i Lønningssatserne for de 2de Bibliotheker, og Konsistorium kunde i saa Henseende, forsaavidt angik Bibliothekarerne og Underbibliothekarerne, ganske henvide til Universitetsbibliothekarens Erklæring til Ministeriet af 14de Februar 1891, hvor han for sit eget Vedkommende paaviste, at hans Ansvar og Arbejde ikke var mindre end Bibliothekarens ved det store kongelige Bibliothek, og ligeledes fremhævede, at Underbibliothekarernes Ansvar og Arten af deres Arbejde var ens paa begge Bibliotheker, og at den noget kortere Arbejdstid ved Universitetsbibliotheket fuldstændig erstattedes ved Arbejdets større Intensitet. Med Hensyn til Assistenterne skulde bemærkes, at der paa begge Bibliotheker maatte stilles ganske de samme Fordringer til deres Uddannelse og personlige Egenskaber, og at Universitetsbibliothekets mindre Omfang og kortere Arbejdstid ogsaa for deres Vedkommende opvejedes ved Bibliothekets større Benyttelse samt derved, at Assistenterne vare færre end paa det store kongelige Bibliothek. Derhos maatte Opmærksomheden henledes paa det for Universitetsbibliotheket Uheldige i at være udsat for at miste dygtige Funktionærer, fordi der ved et andet offentligt Bibliothek for samme eller et ringere Arbejde kunde bydes et større Vederlag. Ved Forlængelsen af Bibliothekets Aabningstid vilde der blive paalagt Universitetsbibliothekaren og i det Mindste en af Underbibliothekarerne et ikke lidet forøget Arbejde og Ansvar, og da ogsaa det øvrige Personale derved paa forskjellig Maade vilde se sit Arbejde forøget, talte der i saa Fald endnu mere for ikke at lade Lønningerne ved Universitetsbibliotheket være ringere end Lønningerne ved det store kongelige Bibliothek.

Indførelsen af Ensartethed i Lønningssatserne vilde for Universitetsbibliothekarens Vedkommende medføre, at hans Begyndelsesløn blev 4800 Kr. aarlig, medens den i Forslaget til Universitetets Lønningslov § 11 var fastsat til 4000 Kr. Konsistorium kunde have ønsket at fastholde den fra Universitetets Side tidligere udtalte Sætning (Univ. Aarb. f. 1881—82 S. 39), at Bibliothekarens Begyndelsesløn ikke burde være højere end Universitetslærernes — der i det anførte Forslag var ansat til 4400 Kr. — men endog passende kunde sættes noget lavere, men Konsistorium maatte anse det Princip at gjøre begge Bibliothekers Lønningssatser ensartede for saa naturligt og billigt, at i Sammenligning dermed andre Hensyn burde vige tilside.

For Underbibliothekarerne ved Universitetsbibliotheket fastsatte nævnte Forslag en Begyndelsesløn af 3000 Kr. og en Maximalløn af 4200 Kr., medens Forslaget om Lønninger ved det store kongelige Bibliothek bestemte

henholdsvis 3200 Kr. og 4400 Kr. Ved det første Forslag blev der i sin Tid taget et Hensyn til Lønningerne for visse andre under Universitetet hørende Stillinger, navnlig for Gartneren ved botanisk Have og Inspektorerne ved zoologisk Museum (jfr. Univ. Aarb. f. 1881—82 S. 44 og 45), men ligesom dette dog kun var sket med Hensyn til Begyndelseslønnen, men ikke med Hensyn til Maximallønnen, saaledes mente Konsistorium ogsaa her, at dette Hensyn ikke kunde være afgjørende.

Forsaavidt Størrelsen af Universitetsbibliothekets Medhjælpssum bestemtes ved Assistenternes Løn, skulde bemærkes, at Forslaget om Universitetets Lønninger hvilede paa den Forudsætning, at Bibliothekets 3 Assisterter lønnedes med henholdsvis 1500 Kr., 1200 Kr. og 900 Kr. aarlig, hvorimod Forslaget om Lønningerne ved det store kongelige Bibliothek forudsatte Lønninger for 8 Assisterter fra 2500 Kr. til 1200 Kr. aarlig, og at disse Lønninger i alt Fald for nogle af Assistenternes Vedkommende burde væsentlig forbedres. Ved Indførelse af den forlængede Aabningstid vilde det, som i Universitetsbibliothekarens Erklæring af 5te Maj 1891 udviklet, være nødvendigt at forøge Antallet af Medhjælpere ved Universitetsbibliotheket med 2, der, om de end ikke bleve ansatte som Assisterter, dog i alt Væsentligt maatte have samme Forudsætninger og samme Uddannelse som Assisterter, og som det derhos vilde være ønskeligt at kunne bevare for Bibliotheket, hvis de fandtes egnede til Bibliotheksvirksomhed. Under Hensyn til at deres Arbejdstid ikke blot vilde være de 3 Eftermiddagstimer, men at de ogsaa maatte møde paa Bibliotheket mindst en Time om Formiddagen for at fremtage og indsætte de forlangte eller benyttede Bøger m. v., og da man ikke kunde lade ude af Betragtning, at ligesaa heldig som den foreslaaede Tid var for Publikum, ligesaa byrdefuld var den for disse Medhjælpere, der derved bleve meget bundne i deres Livsforhold, forment Konsistorium, at der ikke kunde bydes ringere Løn end den af Bibliothekaren foreslaaede, nemlig 1200 Kr. aarlig for hver. De 3 Assisterter ved Bibliotheket antoges da at burde lønnes med henholdsvis 2500 Kr., 1850 Kr. og 1450 Kr. aarlig. Herved vilde 1ste Assistent ved Universitetsbibliotheket erholde samme Løn som 1ste Assistent ved det store kongelige Bibliothek, 2den Assistent ved Universitetsbibliotheket blive stillet som 3die Assistent ved det store kongelige Bibliothek, 3die Assistent ved Universitetsbibliotheket blive lønnet som 5te eller 6te Assistent ved det store kongelige Bibliothek, og de to Medhjælpere ved Universitetsbibliotheket, der i Virkeligheden vilde forrette Assistenttjeneste, blive stillede ligesom de to yngste Assisterter ved det store kongelige Bibliothek. Efter Forslaget til Lønninger ved det store kongelige Bibliothek var det paatænkt væsentlig at forhøje de angivne Lønninger, som dets Assisterter nu oppebare, i alt Fald for nogle af Assistenternes Vedkommende, og en fuldstændig Ensartethed i Lønningssats vilde følgelig kræve, at der skete en tilsvarende Forhøjelse af de nævnte Lønninger for Universitetsbibliothekets Assisterter, hvortil der efter Skjøn vilde udfordres ca. 1500 Kr. Herved maatte bemærkes, at man som Ækvivalent for den paatænkte Forhøjelse ved det store kongelige Bibliothek muligvis kunde henvise Universitetsbibliotheket

til det Beløb af 1200 Kr. aarlig, som det Classenske Fideicommiss udredede til Universitetsbibliotheket, hvilket Beløb imidlertid maatte ansees som Vederlag for særligt Arbejde og fordeltes mellem Bibliothekets Personale ganske efter dettes Overenskomst, saa at man ikke med Sikkerhed kunne betragte en bestemt Del af nævnte Beløb som en bestandig Indtægt for den Enkelte.

Med Hensyn til Universitetsbibliothekets Bud og dets Fyrbøder maatte bemærkes, at de ikke kunde sammenstilles med de paa samme Maade benævnte Funktionærer ved det store kongelige Bibliothek, idet deres Virksomhed var forskjellig, da sidstnævnte Bibliotheks Bud kun var Bud paa Læsesalen, medens dets Fyrbøder tillige forrettede den egentlige Budtjeneste. For Universitetsbibliothekets Bud, hvis Arbejde i ikke ringe Grad voxede ved Bibliothekets stedse stigende Benyttelse, var der af Medhjælpssummen beregnet 700 Kr., hvilket i Forening med 204 Kr. fra den polytekniske Lærestalt gav 904 Kr. aarlig. Dette Beløb forventes at burde forhøjes til 1000 Kr. aarlig, altsaa 796 Kr. for Universitetsbibliotheket, saameget mere som Lønningen for Budene ved den polytekniske Lærestalt var 1000 Kr. aarlig. Lønnen for Universitetsbibliothekets Fyrbøder var sat til 300 Kr., hvortil kom 600 Kr. fra Universitetet, altsaa ialt 900 Kr., men da hans Arbejde ved Indretningen af den nye Læsesal var meget betydeligt forøget, idet han nu havde baade flere (5 for 3) og større Kjedler at passe, forventes hans Løn ligeledes at burde sættes til 1000 Kr. aarlig, altsaa 400 Kr. for Universitetsbibliotheket.

Til det ovennævnte Personale kom endnu til Formiddagstjenesten et Bud paa Læsesalen og en Garderobebetjent, hvis Lønninger paa Finanslovsforslaget for 1892—93 vare ansatte til henholdsvis 770 Kr. og 480 Kr. aarlig. Saafremt Aabningstiden blev forlænget, maatte der sørges for Opsyn med Garderoben i de tre Eftermiddagstimer, og i Forhold til det for de 4 Formiddagstimer beregnede Beløb af 480 Kr., vilde hertil udkræves 360 Kr. aarlig. Konsistorium vilde anse det for rettest, at der under Et beregnedes 840 Kr. til Garderobetsyn uden nærmere Angivelse af, hvorvidt lette Tilsyn burde varetages af en eller flere Personer, hvilke der iøvrigt ikke burde gives fast Ansættelse.

Den til Medhjælp i Universitetsbibliotheket fornødne Sum vilde efter det Anførte ialt blive 13606 Kr., medens Medhjælpssummen for det store kongelige Bibliothek var foreslaaet til 20000 Kr. Af det nævnte Beløb 13606 Kr. faldt 2760 Kr. til det ved Aabningstidens Forlængelse nødvendiggjorte Personale, og 1250 Kr. til det til den nuværende Tjeneste paa Læsesalen fornødne Personale. Universitetsbibliothekets nuværende Medhjælpssum var 6640 Kr.

Under 28de Oktober 1891 fremsendte Konsistorium dernæst en Erklæring fra Bygningsinspektøren, hvoraf fremgik, at de til Isoleringen af Universitetsbibliothekets nye Læsesal og Vestibule m. v. fra selve Bibliotheket fornødne Foranstaltninger vilde medføre en Udgift af ca. 2500 Kr.

I Rigsdagssamlingen 1891—92 blev derefter forelagt følgende

Forslag

til

Lov om Lønninger for de ved det store kongelige Bibliothek og ved Universitetsbibliotheket ansatte Embeds- og Bestillingsmænd.

§ 1.

De hidtilværende Bibliothekarer ved det store kongelige Bibliothek og ved Universitetsbibliotheket benævnes for Fremtiden Overbibliothekarer og lønnes hver med 4800 Kr. aarlig, saaledes at der for hver 5 Aars Tjeneste tilstaaes dem et Tillæg af 400 Kr. aarlig; dog kan Lønningen ikke overstige 6000 Kr. 2 Underbibliothekarer ved hvert Bibliothek lønnes hver med 3200 Kr. aarlig, saaledes at der for hver 5 Aars Tjenestetid tilstaaes dem et Tillæg af 400 Kr. aarlig; dog kan Lønningen ikke overstige 4400 Kr.

§ 2.

Til fornøden Medhjælp ved Besørgelsen af Forretningerne ved Bibliothekerne stilles aarlig til Disposition for Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet 21000 Kr. til det store kongelige Bibliothek og 13606 Kr. til Universitetsbibliotheket.

Forslaget var ledsaget af følgende Bemærkninger:

Bibliotekaren ved det store kongelige Bibliothek er efter Lov af 25de Marts 1871 § 1 lønnet med 3600 Kr. aarlig med Tillæg af 400 Kr. for hver 5 Aars Tjeneste indtil 4800 Kr. Ved de i Rigsdagssamlingerne 1880—83 fremsatte Lovforslag om Lønninger blandt Andet for Embeds- og Bestillingsmænd ved det store kongelige Bibliothek foresloges Bibliothekarens Lønning forhøjet til 4000 Kr. stigende til 6000 Kr. i Overensstemmelse med den Lønning, som bragtes i Forslag for Universitetsbibliothekaren i det samtidig forelagte Lovforslag om de Universitetet og Kommunitetet vedrørende Lønningsforhold. I det om det store kongelige Bibliotheks Lønninger i Rigsdagssamlingen 1890—91 fremsatte Lovforslag blev Lønningen for Bibliothekaren optaget med det samme Beløb som i nærværende Forslag, idet Ministeriet i saa Henseende bemærkede, at Normeringen var i Overensstemmelse med den for Rigsarkivaren ved Lov om Oprettelse af et Rigsarkiv m. m. af 30te Marts 1889 fastsatte under Hensyn til, at disse Stillinger, selv om de ikke fuldt ud kunde stilles parallelt, dog i væsentlige Henseender maatte betragtes som staaende jevnside, og selv bortset herfra maatte Stillingen som Bibliothekar ved det store kongelige Bibliothek ansees for et saa betydningsfuldt Hverv, der krævede saa omfattende Forudsætninger i Henseende til Kundskaber og administrativ Dygtighed, at en Lønning, som den foreslaaede, formentlig paa ingen Maade kan siges at være for høj.

De 2de Underbibliothekarer ved det store kongelige Bibliothek lønnes efter Lønningsloven af 1871 med 2400 Kr. med Tillæg hvert 5te Aar af 400 Kr. indtil 3600 Kr. for 1ste Underbibliothekar og 2000 Kr. med Tillæg af 400 Kr. indtil 3200 Kr. for 2den Underbibliothekar. Da man ikke kunde finde den mellem Lønningerne hidtil gjorde Forskjel naturlig, idet den ene Underbibliothekars Forretninger ikke har større Vigtighed end den andens, saa at Betegnelsen 1ste og 2den Underbibliothekar i Virkeligheden ikke

betyder andet end den ældste og yngste Underbibliothekar, optoges der i Forslaget af 1890—91 to lige høje Lønninger for Underbibliothekarerne. Hensynet til Tjenestealderen formentes ogsaa paa en langt naturligere og af Tilfældigheder mindre afhængig Maade at komme til sin Ret ved, at de hver for sig kom til at stige paa højere Lønning ved Alderstillæg end ved at betragte den ene Stilling som Avancementspost for den anden. De samme Bemærkninger finde Anvendelse for nærværende Lovforslags Vedkommende, og Lønningssatserne for Underbibliothekarerne ere ligesom i 1890 foreslaaede i Overensstemmelse med de for Arkivarer i Rigsarkivet fastsatte, saaledes at Begyndelses- og Slutningslønnen er ansat 400 Kr. højere end de tidligere vare foreslaaede.

I den Beretning, som under 1ste April d. A. af vedkommende Folkeingsudvalg blev afgivet om det ovennævnte i 1890—91 fremsatte Forslag om disse Forhold, er fremhævet det Naturlige i, at Universitetsbibliothekets Forhold ordnes ved samme Lov som det store kongelige Bibliotheks, i Betragtning af den Ensartethed i Virksomheden og dennes Omfang, om findes mellem de 2de Bibliotheker. I Henhold hertil og idet man maa erkjende, at de forskjellige sideordnede Stillinger ved de to Bibliotheker i sig selv væsentligt medføre et lige stort Ansvar og lige stort Arbejde, og at i det Fald de for Embedsmændene ved det store kongelige Bibliothek foreslaaede Lønninger paa ingen Maade ere for høje for de tilsvarende Embedsmænd ved Universitetsbibliotheket, har man, som det fremgaaer af Lovforslaget, foreslaaet Embedslønningerne fastsatte efter samme Norm for begge Bibliotheker. Universitetsbibliothekarens Lønning har paa Lovforslaget om Universitetets og Kommunitetets Lønningsforhold tidligere været optaget med 4000 Kr. aarlig stigende for hver 5 Aars Tjeneste med 400 Kr. indtil 6000 Kr., og Underbibliothekarerne vare samtidigt foreslaaede lønede hver med 3000 Kr. aarlig med et Tillæg af 400 Kr. for hver 5 Aars Tjeneste indtil 4200 Kr. Ligesom paa det senest fremsatte Forslag er der ogsaa foreslaaet nærværende Forslag optaget Lønninger for 2de Underbibliothekarere ved Universitetsbibliotheket, medens der for Tiden kun findes een. En saadan Ordning, der er i Overensstemmelse med, hvad der tidligere gjaldt ved Universitetsbibliotheket, og som svarer til Forholdene ved det store kongelige Bibliothek, vil være en naturlig Følge af de Krav, som Bibliothekets stærke Udvidelse og stigende Afbenyttelse stiller, og den vil desuden medføre den Fordel, at der vil kunne disponeres over en Underbibliothekar til hver af Bibliothekets 2de Hovedafdelinger: Udlaanet og Læsestuen. I Forbindelse med ovennævnte Lønningsforslag har man foreslaaet at benytte Betegnelsen Overbibliothekar om de hidtilværende Bibliothekarere, idet disses Embedsstilling herved paa en tydeligere Maade betegnes end ved det i sig selv agtig Sprogbrug meget omfattende Begreb Bibliothekar.

Angaaende Bibliothekernes Medhjælpssummer bemærkes følgende:

Det store kongelige Bibliotheks Medhjælpssum, der ved Lov 25de Marts 1871 § 2 er bevilget med 9500 Kr., er gennem forskellige Forhøjelser paa Finanslovene steget til 15160 Kr., der for 1891—92 er fordelt saaledes:

1 Assistent paa	2500 Kr.
1 — -	2250 —
1 — -	1850 —
1 — -	1750 —
2 — à 1450 Kr.	2900 —
1 Assistent paa.....	1200 —
Et Bud	960 —
En Fyrbøder	1050 —
En Garderobebetjent.....	600 —
	<hr/>
	15060 Kr.
Til Disposition...	100 —
	<hr/>
	15160 Kr.

foruden de for 1891—92 til en midlertidig Assistent bevilgede 1200 Kr.

Assistenterne ved Bibliotheket ansættes som Regel først i en forholdsvis fremskreden Alder — omkring 30 Aars Alderen —, og det er kun rent undtagelsesvis, at de forlade Bibliotheket ved at gaa over til andre Stillinge. Dette har saaledes siden 1861 kun været Tilfældet med to af Assisterne, nemlig en, der gik over i en gejstlig Stilling, og en anden, der modtog Ansættelse i en sideordnet Plads i det daværende Gehejmearkiv. Som en Følge af disse Forhold kan Assistentstillingen i det store kongelige Bibliothek ikke betragtes som og derfor lønnes som en Overgangsstilling; men der bør være Midler til Raadighed, hvoraf der kan tillægges de ældre Assisterter et til deres Arbejde og Tjenestetid nogenlunde svarende Honorar. Naar under de givne Forhold de tre ældste Assisterter, der have været i Bibliothekets Tjeneste henholdsvis siden 1863, 1870 og 1874 og ere i en Alder af 50 Aar eller derover, kun kunne lønnes som ovenfor angivet, da maa slige pekuniære Vilkaar, foruden at være ubillige overfor de Paagjældende, i væsentlig Grad hæmme Tilgangen af de til Bibliothekstjenesten i videnskabelig og administrativ Henseende bedst udrustede yngre Kræfter, og det maa derfor ansees for højst ønskeligt, at Bibliothekets Medhjælpssum forhøjes saaledes, at der i alt Fald for nogle af Assistenternes Vedkommende kan ske en væsentlig Forbedring af deres Lønninger. Der er herefter ialt anvendt til Lønninger for Assisterterne 13650 Kr. og til Budet, Fyrbøderen og en Garderobetjent ialt 2610 Kr. Med en passende Forhøjelse af Medhjælpssummen i Henhold til Foranstaaende vil denne ikke kunne sættes lavere end til 20000 Kr. Hertil kommer imidlertid, at man i Henhold til, at der i ovennævnte Udvalgsberetning er udtalt Ønsket om en Udvidelse af den Tid, i hvilken Bibliothekerne staa aabne for Publikum, efter derom med Bibliothekarerne førte Forhandlinger har paatænkt at lade det store kongelige Bibliotheks Læsesal staa aaben — foruden i den nugjældende Tid — om Eftermiddagen fra Kl. 5—7 i Maanederne Maj til September (begge inklusive). Men til Fremtagelse af Kataloger, Tilsyn paa Læsesalen og Garderobetilsyn vil denne Udvidelse af Aabningstiden kræves ca. 1000 Kr., hvormed det angivne Beløb altsaa maa forhøjes.

Naar Universitetsbibliothekets Medhjælpssum skal fastsættes i Overensstemmelse med de for det store kongelige Bibliothek ovenfor fremsatte

Bemærkninger, maa den forhøjes til ca. 10800 Kr. De nugjældende Lønninger for Bibliothekets 3 Assistenters ere henholdsvis 1750 Kr., 1150 Kr. og 840 Kr.: forhøjes disse til Lønningerne for henholdsvis 1ste, 3die og 5te Assistent ved det store kongelige Bibliothek (2500 Kr., 1850 Kr. og 1450 Kr.), vil hertil medgaa 2060 Kr., og skal der derhos ske en Forhøjelse svarende til den for sidstnævnte Bibliothek ønskede, vil der udkræves yderligere ca. 1500 Kr. Desuden søges i Overensstemmelse med det paa Finanslovsforslaget for 1892—93 optagne Forslag Lønning til et Bud paa Læsesalen og til Garderobetsyn, henholdsvis 770 Kr. og 480 Kr., og endelig som Forhøjelse af Bibliotheksbudets hidtilværende Løn paa 636 Kr., et Beløb af 160 Kr. og af Fyrbøderens Løn paa 264 Kr. et Beløb af 136 Kr. — Skal Universitetsbibliothekets Læsesal derhos holdes aabnet i nogle Eftermiddagstimer, hvad man maa anse for ønskeligt og som efter Indlægning af elektrisk Lys i Læsesalen vil være muligt, vil det med en daglig Aabningstid fra Kl. 5—8 være nødvendigt hertil at lønne to særlige Assistenters, der foreslaaes til 1200 Kr. hver, og for Opsyn med Garderoben at paaregne 360 Kr.

Lønningerne af Universitetsbibliothekets Medhjælpssum ville derefter stille sig saaledes:

1 Assistent	2500 Kr.
1 —	1850 —
1 —	1450 —
Extraordinær Medhjælp	1100 —
2 Assistenters à 1200 Kr.	2400 —
1 Bud	796 —
1 —	770 —
Garderobetsyn	840 —
1 Fyrbøder	400 —
	<hr/>
	12106 Kr.
Forslaaet yderligere Forhøjelse af	1500 —
	<hr/>
	13606 Kr.

Angaaende det ovennævnte Beløb paa 1100 Kr. til extraordinær Medhjælp bemærkes, at denne Sum, der ligeledes var optaget paa det senest forelagte Forslag om Universitetsbibliothekets Lønninger, meget ønskes til Disposition til Honorarer for Medhjælp udenfor den faste Assistance.

Forslaget blev forelagt i Folketinget og efter første Behandling henvist til et Udvalg. Betænkning blev ikke afgivet.

Det paa Finanslovsforslaget for 1892—93 optagne Beløb til et Bud paa Universitetets Læsesal og til en Garderobebetjent ved samme Bibliothek, henholdsvis 770 Kr. og 480 Kr. aarlig, bleve bevilgede af begge Rigsdagens Ting og optagne paa Ministeriets Budget for samme Finansaar.

Ved Finanslovens 2den Behandling i Folketinget blev der stillet Forslag om en Bevilling paa 5300 Kr. til Indlægning af elektrisk Lys i Universitetsbibliothekets Læsesal. Ministeriet bemærkede, at det havde søgt at skaffe en udvidet Aabningstid for Bibliothekerne ved at holde disse aabne i nogle Eftermiddagstimer. Medens det store kongelige Bibliothek i saa

Henseende maatte begrænse sig til Maanederne Maj til September (begge inklusive), havde det for Universitetsbibliothekets Vedkommende vist sig muligt ved Indlægning af elektrisk Lys at kunne holde Bibliotheket aabent Aaret rundt fra Kl. 5—8 Aften foruden i den nugældende Tid. Til Indlægning af elektrisk Lys i Læsesalen og til Salens Isolering vilde medgaa fornævnte samlede Beløb af 5300 Kr.

Forslaget blev forkastet, idet Finansudvalgets Ordfører under Forhandlingerne udtalte, dels at Udgifterne ved Indlægningen af elektrisk Lys formentlig maatte kunne nedbringes, dels at der, om man end meget maatte ønske den længere Aabningstid, dog først maatte vides, hvad de forøgede Udgifter til Opsyn vilde beløbe sig til.

2. Nedsættelse af Afgiften til Universitetet for Legaternes Administration.

I Skrivelse af 20de Maj 1889 indberettede Professor, Dr. juris Goos, at der ved det Arbejde, som Konsistorium havde overdraget ham at udføre i Forbindelse med Universitetsbogholder Holek med Hensyn til Samling af Reglerne for Universitetslegaterne, var opstaaet forskellige Spørgsmaal om Ændring i eller Fuldstændiggjørelse af disse Regler, angaaende hvilke det var hans Agt at gjøre nærmere Indstilling til Konsistorium. Det vigtigste og for alle Legaterne fælles Spørgsmaal angik den Afgift, som var paalagt Legaterne til Universitetets Kasse for de med deres Administration forbundne Udgifter. Paa dette Spørgsmaal skulde han allerede nu henlede Konsistoriums Opmærksomhed, idet det, hvis der maatte findes Grund til at ønske en Ændring i de herom gjældende Regler, vilde være ønskeligt, at denne Ændring kunde træde i Virksomhed fra Finansaaret 1890—91.

Ifølge Resolution af 3die September 1852 erlagdes der af de i Universitetskvæsturen indestaaende Legatmidler til Universitetets Kasse en Afgift for deres Bestyrelse af $\frac{1}{32}$ af deres Renter og Udbytte. Dette var ogsaa nu Afgiften for Smiths Legat, efterat den ved Resolution af 1ste December 1852 bestemte Afgift af $\frac{1}{16}$ ved Kirke- og Undervisningsministeriets Skrivelse af 21de Juni 1880 og Tillægsbevillingsloven for 1881—82 var bleven nedsat til hin Størrelse.

Den anførte, nugældende Regel med Hensyn til Afgiften fastsattes som Resultat af en Forhandling, der var refereret i Lindes Meddelelser for 1849—56 S. 916—924. Oprindeligt og indtil Begyndelsen af dette Aarhundrede erlagdes ingen saadan Afgift af Legatmidlerne. For Konsistoriums og Eforernes Administration var der derimod ved forskellige Legater henlagt nærmere bestemte Beløb, dels til Professorernes Distributs, dels til de paagjældende Eforer. Først da der ved Reskript af 2den Oktober 1801 blev oprettet et Bogholderkontor ved Kvæsturen, blev der lagt en Afgift paa samtlige Legater til Bestridelse af Udgiften ved Bestyrelsen. Denne Afgift fastsattes til $\frac{1}{8}$ pCt. af alle Legatkapitaler, men forhøjedes ved kongelig Resolution af 23de Oktober 1825 til $\frac{1}{4}$ pCt., jfr. Matzens Universitetets Retshistorie II. S. 334 og 343—47. Fra 1836 beregnedes istedenfor $\frac{1}{4}$ pCt. af Kapitalen $\frac{1}{16}$ af Renten, se Universitetsdirektionens Skrivelse 26de Juli 1842. Der toges altsaa 6 β af hver Rigsbankdaler Rente. Det var denne

Afgift, som i 1852 nedsattes til det Halve, eller 3 β af hver Rbd. Rente. Anledningen til, at en Nedsættelse i Afgiften kom paa Bane, gav en Henvendelse til Konsistorium fra Professor juris J. E. Larsen af 14de September 1851. I denne Udtalelse var Professor Larsen aabenbart stemt for ganske at fritage Legaterne for den ommeldte Afgift, men hans Forslag gik dog kun ud paa en Nedsættelse til 2 β af hver Rbd.'s Indtægt. Universitetets daværende Kvæstor, hvis Erklæring indhentedes, udtalte sig imidlertid imod at nedsætte, endsige ophæve Afgiften; han tilraadede subsidiært, at Nedsættelsen ikke gik videre end til en Tilbagevenden til den oprindelige Størrelse. Angaaende Kvæstors Indvendinger udtalte Professor Larsen sig i Skrivelse til Konsistorium den 21de September 1851*).

*) Professor Larsens Forslag var bygget paa den dobbelte Forudsætning, dels at Afgiften, uden at afgive nogen for Universitetets Økonomi i det Hele vigtig og betydelig Indtægt, dog var temmelig trykkende for de fleste af Universitetets Legater, som derved indskrænkedes ikke ganske lidet i den velgjørende Virksomhed, hvori de vare stiftede, dels at Afgiften uden Tvivl i ethvert Fald maatte ansees at være for høj. I første Henseende oplyste Professor Larsen, hvor følelig den navnlig i de sidste Aar havde været, da der tilligemed samme havde været Krigsskat at udrede, hvilket havde bevirket, at Legaterne i December Termin 1848 og i begge Terminer i 1849 havde svaret ialt 15 $\frac{1}{2}$ β og i de senere Terminer 11 $\frac{3}{8}$ β af hver Rigsbankdaler Indtægt. I sidste Henseende henviste han til den Afgift af 4 β for hver Rigsbankdaler, som Kjøbenhavns Overformynderi havde oppebaaret, da ved kongelig Resolution af 5te August 1852 var fundet at burde i Almindelighed nedsættes til 2 β saavel for de egentlige Overformynderimidler, som for de i Overformynderiet indestaaende Kapitaler, der tilhørte milde Stiftelser og Legater i velgjørende Øjemed, og til en lignende Nedsættelse for Universitetslegaternes Vedkommende fandtes der saameget mere at være Føje, som Universitetslegaterne ikke, saaledes som de egentlige Overformynderimidler, bestyredes til Gavn for enkelte private Personer, men til Nytte og Gavn for det Offentlige, og idet de for største Delen vare bestemte til Understøttelse for Studerende ved Universitetet og paa Rejser i Udlandet, fremmede selve Universitetets Øjemed og paa mange Maader udfyldte Kommunitetets Virksomhed. Vel erkjendte Professor Larsen, at den, der henlagde en Kapital til et almennyttigt Brug for en særlig Stiftelse, ikke kunde fordre, at det Offentlige skulde bekoste Bestyrelsen, men, da Universitetet dog maatte underholde den til dets egne Midlers Bestyrelse fornødne Anstalt, under hvilken Legatmidlerne uden nogen betydelig forøget Udgift kunde inddrages og vare inddragne, forekom det ham, at Universitetet i ethvert Fald burde indskrænke sig til at tage et moderat Vederlag for den forøgede Administrationsbyrde, hvis ikke Legaterne overhovedet maatte kunne lade sig ganske fritage for Afgiften, for hvilket sidste, foruden deres ovenmeldte Øjemed, ogsaa den Omstændighed kunde tale, at der af Legatmidlernes Renter tilflød Universitetet selv til dets egne Fornødenheders Bestridelse en ikke ubetydelig Sum (herved 6000 Rbd.) aarlig, der dels indgik i Universitetets almindelige Kasse, dels afgaves til de forskellige videnskabelige Samlinger som Bidrag til deres Udgifter. Iøvrigt forudsatte Professor Larsen, at der ikke kunde være tilstrækkelig Grund til at gjøre nogen Forskjel i Afgiftens Størrelse efter Hensynet til Legaternes forskellige Anvendelse. Vel havde Renterne af en Del af de Kapitaler, der indbefattedes under Legaterne og de særskilte Fonds, en Anvendelse, der kunde ansees som mere eller mindre fremmed for Universitetet, men baade kunde denne Anvendelse dog altid henføres under Begrebet om gudeligt eller velgjørende Brug, og tilmed var det ordentligvis kun delvis, at et Legat anvendtes saaledes, medens det Øvrige tjente til Fremme af Universitetets Øjemed. Hertil kom, at en saadan Forskjel, om den end lod sig gennemføre, kun vilde være af megen liden Vigtighed for Universitetets Kasse.

tede sig til Larsens Forslag; men det blev Kvæstors subsidiære Forslag, som ifølge Ministeriets Indstilling fulgtes i den kongelige Resolution, og som vedblivende var den Regel, der gjaldt angaaende Afgiften og dens Størrelse.

Naar Professor Goos opfordrede Konsistorium til nu paany at optage denne Sag med det Maal at søge Legaternes Administrationsafgift til Universitetet enten ganske ophævet eller i alt Fald nedsat og maaske delvis ophævet, kunde han ganske henholde sig til de af Larsen i sin Tid anførte Grunde, der passede endnu.

Afgiften var, uden at være af synderlig Betydning for Universitetets hele Økonomi, temmelig følelig for Legaterne, hvis Virksomhed derved ikke lidet indskrænkedes. Da denne Virksomhed i Almindelighed gik ud paa at fremme Universitetets eller i alt Fald med dette i nær Forbindelse staaende Øjemed, kunde og burde man ikke lægge det Synspunkt til Grund, at Universitetet var »bebyrdet« med Legaterne, som derfor maatte betale for at blive administrerede. Universitetet var jo i Virkeligheden taknemmelig for hvert Legat, der stiftedes til Fordel for dets Studerende eller andre Universitetsøjemed, og havde al Grund til at opmuntre Private til paa denne Maade at træde supplerende til. Der var visselig ingen Retsgrund for private Legatstiftere til at fordrø fri Administration, men megen Grund fra Universitetets eget Standpunkt til, saavidt muligt, at indrømme en saadan.

Ogsaa den Sammenligning, Professor Larsen gjorde med den Afgift, der erlagdes til Overformynderiet af de Midler, det bestyrede, havde endnu Betydning. Af et aarligt Renteudbytte af 400 Kr. af Umyndiges og Umyndiggjortes Midler tog Overformynderiet henholdsvis 4 eller 8 Kr., eftersom Midlerne stammede fra Kjøbenhavn eller den øvrige Del af Landet, og henholdsvis 8 eller 16 Kr. af særlig henlagte Midler. Universitetet krævede af et lignende Renteudbytte af sine Legatmidler 12 Kr. 50 Ø. Der var vistnok, som af Ministeriet i den Forestilling, der gik forud for Resolutionen af 1852, fremhævet, Forskjel paa Universitetets og Overformynderiets Stilling til de Midler, de bestyrede, men denne Forskjel kunde kun virke til, at Universitetet stillede sig lempeligere end Overformynderiet, ikke i modsat Retning; thi Overformynderiet forvaltede Midlerne til Fordel for enkelte private Personer, medens Universitetets Legatmidler tjente Øjemed, som vare almennyttige og i videre Forstand Universitetets egne.

Endelig maatte Professor Goos med Professor Larsen erindre om, at Universitetet paa forskjellige Maader høstede direkte Gavn af sine Legatmidler. Adskillige Legater havde bestemt betydelige Beløb til Universitetets egne Formaal i snevrere Forstand. Disse Beløb, der toges til Indtægt dels paa Universitetets Indtægtspost 5. »Renter af nogle Legater«, dels paa dets Udgiftspost 3. (de videnskabelige Samlinger), dels tilfaldt disse Samlinger umiddelbart, udgjorde ialt 13084 Kr. 47 Ø., se den vedlagte Opgjørelse fra Universitetsbogholderen (v. S. 478—79). Dernæst henlagde en Del Legater forskjellige Beløb dels til Professorernes Distributs, dels til Legateforerne som Vederlag for den med Bestyrelsen af Legaterne forbundne Ulejlighed. Disse Beløb udgjorde henholdsvis 1045 Kr. 47 Ø. og 1220 Kr. 57 Ø., se

de ligeledes vedlagte Opgjørelser fra Universitetsbogholderen (v. S. 479—80). Endelig havde to Legater, det Rostgaardske og det Kratzensteinske, tillagt enholdsvis Professor Rostgardianus 361 Kr. 24 Ø. aarlig som Huslejhjælp og Professor physices 465 Kr. aarlig som Vederlag ved Siden af Lønningen. Begges alle disse Beløb sammen og lagdes hertil, hvad Legaterne i det sidste regnskabsaar havde ydet i Administrationsgebyr (3504 Kr. 30 Ø.), vilde det ses, at Universitetet aarlig oppebar, direkte og indirekte, af Legaterne ialt 9681 Kr. 5 Ø.

Idet Professor Goos endnu bemærkede, at han med Professor Larsen mente, at der ikke var tilstrækkelig Grund til at sondre med Hensyn til Legaternes forskellige Øjemed — om de stod Universitetets Øjemed nærmere eller nærmere, om de foreløbig kom Private tilgode o. s. v. — og derfor at grunde en forskellig Regel i Henseende til Administrationsafgift — et Punkt, som dog maatte forbeholdes nærmere Drøftelse i Forbindelse med en Udtalelse om Sagen, som maatte indhentes fra Universitetets Kvæstor — udtalte han i Henhold til det Fremstillede, at der forekom ham at være god Grund til helt at søge Administrationsafgiften hævet. Forøvrigt dette maatte vise sig uopnaaeligt, vilde der dog formentlig være Anledning til at søge opnaaet en Lettelse og delvis Ophævelse. I sidstnevnte Henseende skulde først fremhæves, at det var rent og purt Omsvøb, naar man af de Legatrenter, som direkte anvendtes til Universitetets Foraal i snevrere Forstand, krævede Administrationsgebyr, saa at Universitetet der dets Samlinger kun fik Nettorenten; + og ÷ hævede hinanden. Som eksempel, der formentlig særlig egnede sig til en virkelig Fritagelse for Afgiften, skulde nævnes Professorernes Enkekasse med de til denne henlagte Legater, hvorved der vilde vindes $\frac{1}{2}$ Enkepension, fremdeles Regenslegaterne, paa Grund af deres Forbindelse med Kommunitetet, samt Kollegierne med deres Legater, hvis Virksomhed var Supplement til Regensen. Men endvidere vilde han anse det for særdeles ønskeligt, om alle mindre Legater, og Ex. alle de, hvis Kapital ikke udgjorde 1000 Kr., kunde helt fritages for Afgiften, der selvfølgelig var føleligst for disse. Ved en saadan Fritagelse vilde 30 Universitetslegater og 59 Kirkelegater opnaa Fritagelse for Afgiften. For de andre større Legater burde da Afgiften nedsættes, og derhos udsættes paa en anden Maade end den med det nuværende Møntsystem aarlig stemmende, der nu fulgtes. Mulig kunde man fastsætte Afgiften til 1 Kr. af hvert fulde Tusinde af den paagjældende Legatkapital, en Bestemmelse, for hvilken der, saavidt vidstes, havdes Forbillede fra Kjøbenhavns Kommune.

Idet han henstillede denne Sag til Konsistoriums Overvejelse, foreslog han som første Skridt, at man om samme vilde indhente Betænkning fra Universitetets Kvæstor. Ønskeligt vilde det være, om de Forslag, man maatte komme til, kunde være formulerede saa betids, at de kunde tages i Betragtning ved det Forslag til Finanslov for 1890—91, som blev udarbejdet den daværende Sommer.

Rentebeløb, der af forskellige Legater ere tillagte Universitetet eller dets videnskabelige Samlinger.

Indtægtspost 5.		Kr. Ø.	Kr. Ø.
Juliane Maries Legat.....		651. 48	
Rostgaards —		1712. 76	
Hopners —		469. 64	
Bartholins —		148. 74	
Thotts —		290. 64	
Brochmands, Mule og Fuirens Legater		243. 34	
Schous Legat.....		30. 22	
Arnæ Magnæi legatum		40. »	
Vedel-Simonsens Legat.....		85. 24	
Grev Moltkes —		1000. »	
		<hr/>	4672. 06
Udgiftspost 3.			
		Kr. Ø.	
a. Hopners Legat		46. 50	
Brochmands, Mule og Fuirens Legat.		20. 22	
Rostgaards Legat		69. 74	
Fru Bartholins —		50. 54	
Trellunds —		465. »	
Kølpins —		216. »	
Luxdorps —		28. 16	
Domus regiæ stipendium.....		42. 23	
Schous Legat.....		151. 44	
		<hr/>	1089. 83
b. Bartholins Legat		93. »	
Christian VII's Legat		390. 60	
Bülows —		103. 12	
Meyers —		232. 50	
		<hr/>	819. 22
c. Fuirens Legat.....		25. 74	
Wads —		23. 24	
		<hr/>	48. 98
d. Fuirens Legat		19. 28	
e. Bartholinum & Roemerianum legatum		75. 18	
Brochmands, Mule og Fuirens Legat.		37. 38	
		<hr/>	112. 56
h. Meyers Legat		413. 86	
i. Meyers Legat		413. 84	
		<hr/>	2917. 57
Moltkeske Legater Konto I.....			375. »
— II.....			2337. 50
— III.....			400. »
			<hr/>
			Lataris... 10702. 13

	Kr.	Ø.
Transport...	10702.	13
Molkeske Legater Konto IV.....	400.	»
— V.....	1400.	»
Rostgaards Legat Konto II. (Huslejeportion).....	361.	24
Elerts Legat	187.	28
Kratzensteins Legat (Professor physices).....	465.	»
Polyteknisk Lærestanstalt 465 Kr.		
Schous Legat (til Universitetsbibliotheket).....	309.	80
Vedel-Simonsens (til Universitetsbibliotheket).....	85.	26
	13910.	71
	Kr.	Ø.
Droges herfra Rostgaard II.....	361.	24
Kratzenstein	465.	»
	826.	24
	13084.	47

Professorernes Distributs.

	Kr.	Ø.
Bings Legat	160.	»
Bochenhofers Legat.....	82.	34
Wiers' Kollegium	53.	52
Frøis' Legat.	77.	50
Holbergs Legat.....	77.	50
Liliendahls Legat.....	232.	50
Mediceum Collegium.....	82.	34
— — Bikonto (vexler)	114.	31
Rostgaards Legat.....	165.	46
	1045.	47

Vederlag til Eforer.

	Kr.	Ø.
Arnæ Magnæi legatum: 2 Eforer hver aarlig 50 Kr.	100.	»
Wierchs Kollegium: Eforus aarlig.....	41.	16
Birkerods Legat: Eforus aarlig.....	34.	33
Bartholins Erasmus, Legat: Eforus aarlig.....	30.	28
Bings Legat: Eforus aarlig.....	100.	»
Wiers' Kollegium: Ligeledes.....	55.	78
Frøis' Legat: —	37.	08
Frøis' — —	28.	58
Frønbechs — —	35.	18
Lopners — —	74.	78
Liliendahls — —	77.	50
Rostgaards — —	40.	»
Wierchs — —	77.	50
Smiths — —	200.	»
	932.	17
Lateris...		

	Transport ...	Kr. 0
		932. 17
Stampes Rejsestipendium.: Eforus aarlig.....		15. 50
Stampes Legat: Ligeledes		15. 50
Wissings —		38. 74
Scheels Stiftelse: —		200.
Brøchners Legat: —		18. 66
		<hr/>
		1220. 57

Den konstituerede Kvæstor, Bogholder i Universitetskvæsturen Hølek, afgav under 5te August 1889 følgende Erklæring.

Professor, Dr. juris Goos havde i Skrivelse af 20de Maj s. A. henstillet til Konsistoriums Overvejelse, at det søgtes udvirket, at den Legatmidlerne nu paahvilende Administrationsafgift, der udgjorde $\frac{1}{32}$ af deres Rente og Udbytte, enten ganske bortfaldt eller, forsaavidt dette ikke maatte kunne opnaaes, i hvert Fald lettedes og delvis hævedes. Som i Skrivelsen oplyst, blev Spørgsmaalet om en Forandring i den ved Reskript af 2den Oktober 1801 indførte og ved kongelig Resolution af 28de Oktober 1825 til $\frac{1}{4}$ pCt. af Legatkapitalerne forhøjede Administrationsafgift, der fra 1836 istedetfor med $\frac{1}{4}$ pCt. af Kapitalerne beregnedes med $\frac{1}{16}$ eller 6 β pr. Rbd. af Renten, rejst af Professor juris J. E. Larsen ved en til Konsistorium under 14de September 1851 rettet Henvendelse, hvori han, der var stemt for en fuldstændig Ophævelse af Afgiften, foreslog, at den søgtes nedsat til 2 β for hver Rbd. Rente, saaledes at den i Størrelse blev lig med den Afgift, der erlagdes til Københavns Overformynderi for dets Bestyrelse af Kapitaler, tilhørende Umyndige eller milde Stiftelser og Legater i velgjørende Øjemed. Professor Larsens Forslag tiltraadtes af Konsistorium hvorimod Universitetets daværende Kvæstor under de forhaanden værende Forhold ikke mente at kunne tilraade Afgiftens Nedsættelse eller Bortfalder og ikkun subsidiært indstillede, at Afgiften nedsattes til den ved Reskript af 2den Oktober 1801 fastsatte Størrelse $\frac{1}{8}$ pCt. af Legatkapitalerne eller $\frac{1}{32}$ af Renten. I sin Betænkning over Sagen lagde Kvæstor navnlig Hovedvægten paa Universitetets usikre økonomiske Stilling, der allerede dengang var en saadan, at Balancen mellem Indtægter og Udgifter ikkun var bleven opretholdt ved betydelige og ekstraordinære Tilskud af Kommunitetes Midler. En Opgivelse af Afgiften, der efter Kvæstors Formening ikke kunde ansees for at være ubillig stor, naar Hensyn toges til den Byrde, Administrationer medførte for Universitetet, vilde da udsætte dette, der saavidt muligt burde søge at bestaa ved sine egne Midler, for at maatte give Afkald paa at anvende et til Afgiften svarende Beløb til Fordel for sine egne Formaal, hvilke dog selvfølgelig burde gaa forud for Legaternes Formaal, hvor gavnlige disse end maatte være.

Efterat Sagen derefter var bleven indbragt for Ministeriet, fastsatte Afgiften ved kongelig Resolution af 3die September 1852 i Overensstemmelse med Kvæstors subsidiære Indstilling til dens nuværende Størrelse for samtlige Legater, dog med Undtagelse af J. L. Smiths Legat, for hvilke

Afgiften først ved Skrivelse fra Kirke- og Undervisningsministeriet af 21de Juni 1880 og Tillægsbevillingsloven for 1881—82 fastsattes til samme Størrelse som for de andre Legater. I sin forud for Resolutionen gaaende allerunderdanigste Forestilling, jfr. Lindes Meddelelser for 1849—56 S. 919—23, bemærkede Ministeriet, at ikkun de Legater, der virkede for Universitetets umiddelbare Formaal, havde et Retskrav paa Afgiftsfrihed, men at Spørgsmaalet for disse var rent formelt, da Afgiften kom Universitetet til gode. For at indrømme de øvrige Legater Afgiftsfrihed kunde der ikke anføres nogen Retsgrund, og de andre Hensyn, der kunde tale for Afgiftsfriheden, maatte vige for Hensynet til Universitetets økonomiske Status. En Nedsættelse af Afgiften i Overensstemmelse med Kvæstors subsidiære Indstilling maatte derimod ansees for billig, da Afgiften efter Ministeriets Skjøn var for høj, og den Indtægt, Universitetet havde af den, dog paa den anden Side ikke var særlig betydelig.

Af det Fremstillede vilde det sees, at det væsentligste Hensyn, der ved Spørgsmaalets Behandling i 1851—52 stillede sig ivejen for Afskaffelse eller en videregaaende Nedsættelse af Afgiften var, at man endnu ikke havde opgivet Tanken om, at Universitetet ved Hjælp af ekstraordinære Tilbud af og til fra Kommunitetet maatte og burde kunne opretholde Balancen mellem sine Indtægter og Udgifter. De voxende Krav, der i Aarenes Løb vare blevne stillede til Universitetet, havde imidlertid medført, at denne Tanke nu maatte ansees som opgiven, og der vilde derfor ikke længere kunne tillægges den Omstændighed, at Universitetet ved Afgiftens Ophævelse mistede en forholdsvis ubetydelig aarlig Indtægt, nogen Vægt, fortaavt andre væsentlige Hensyn maatte tale for Ophævelsen.

I saa Henseende skulde fremhæves, at den Afgift, der erlagdes, i hvert Ald maatte ansees for at være for høj; den blev indført paa en Tid, da man saavidt muligt søgte at undgaa en Forøgelse af Udgifterne for Staten og Statsinstituter, og den oversteg, som af Professor Goos paavist, betydeligt den Afgift, der erlagdes til Overformynderiet for de af det bestyrede Midler, vilke Midler endda kom Private tilgode, medens de her omhandlede Midler vare henlagte til offentlige Øjemed, ligesom da ogsaa Kjøbenhavns Kommune for Bestyrelsen af de under samme hørende Legatmidler kun tog 1000 R. i Stedet for 10000 R. af Kapitalen. Afgiften burde derfor i hvert Fald nedsættes. Der var imidlertid næppe nogen Grund til at blive staaende herved; meget mere kunde man gjøre Skridtet fuldtud, saa at man vendte tilbage til den før beskripte af 1801 bestaaende Tilstand, da Legaterne bestyredes uden Vederlag til Universitetet, bortset fra de mindre betydelige Beløb, som nogle Legater og Legatundatører udtrykkelig havde tillagt Professorer som en personlig Godtgørelse for deres Uleilighed ved de af dem stiftede Legaters Bestyrelse.

Universitetet var, som af Professor Goos bemærket, interesseret i Stiftelsen af Legater, der virkede for dets Formaal, direkte eller indirekte, og havde al mulig Grund til at opmuntre til Stiftelsen af saadanne Legater og at paatage sig Bestyrelsen af dem uden Vederlag. Kun med Hensyn til Legater, der virkede for Formaal, der ikke kunde betegnes som Universitetsformaal i videre Forstand, kunde man rejse Spørgsmaal, om disse burde have et godt af Afgiftsfriheden. Forinden dette Spørgsmaal imidlertid behand-

ledes, skulde der efter de vedlagte trende af Universitetskvæsturens Bogholder paa Grundlag af Legaternes Status i Juni Termin 1889 udarbejdede Fortegnelser (v. S. 484—504) gives en Oversigt over den Indtægtsforøgelse, der ved Afgiftens Ophævelse vilde indvindes for de forskjellige Legatformaal.

I.	Videnskabelige Øjemed.		
	a. de Legater, hvis Renter direkte indflød i Universitetets Kasse og for hvilke derfor Afgiften kun var af formel Betydning:		
	α. de under Universitetets Indtægtspost	Kr. Ø.	Kr. Ø.
	5 opførte	117. 17	
	β. de under Universitetets Udgiftspost		
	3 opførte	78. 95	
		<hr/>	
	196. 12		
	b. andre Legater.....	202. 54	
		<hr/>	398. 66
II.	Vederlag udenfor Lønningen til Professor physics (det Kratzensteinske Legat).....		15. »
III.	Huslejhjælp til Professor Rostgardianus.....		11. 66
IV.	Professorernes Distributs.....		30. 20
V.	Eforerne		19. 89
VI.	Professorenker		174. 28
VII.	Studerende:	Kr. Ø.	
	a. Studerende i snevrere Forstand	1727. 43	
	b. Reiseunderstøttelser.....	312. 08	
		<hr/>	2039. 51
VIII.	Frue Kirke.....		253. 21
IX.	Liliendahls Legat, dels til Fordel for Helsingør Hospital, dels til Udstyr for at fremme Ægteskaber i Bondestanden		59. 94
X.	Holbergs Legat til fornemme og skikkelige Jomfruers Udstyr.....		48. 68
XI.	Legater til Fordel for Fattige, særlig Husarme og Syge (nogle af Legaterne fremhævede særligt Studerende som adgangsberechtigede til Legatnydelsen)		110. 06
XII.	Scheels Stiftelses Afdeling for Familieunderstøttelser..		238. 03
XIII.	Forskjellige andre Formaal.....		44. 42
		<hr/>	Ialt... 3443. 54

Af Oversigten vilde sees, at den langt overvejende Del, omtrent $\frac{2}{3}$, ialt 2039 Kr. 51 Øre af Legaternes Indtægtsforøgelse vilde tilfalde Legater, der virkede til Gavn for Studerende, være sig ved Rejsunderstøttelse eller paa anden Maade; Legater, der direkte virkede i videnskabelige Øjemed, vilde vinde 398 Kr. 66 Øre, hvoraf dog, som foranført, kun de 202 Kr. 54 Øre i Realiteten kom dem tilgode. At fritage begge disse Grupper af Legater, maatte paa Grund af deres Formaal formentlig ansees velgrundet. De Professorernes Enkekasse tilhørende Kapitaler samt Legater til Fordel for Professorenker burde af humane Hensyn fritages for Afgiften. Hvad

gik de Legatindtægter, der vare henlagte til Professorernes Distributs og Eforerne, maatte bemærkes, at det i og for sig var en Besynderlighed, Universitetet tog Vederlag for Administrationen af disse Indtægter, hvis Bestemmelse netop var at tjene til Vederlag for de vedkommende Professors Administration. For at fritage Frue Kirkes Kapitaler samt de til denne Kirke henlagte Legater for Afgiften, talte det imellem Kirken og Universitetet bestaaende Patronatsforhold, ligesom da ogsaa Kirkens paavind og af de nødvendige hyppige og omfattende Reparationer noget usikre økonomiske Status gjorde Afgiftens Ophævelse ønskelig. De øvrige Legatindtægter vare for den aldeles overvejende Del bestemte til Anvendelse i Øjemed, der maatte siges at være Universitetet uvedkommende; nogle vare dog bestemte til Familieunderstøttelser. Et Gjennemsyn af den vedlagte Rekening vilde imidlertid vise, at Legaterne foruden denne deres Virksomhed for Universitetet uvedkommende Øjemed, samtlige tillige virkede for Formaal, der direkte eller indirekte vare i Universitetets Interesse, og man kunde da med Rette kunne gjøre gjældende, at Universitetet som en Erkjendthed for den Bistand, Legatet ydede det i dets Virksomhed for dets egne Øjemed, ogsaa burde paatage sig Bestyrelsen af den Del af Legatet, der var bestemt for fremmede Formaal. Hertil kom da yderligere, at de under opførte Legater virkede i menneskekjærlige Formaal, som havde Krav og Imødekommen fra enhver Statsinstitution. Denne sidste Bemærkning gjaldt ogsaa de under IX og X opførte Legater; særligt med Hensyn til de under X opførte Holbergs Udstyrslegat kunde bemærkes, at allerede af dets Navn og mangehaande Fortjenester af Videnskaben i Danmark kunde det for, at Universitetet overfor dette Legat viste den størst mulige Hensigt.

Selv om der imidlertid med Hensyn til nogle enkelte Legater maatte rejse sig Tvivl, om deres Formaal var af en saadan Beskaffenhed, at de kunde fortjene, at Universitetet gav Afkald paa Vederlag for Administrationen af dem, vilde det af Foranstaaende sees, at de Beløb, der ved en Beholdelse af Afgiften for disses Vedkommende vilde komme Universitetet til gode, vare saa ubetydelige, at der formentlig ikke var tilstrækkelig Grund til at statuere en Undtagelse for dem, saameget mere som man maatte trænge til at statuere Universitetets Forhold til den samlede Legatmasse, jfr. den af Professor Goos opstillede Beregning, maatte indrømme, at Universitetet kunde have haft og havde en meget betydelig direkte Fordel af de af det berørte Legater, en Fordel, der var saa betydelig, at den langt oversteg den ubetydelige Uleilighed, det maatte have ved at bestyre nogle enkelte Legater, der virkede for andre Formaal end Universitetets egne.

Med Hensyn til det af Professor Goos stillede subsidiære Forslag for Tilfælde, at Afgiftens fuldstændige Ophævelse ikke maatte kunne opnaas, om, at Afgiften afskaffedes for mindre Legater, f. Ex. alle de, hvis Kapitaler udgjorde 1000 Kr., samt for visse Legater, hvis Formaal særligt vare i Universitetets Interesse, og nedsattes for de øvrige Legater til 1 Krone for hvert fulde Tusinde af den paagjældende Legatkapital, skulde bemærkes, ogsaa en saadan Forandring maatte ansees som et betydeligt Fremskridt

fra den nuværende Tilstand, særlig naar man, hvad der formentlig maatte ansees for rigtigt, under Legater, der virkede i Universitetets Interesse, henførte samtlige de under I—VIII opførte.

Kvæstor anbefalede, at det søgtes udvirket, at der paa, Finanslovfor-

Fortegnelse over Administrationsgebyrer, som erlagdes til

Legatets Navn.	Rente og Udbytte udbetaltes nu med	Admini- strations- gebyr.	Naar Administrations-	
			Videnskabe- lige Øjemed.	Lønning af Professorer.
	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Grev Moltkes Legat I.	375.	25.	»	»
Det bortfaldne Administrations- gebyr for den Halvdel, der god- skreves Universitetets Indtægts- post 5, tilfaldt denne Halv- del, jfr. Bemærkn. ad Universi- tetets Indtægtspost 5.				
Grev Moltkes Legat II.	2337. 50	62. 50	62. 50	»
Administrationsgebyr kun af 50000 Kr. Det bortfaldne Ad- ministrationsgebyr for den Del, der godskreves Univ. Indtægts- post 5, tilfaldt denne Del, jfr. Bemærkn. ad Univ. Indtægts- post 5.				
Grev Moltkes Legat III, IV og V. Kapitalen beroede hos Besidderen af Grevskabet Bregentved.				
Grev Moltkes Legat IV.	658. 74	21. 26	21. 26	»
Rentebeløbet oplagdes, indtil Kapitalen havde naaet en vis Størrelse. Der fandt da en Overførelse Sted til en af de andre Afdelinger, hyppigst de videnskabelige.				
Wads Legat, jfr. Univ. Udgifts- post 3 e.				
Rostgaards Legat I, jfr. Univ. Ind- tægtspost 5 og Udgiftspost 3 a.				
Rostgaards Legat II.	361. 24	11. 66	»	»
Rostgaards Legat III.	125. 46	6. 62	»	»
Den Eforus af denne Afdeling tillagte Udbetaling var fast og berørtes ej af Administrations- gebyrets Bortfalden.	40.			
Lateris.	127. 04	83. 76	»

Legatets Navn.	Rente og Udbytte udbetaltes nu med	Administrationsgebyr.	Naar Administrations-	
			Videnskabelige Øjemed.	Lønning af Professorer.
	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Transport..	127. 04	83. 76	»
Rostgaards Legat IV	108. 82	3. 52	»	»
Rostgaards Legat V	78. 28	2. 52	»	»
Rostgaards Legat VI	182. 12	5. 88	»	»
Renten oplagdes; for hver Gang Kapitalen var voxet med 1000 Kr. fandt en Overførelse til en af de andre Afdelinger Sted, hidtil Studieafdelingen.				
Bartholin-Finckes Legat	23. 25	» 75	»	»
	103. 33	3. 33	»	»
	30. 29	» 97	»	»
Bartholins Legat til Professorernes Husleje, jfr. Universitetets Indtægtspost 5.				
Bartholinum & Roemerianum legatum	120. 54	3. 90	»	»
Jfr. Universitetets Udgiftspost 3 f.				
Bartholins, Fru, Legat til Universitetsbibliotheket, jfr. Universitetets Udgiftspost 3 a.				
Brochmand-Mule-Fuirens Legater ..	40. 38	1. 30	»	»
	40. 38	1. 31	»	»
Jfr. Univ. Indtægtspost 5 samt Udgiftspost 3 a, f.				
Bülows Legat	250.	1. 06	1. 06	»
Gebyr kun af 854 Kr. 25 Øre.				
Christian den Syvendes Legat, jfr. Univ. Indtægtspost 3 b.				
Elerts Legat	227. 28	7. 34	7. 34	»
Vederlaget til Eforus var fastsat ved Fundatsen.				
Fuirens, Th., Legat	272. 60	8. 80	»	»
Hopners Legat	498. 45	16. 11	»	»
	74. 79	2. 41	»	»
	224. 38	7. 20	»	»
Juliane Maries Legat.				
Jfr. Universitetets Indtægtspost 5.				
Kratzensteins Legat	465.	15.	15.	»
	465.	15.	»	15.
Meyers Legat I.				
Jfr. Univ. Udgiftspost 3 h og i.				
Lateris	223. 44	107. 16	15.

ret bortfaldt, vilde det blive fordelt paa den Maade, som under hver af de nedennævnte Rubriker anført:

Profes- sorernes Lusje.	Profes- sorernes Distributs.		Eforer.	Professor- enker.	Studerende.	Rejse- under- støttelser.		Andre Formaal.
	Kr.	Ø.				Kr.	Ø.	
11. 66	11. 66	6. 62	»	»	25.	»	»	
»	»	»	»	»	3. 52	»	»	
»	»	»	»	»	2. 52	»	»	
»	»	»	»	»	5. 88	»	»	
»	»	»	»	»	»	75	»	3. 33
»	»	»	97	»	»	»	»	»
»	»	»	»	»	3. 90	»	»	»
»	»	»	»	1. 30	»	»	»	»
»	»	»	»	»	1. 31	»	»	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»
»	»	»	»	»	»	8. 80	»	»
»	»	»	»	»	»	16. 11	»	»
»	»	»	2. 41	»	»	»	»	»
»	»	»	»	»	»	»	»	7. 20
»	»	»	»	»	»	»	»	»
»	»	»	»	»	»	»	»	»
11. 66	6. 62	3. 38		1. 30	42. 88	24. 91		10. 53

Legatets Navn.	Rente og Udbytte udbetaltes nu med	Admini- strations- gebyr.	Naar Administrations-	
			Videnskabe- lige Øjemed.	Lønning af Professorer.
	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Transport...	223. 44	107. 16	15.
Meyers Legat II	542. 50	17. 50	»	»
Meyers Legat III, jfr Univers. Ud- giftspost 3 b.				
Eibeschütz's Legat til Universitets- bibliotheket.		Intet.		
Schous Legat til Universitetsbib- liotheket.....	310. 78	10. 02	10. 02	»
Vedel-Simonsens Legat.....	85. 26	2. 74	2. 74	»
Jfr. Univers. Indtægtspost 5.				
Trellunds Legat, jfr. Univers. Ud- giftspost 3 a.				
Kølpins Legat, jfr. Univers. Udgifts- post 3 a.....	»	Intet.		
Luxdorps Legat, jfr Univers. Ud- giftspost 3 a.				
Alberts Legat ..	7. 74	» 26	»	»
Hallings Legat	15. 50	» 50	»	»
Neves Legat	63. 94	2. 06	»	»
Rahbeks Monuments Kapital	23. 24	» 76	»	»
Nyerups Gravsteds Kapital	11. 62	» 38	»	»
Arnæ Magnæi legatum ...	2421. 38	82. 62	82. 62	»
Gebyrets Bortfalden berørte ej de faste Vederlag af 40 Kr. (jfr. Univ. Indtægtspost 5) og 100 Kr., men fremmede Legatets øvrige Formaal.	100.			
Valkendorfs Kollegium.....	953. 24	30. 76	»	»
Obelitz's Legat	7. 68	» 24	»	»
Stampes Legat	15. 50	» 50	»	»
Riisbrighs Legat	24. 92	» 80	»	»
Smiths Legat	6. 84	» 22	»	»
Estrups Legat.....	129. 82	4. 18	»	»
Eskildsens Legat	38. 74	1. 26	»	»
Mediceum Collegium.....	3027. 84	97. 70	»	»
	82. 34	2. 64	»	»
	41. 16	1. 32	»	»
Sammes Bikonto (vexlede)	125. 94	4. 06	»	»
Lateris	483. 96	202. 54	115.

Legatets Navn.	Rente og Udbytte udbetaltes nu med	Administrationsgebyr.	Naar Administrations-	
			Videnskabelige Øjemed.	Lønning af Professorer.
	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Transport...	483.96	202.54	15.	
Schous Legat til Collegium Medicum	147.24	4.76	"	"
Elers' Kollegium	2374.22	76.60	"	"
	55.78	1.80	"	"
	53.52	1.72	"	"
Uldalls Legat	23.24	" 76	"	"
Anonymi legatum	21.12	" 68	"	"
Bangs Legat	30.54	" 98	"	"
Dalgaards Legat	22.22	" 72	"	"
Fabricius' Legat	193.74	6.26	"	"
Gluds Legat	46.92	1.52	"	"
Groths Legat	46.50	1.50	"	"
Holms Legat	28.16	" 90	"	"
Julianum stipendium	21.12	" 68	"	"
Masio-Rostgardianum stipendium ..	37.52	1.22	"	"
Domus regiæ stipendium	126.70	4.08	"	"
Müllers, O. F., Legat	14.08	" 46	"	"
Nolds Legat	44.88	1.44	"	"
Windings Legat	19.98	" 64	"	"
Decollatæ virginis legatum	37.40	1.20	"	"
Justinum legatum	49.86	1.60	"	"
Smiths, J. L., Legat	22119.88	720.	"	"
Vederlaget til Eforus var fast og berørtes ej af Administrationsgebyrets Bortfalden.	200.	"	"	"
Aschlunds Legat	85.24	2.76	"	"
Bangs Jubilæumslegat	131.74	4.26	"	"
Bartholins, C., Legat	8.25	" 27	"	"
	8.25	" 27	"	"
Bings Legater	1951.12	104.88	"	"
Da Administrationsgebyret erlagdes forlods af Renten, maatte	640.			
Konsistorium afgjøre, hvilken	160.			
af de forskjellige Afdelinger	400.			
der skulde nyde godt af Gebyrets Bortfalden. Her var det	100.			
delt lige mellem de 2 største Afdelinger, Studerende og andre Formaal.				
Lateris	1425.92	202.54	115.	

gret bortfaldt, vilde det blive fordelt paa den Maade, som under hver af de nedennævnte Rubriker anført:

Profes- sorernes Husleje.	Profes- sorernes Distributs.	Eforer.	Professor- enker.	Studerende.	Rejse- under- støttelser.	Andre Formaal.
Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
11. 66	13. 32	4. 70	1. 30	196. 04	24. 91	14. 49
"	"	"	"	4. 76	"	"
"	"	"	"	76. 60	"	"
"	1. 72	1. 80	"	"	"	"
"	"	"	"	76	"	"
"	"	"	"	68	"	"
"	"	"	"	98	"	"
"	"	"	"	72	"	"
"	"	"	"	6. 26	"	"
"	"	"	"	1. 52	"	"
"	"	"	"	1. 50	"	"
"	"	"	"	90	"	"
"	"	"	"	68	"	"
"	"	"	"	1. 22	"	"
"	"	"	"	4. 08	"	"
"	"	"	"	46	"	"
"	"	"	"	1. 44	"	"
"	"	"	"	64	"	"
"	"	"	"	1. 20	"	"
"	"	"	"	1. 60	"	"
"	"	"	"	720.	"	"
"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	2. 76	"	"
"	"	"	"	4. 26	"	"
"	"	"	"	27	"	"
"	"	"	"	"	"	27
"	"	"	"	"	"	52. 44
"	"	"	"	52. 44	"	"
"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"
11. 66	15. 04	6. 50	1. 30	1081. 77	24. 91	67. 20

Legatets Navn.	Rente og Udbytte udbetalt nu med	Administrationsgebyr.	Naar Administrationen	
			Videnskabelige Øjemed.	Lønning af Professorer
	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Transport	1425. 92	202. 54	15.
Birkerods Legater.....	245. 04	16. 40	"	"
Udbetalingerne vare fastsatte med bestemte Beløb. Administrationsgebyret var derfor her delt lige mellem de 2 største Afdelinger.	229. 11 34. 33		"	"
Brochmands Legat	200. 90	6. 48	"	"
Brøchners Legat	643. 02	21. 34	"	"
Vederlaget for Eforus burde vistnok efter Fundatsens Udtryk ansees for fast bestemt.	18. 66		"	"
Clausens Boglegat.....	560. 90	19.	"	"
Cosmianum legatum	14. 96	" 48	"	"
Eichels Legat	2838. 44	91. 56	"	"
Engelstofts Legat	17. 72	" 58	"	"
Foss' Legat	2175. 82	70. 18	"	"
Friis' Legat	519. 20 37. 08	17. 94	"	"
Fuirens, H, Legat	40. 62	1. 32	"	"
Griis' Legat	172. 16 28. 56 14. 32	6. 94	"	"
Grønbechs Legat.....	140. 72 35. 18	4. 55 1. 13	"	"
Gyldendal-Deichmanns Legat	425. 36	13. 72	"	"
Hammerichs Legat	406. 88	13. 12	"	"
v. Havens Legat.....	70. 38	2. 28	"	"
Hobolts Legat.....	116. 24	3. 76	"	"
Hurtigkarls Legat I.	Intet.		
Hurtigkarls Legat II	1243. 82	40. 12	"	"
Hurtigkarls Legat III	1226. 30	39. 56	"	"
Hurtigkarls Legat IV.....	1236. 10	39. 88	"	"
Høms Legat	195. 66	6. 32	"	"
Ingstrup-Lunds Legat.....	401. 84	12. 96	"	"
Lassons Legat	36. 02	1. 16	"	"
Lautrup-Buchwalds Legat	105. 56 140. 80	3. 40 4. 54	"	"
Lateris	1864. 64	202. 54	15.

lyret bortfaldt, vilde det blive fordelt paa den Maade, som under hver af de nedennævnte Rubriker anført:

Profes- sorernes Husleje.	Profes- sorernes Distributs.	Eforer.	Professor- enker.	Studerende.	Rejse- under- støttelser.	Andre Formaal.
Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
11.66	15.04	6.50	1.30	1081.77	24.91	67.20
"	"	"	"	8.20	"	8.20
"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	6.48	"
"	"	"	"	21.34	"	"
"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	19.	"	"
"	"	"	"	" 48	"	"
"	"	"	"	91.56	"	"
"	"	"	"	" 58	"	"
"	"	"	"	70.18	"	"
"	"	"	"	15.02	"	"
"	"	2.92	"	"	"	"
"	"	"	"	1.32	"	"
"	"	" 93	"	5.55	"	"
"	"	"	"	"	"	46
"	"	"	"	4.55	"	"
"	"	1.13	"	"	"	"
"	"	"	"	13.72	"	"
"	"	"	"	13.12	"	"
"	"	"	"	2.28	"	"
"	"	"	"	3.76	"	"
"	"	"	"	40.12	"	"
"	"	"	"	39.56	"	"
"	"	"	"	"	39.88	"
"	"	"	"	6.32	"	"
"	"	"	"	12.96	"	"
"	"	"	"	1.16	"	"
"	"	"	"	3.40	"	"
"	"	"	"	"	"	4.54
11.66	15.04	11.48	1.30	1455.95	71.27	80.40

Legatets Navn.	Rente og Udbytte udbetaltes nu med	Administrationsgebyr.	Naar Administrat...	
			Videnskabelige Øjemed.	Lønning af Professori
	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr.
Transport...	1864. 64	202. 54	15. .
Levins, Frk., Legat	443. 68	14. 32	"	"
Longomontanum stipendium.....	42. 78	1. 38	"	"
Madvigs Legat	Intet.		
Mallings Legat	164. 84	5. 32	"	"
Medeanum legatum	33. 52	1. 08	"	"
Melchiors Legat	235. 18	7. 58	"	"
Mülertz's Legat	11. 38	» 36	"	"
Müllers Legat	Intet.		
Gundelach-Møllers Legat	406. 88	13. 12	"	"
Petersens, Frk., Legat	199. 64	6. 44	"	"
Rahlffs Legat	581. 24	18. 76	"	"
Ronges Legat	200.	6. 46	"	"
Rosborgs Legat.....	383. 62	12. 38	"	"
Scheels Stiftelse	400.	238. 03	"	"
Administrationsgebyret var tillagt Afd. for Familieunderstøttelser, da de andre Afdelinger havde fast bestemte Beløb.	6179. 94			
	600.			
	200.			
Schiønnings Legat	1300. 06	41. 94	"	"
Skeels Legat, Hovedkonto	2484. 75	80. 15	"	"
	77. 50	2. 50	"	"
	930.	30.	"	"
Skeels Legat, 1ste Bikonto	12. 70	» 40	"	"
Skeels Legat, 2den Bikonto.....	44. 56	1. 44	"	"
Schmidts Legat.....	98. 32	3. 18	"	"
Skrikes Legat	116. 24	3. 76	"	"
Skulesens Legat	23. 24	» 76	"	"
Stampes Legat (for Studerende)..	363. 50	11. 72	"	"
		» 50		
Steenbuchs Legat.....	37. 40	1. 20	"	"
Suhrs Legat	103. 30	3. 34	"	"
Thottske Katalogers Stipendium ..	67. 80	2. 18	"	"
Tonboes Legat	28. 16	» 90	"	"
Wads Legat	197. 38	6. 36	"	"
Wissings Legat.....	604. 50	19. 50	"	"
	38. 74	1. 26	"	"
Lateris...	2400. 96	202. 54	15.

gret bortfaldt, vilde det blive fordelt paa den Maade, som under hver af de nedennævnte Rubriker anført:

Profes- sorenes Husleje.	Profes- sorenes Distributs.	Eforer.	Professor- enker.	Studerende	Rejse- under- støttelser.	Andre Formaal.
Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
11. 66	15. 04	11. 48	1. 30	1455. 95	71. 27	80. 40
"	"	"	"	14. 32	"	"
"	"	"	"	1. 38	"	"
"	"	"	"	5. 32	"	"
"	"	"	"	1. 08	"	"
"	"	"	"	"	"	7. 58
"	"	"	"	36	"	"
"	"	"	"	13. 12	"	"
"	"	"	"	6. 44	"	"
"	"	"	"	18. 76	"	"
"	"	"	"	6. 46	"	"
"	"	"	"	12. 38	"	"
"	"	"	"	"	"	238. 03
"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	41. 94	"	"
"	"	"	"	80. 15	"	"
"	"	2. 50	"	"	"	30.
"	"	"	"	40	"	"
"	"	"	"	"	"	1. 44
"	"	"	"	3. 18	"	"
"	"	"	"	3. 76	"	"
"	"	"	"	76	"	"
"	"	50	"	11. 72	"	"
"	"	"	"	1. 20	"	"
"	"	"	"	3. 34	"	"
"	"	"	"	"	"	2. 18
"	"	"	"	90	"	"
"	"	"	"	6. 36	"	"
"	"	"	"	19. 50	"	"
"	"	1. 26	"	"	"	"
11. 66	15. 04	15. 74	1. 30	1708. 78	71. 27	359. 63

Legatets Navn.	Rente og Udbytte udbetalt nu med	Administrationsgebyr.	Naar Administrationen	
			Videnskabelige Øjemed.	Lønning af Professorer
	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr.
Transport...	2400. 96	202. 54	15.
Buchwalds Legat	652. 94	21. 06	"	"
Carstensen's Legat	738. 38	23. 82	"	"
Fincks Legat	306. 76	9. 89	"	"
	84.	2. 72	"	"
	36.	1. 15	"	"
Lassons Legat (Rejsestipendium)..	1019. 66	32. 90	"	"
Rosenkrantz's Legat	1656. 56	53. 44	"	"
Stampes Legat (Rejsestipendium).	850. 56	27. 44	"	"
	15. 50	" 50	"	"
Starcks Legat (Rejsestipendium)..	868. 48	28. 02	"	"
Thotts Legat (jfr. Indtægtspost 5).	1058. 44	34. 16	"	"
Winstrup Resens Legat	312. 18	10. 08	"	"
Wilkens Legat	65. 39	2. 11	"	"
Steenstrups Legat... ..	428. 18	13. 82	"	"
Berggreens Legat	112. 52	3. 64	"	"
Holbergs Legat	1509. 32	48. 68	"	"
	77. 50	2. 50	"	"
Liliendahls Legat	1857. 88	59. 94	"	"
	232. 50	7. 50	"	"
	77. 50	2. 50	"	"
Brochmands Legat (Professorer)	80. 76	2. 60	"	"
Professorernes Enkekasse.....	5122. 26	165. 24	"	"
Scheels Legat til Professorernes Enkekasse.....	38. 74	1. 26	"	"
Schultz's Legat til Professorernes Enkekasse	120. 24	3. 88	"	"
Bochenhofers Legat til Distributsen.	82. 34	2. 66	"	"
Griis' Legat til do.	77. 50	2. 50	"	"
Gedes Legat	Intet.	"	"
Hansens Legat	33. 08	1. 06	"	"
Frue Kirke	4728. 41	152. 53	"	"
Frue Kirkes Fond af Hvidovre Kirkes Overskud	5. 82	" 18	"	"
Frue Kirkes ekstraordinære Bygningsfond.....	199. 56	6. 44	"	"
Lateris...	3125. 18	202. 54	15.

lyret bortfaldt, vilde det blive fordelt paa den Maade, som under hver af de nedennævnte Rubriker anført:

Profes- sorernes Husleje.	Profes- sorernes Distributs.	Eforer.	Professor- enker.	Studerende.	Rejse- under- støttelser.	Andre Formaal.
Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
11. 66	15. 04	15. 74	1. 30	1708. 78	71. 27	359. 63
"	"	"	"	"	21. 06	"
"	"	"	"	"	23. 82	"
"	"	"	"	"	9. 89	"
"	"	"	"	2. 72	"	"
"	"	1. 15	"	"	"	"
"	"	"	"	"	32. 90	"
"	"	"	"	"	53. 44	"
"	"	"	"	"	27. 44	"
"	"	50	"	"	"	"
"	"	"	"	"	28. 02	"
"	"	"	"	"	34. 16	"
"	"	"	"	"	10. 08	"
"	"	"	"	2. 11	"	"
"	"	"	"	13. 82	"	"
"	"	"	"	"	"	3. 64
"	"	"	"	"	"	48. 68
"	2. 50	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	59. 94
"	7. 50	"	"	"	"	"
"	"	2. 50	"	"	"	"
"	"	"	2. 60	"	"	"
"	"	"	165. 24	"	"	"
"	"	"	1. 26	"	"	"
"	"	"	3. 88	"	"	"
"	2. 66	"	"	"	"	"
"	2. 50	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	1. 06
"	"	"	"	"	"	152. 53
"	"	"	"	"	"	18
"	"	"	"	"	"	6. 44
11. 66	30. 20	19. 89	174. 28	1727. 43	312. 08	632. 10

Legatets Navn.	Rente og Udbytte udbetaltes nu med	Administrationsgebyr.	Naar Administrationen	
			Videnskabelige Øjemed.	Lønning af Professorer
	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Transport...	3125. 18	202. 54	15.
Frue Kirkes Legater:				
Hjorts Legat.....	5. 82	» 18	»	»
Tamdrups Legat.....	11. 62	» 38	»	»
Hemens Legat.....	7. 74	» 26	»	»
Larsens Legat.....	15. 50	» 50	»	»
Rudolphis Legat.....	15. 50	» 50	»	»
Michelsens Legat.....	19. 38	» 62	»	»
Schneiders Legat.....	7. 74	» 26	»	»
Fridschs Legat.....	15. 50	» 50	»	»
Rahbeks Legat.....	15. 50	» 50	»	»
Larsens Legat.....	7. 74	» 26	»	»
Koops Legat.....	15. 50	» 50	»	»
Wisløffs Legat.....	15. 50	» 50	»	»
Nicolaisens Legat.....	15. 50	» 50	»	»
Guldagers Legat.....	7. 74	» 26	»	»
Christensens Legat.....	15. 50	» 50	»	»
Dannemands Legat.....	38. 74	1. 26	»	»
Bruhns Legat.....	7. 84	» 26	»	»
Mallings Legat.....	15. 50	» 50	»	»
Thomsens Legat.....	7. 74	» 26	»	»
Ambjørnsens Legat.....	7. 74	» 26	»	»
Jensens Legat.....	35. 78	1. 16	»	»
Jensens Legat.....	7. 74	» 26	»	»
Kramers Legat.....	15. 50	» 50	»	»
Madsens Legat.....	15. 68	» 50	»	»
Rohdes Legat.....	15. 50	» 50	»	»
Münc og Müllers Legat.....	23. 24	» 76	»	»
Sørensens Legat.....	15. 50	» 50	»	»
Povelsens Legat.....	15. 50	» 50	»	»
Nielsens Legat.....	23. 24	» 76	»	»
Schmidts Legat.....	15. 42	» 50	»	»
Nielsens Legat.....	31.	1.	»	»
Hjarups Legat.....	15. 50	» 50	»	»
Aasteds Legat.....	7. 74	» 26	»	»
Qvistgaards Legat.....	31.	1.	»	»
Schultz's Legat.....	11. 62	» 38	»	»
Sørensens Legat.....	15. 50	» 50	»	»
Michelsens Legat.....	7. 74	» 26	»	»
Bentleys Legat.....	15. 50	» 50	»	»
Larsens Legat.....	77. 12	2. 48	»	»
Wiufs Legat.....	15. 50	» 50	»	»
Høyens Legat.....	7. 74	» 26	»	»
Askengreens Legat.....	38. 74	1. 26	»	»
Wads Legat.....	15. 50	» 50	»	»
Erichsens Legat.....	7. 74	» 26	»	»
Dorphs Legat.....	15. 60	» 50	»	»
Lateris...	3150. 04	202. 54	15.

byret bortfaldt, vilde det blive fordelt paa den Maade, som under hver af de nedennævnte Rubriker anført:

Profes- sorernes Husleje.	Profes- sorernes Distributs.	Eforer.	Professor- enker.	Studerende.	Rejse- under- støttelser.	Andre Formaal.
Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
11. 66	30. 20	19. 89	174. 28	1727. 43	312. 08	632. 10
»	»	»	»	»	»	18
»	»	»	»	»	»	38
»	»	»	»	»	»	26
»	»	»	»	»	»	50
»	»	»	»	»	»	50
»	»	»	»	»	»	62
»	»	»	»	»	»	26
»	»	»	»	»	»	50
»	»	»	»	»	»	50
»	»	»	»	»	»	26
»	»	»	»	»	»	50
»	»	»	»	»	»	50
»	»	»	»	»	»	26
»	»	»	»	»	»	50
»	»	»	»	»	»	26
»	»	»	»	»	»	1. 26
»	»	»	»	»	»	26
»	»	»	»	»	»	50
»	»	»	»	»	»	26
»	»	»	»	»	»	1. 16
»	»	»	»	»	»	26
»	»	»	»	»	»	50
»	»	»	»	»	»	50
»	»	»	»	»	»	50
»	»	»	»	»	»	76
»	»	»	»	»	»	50
»	»	»	»	»	»	50
»	»	»	»	»	»	76
»	»	»	»	»	»	50
»	»	»	»	»	»	1.
»	»	»	»	»	»	50
»	»	»	»	»	»	26
»	»	»	»	»	»	1.
»	»	»	»	»	»	38
»	»	»	»	»	»	50
»	»	»	»	»	»	26
»	»	»	»	»	»	50
»	»	»	»	»	»	2. 48
»	»	»	»	»	»	50
»	»	»	»	»	»	26
»	»	»	»	»	»	1. 26
»	»	»	»	»	»	50
»	»	»	»	»	»	26
»	»	»	»	»	»	50
11. 66	30. 20	19. 89	174. 28	1727. 43	312. 08	656. 96

Legatets Navn.	Rente og Udbytte udbetaltes nu med	Administrationsgebyr.	Naar Administrationen	
			Videnskabelige Ojemed.	Lønning af Professorer
	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Transport...	3150. 04	202. 54	15.
Amysens Legat	3. 88	" 12	"	"
Schultz's Legat	21. 32	" 68	"	"
Petersens Legat	15. 50	" 50	"	"
Holmbergs Legat	7. 74	" 26	"	"
Valentins Legat	24. 16	" 78	"	"
Blüchers Legat	23. 24	" 76	"	"
Jensens Legat	11. 62	" 38	"	"
Scheels Legat	23. 24	" 76	"	"
Colbjørnsens Legat	19. 38	" 62	"	"
Hansens Legat	15. 50	" 50	"	"
Schultz's Legat	19. 38	" 62	"	"
Salomonsens	58. 94	1. 90	"	"
Rothes Legat	118. 54	3. 82	"	"
Møllers Legat	7. 74	" 26	"	"
Godskes Legat	7. 74	" 26	"	"
Herolds Legat	11. 62	" 38	"	"
Lorentsens og Kleistrups Legat .	7. 74	" 26	"	"
Martensens Monument	15. 50	" 50	"	"
Jordskyldspenge til Frue Sogneald.	9. 68	" 32	"	"
Jordskyldspenge til Frue Kirkes				
1ste Kapellani	" 82	" 02	"	"
Frue Kirkes Præsteboligers Kapital.	1720. 50	55. 50	"	"
Legaternes Overskudsfond	837.	27.	"	"
Renter af uanvendte Aktiver	36. 54	1. 18	"	"
Ialt	3247. 42	202. 54	15.
Hertil lægges Administrationsgebyret af de Legater, hvis Renter vare opførte under:				
1. Universitetets Indtægtspost 5		117. 17		
2. Universitetets Udgiftspost 3		78. 95		
Ialt		3443. 54		

Opgjørelsen var sket paa Grundlag af Status i Juni Termin 1888. Naar Administrationsgebyret var noget ringere end for Aaret 1888, laa det dels i Nedgang i Indtægter, særlig foranlediget ved Nedsættelse af Rente af Prioritetsobligationer, dels i fundatsmæssige Uddrag (til Rejsestipendier) Under Rubriken for »andre Formaal«, der omfattede Legater, hvis Rente

lyret bortfaldt, vilde det blive fordelt paa den Maade, som under hver af de nedennævnte Rubriker anført:

Profes- sorenes Husleje.	Profes- sorenes Distributs.	Eforer.	Professor- enker.	Studerende.	Rejse- under- støttelser.	Andre Formaal.
Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
11. 66	30. 20	19. 89	174. 28	1727. 43	312. 08	656. 96
"	"	"	"	"	"	12
"	"	"	"	"	"	68
"	"	"	"	"	"	50
"	"	"	"	"	"	26
"	1. 50	46. 50	"	"	"	78
"	"	"	"	"	"	76
"	"	"	"	"	"	38
"	"	"	"	"	"	76
"	2. 20	69. 74	"	"	"	62
"	"	"	"	"	"	50
"	1. 64	50. 54	"	"	"	62
"	"	"	"	"	"	1. 90
"	"	"	"	"	"	3. 82
"	15	465	"	"	"	26
"	"	"	"	"	"	26
"	"	"	"	"	"	38
"	"	"	"	"	"	26
"	30	28. 16	"	"	"	50
"	"	"	"	"	"	32
"	1. 36	42. 23	"	"	"	02
"	"	"	"	"	"	55. 50
"	"	"	"	"	"	27.
"	23. 31	938. 39	"	"	"	1. 18
11. 66	30. 20	19. 89	174. 28	1727. 43	312. 08	754. 34

Frue Kirke: ÷ 253. 21

501. 13

are bestemte for andre Formaal og Personer end de i de foregaaende Ru-
riker nævnte, vare indbefattede Sygelegater til Studerende. Over Halv-
delen af de under denne Rubrik anførte Beløb 501 Kr. 13 Ø., hidrørte fra
Scheels Stiftelse (238 Kr. 03 Ø.) og Bings Legater (52 Kr. 44 Ø.).

*Fortegnelse over de paa Universitetets Udgiftspost 3 opførte Legatrenter,
med Angivelse af de Administrationsgebyrer, der af dem
bleve erlagte til Universitetet.*

	Rentens Beløb.	Administra- tionsgebyr til Universitetet.	Renten vil hvis Admini- strationsge- ret bortfalde udgjøre fæ- gende Beløb
	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr.
a. Hopners Legat (Renten af 1200 Kr.)	46. 50	1. 50	48.
Brochmand-Mule-Fuirens Legat . . .	20. 22	» 65	20. 87
Rostgaards Legat (Renten af 1800 Kr.)	69. 74	2. 26	72.
Fru Bartholins Legat (Renten af 1304 Kr 43 Ø.)	50. 54	1. 64	52. 18
Trellunds Legat (Renten af 12000 Kr.)	465.	15.	480.
Kølpins Legat (Administrationsge- byr svarede ikke)	216.	»	216.
Luxdorps Legat (Renten af 726 Kr. 58 Ø.)	28. 16	» 90	29. 06
Domus regiæ stip. (Renten af 1089 Kr. 86 Ø.)	42. 23	1. 36	43. 59
Schous Legat (Kalkule af Overskud) (Administrationsgebyr paa Ho- vedfortegnelsen.)			
	938. 39	23. 31	961. 70
b. Bartholins Legat (Renten af 2400 Kr.)	93.	3.	96.
Christian den VII Legat (Renten af 10080 Kr. 02 Ø.)	390. 60	12. 60	403. 20
Meyers Legat (Renten af 6000 Kr.)	232. 50	7. 50	240.
Bülows Legat (Kalkule af Overskud) (Administrationsgebyr paa Hoved- fortegnelsen).			
	716. 10	23. 10	739. 20
c. Fuirens Legat (i Forbindelse med mineralogisk Museum $\frac{1}{6}$ af Ren- ten af 7034 Kr. 81 Ø.)	25. 74	» 83	26. 57
Wads Legat	23. 24	» 76	24.
	48. 98	1. 59	50. 57
d. Fuirens Legat (se under c)	19. 28	» 62	19. 90

	Rentens Beløb.	Administra- tionsgebyr til Universitetet.	Renten vilde, hvis Admini- strationsgeby- ret bortfaldt, udgjøre føl- gende Beløb.
	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Bartholinum & Roemerianum lega- tum (Renten af 1940 Kr. 21 Ø.)	75 18	2. 42	77 60
Brochmand-Mule-Fuirens Legat....	37. 38	1. 21	38. 59
	112. 56	3. 63	116. 19
Meyers Legat	413. 86	13. 35	427. 21
Meyers Legat	413. 84	13. 35	427. 19

Fortegnelse over de paa Universitetets Indtægtspost 5 opførte Renter af nogle Legater, med Angivelse af de Administrationsgebyrer, der af dem erlagdes til Universitetet.

	Rentens Beløb.	Administra- tionsgebyr til Universitetet.	Renten vilde, hvis Admini- strationsgeby- ret bortfaldt, udgjøre føl- gende Beløb.
	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Liane Maries Legat.....	651. 48	21. 02	672. 50
Stigaards Legat: til Løn for Professor Rostgardianus Renten af 44000 Kr., til Løn for Bibliothekaren Renten af 200 Kr.	1712. 76	55. 24	1768.
Opners Legat: Renten af 11720 Kr. til Bibliotheket, Renten af 400 Kr. til Bibliothekaren	469. 64	15. 16	484. 80
Bartholins Legat til Professorernes Hus- leje	148. 74	4. 80	153. 54
Brochmand-Mule-Fuirens Legat	243. 34	7. 85	251. 19
Hottts Legat: Renten af 5000 Kr. til Bibliothekaren, og Renten af 2500 Kr. til Underbibliothekaren	290. 64	9. 36	300.
Lateris ...	3516. 60	113. 43	3630. 03

	Rentens Beløb.	Administrationsgebyr til Universitetet.	Renten vil blive, hvis Administrationsgebyret bortfalder, udgjøre følgende Beløb.
	Kr. Ø.	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Transport . . .	3516. 60	113. 43	3630. 00
Schous Legat ($\frac{1}{10}$ af Renten af 7800 Kr.)	30. 22	" 98	31. 20
Arnæ Magnæi Stiftelse (til Famulus bibliothecæ og Underbibliothekaren) . . . Var et ved Fundatsen fastsat Vederlag, der ej berørtes af Administrationsgebyret, hvis Bortfalden fremmede Legatets øvrige Formaal. Burde formentlig bortfalde, da Underbibliothekaren ikke længere havde Opsyn med Stiftelsens Bibliothek, jfr. Univ. Aarb. f 1880—81 S. 1148—49 og f. 1882—83 S. 84—87.	40.	"	40.
Vedel-Simonsens Legat	85. 24	2. 76	88.
Grev Moltkes Legat De Lønningsbeløb, der indbefattedes herunder: 400 Kr. til Assistenten ved zoologisk Museum og 600 Kr. til en Konservator ved samme Museum vare fastslaaede ved Ministeriets Skrivelser af 20de September 1851 og 19de April 1845. De berørtes derfor ikke af Administrationsgebyret, hvis Bortfalden maatte forøge de Beløb, der vare henlagte til de øvrige Formaal, Legatet fremmede, henholdsvis Understøttelser for Studerende og det naturhistoriske Museum.	1000.	"	1000.
Ialt . . .	4672. 06	117. 17	4789. 23

Ved Skrivelse af 10de August 1889 indsendte Konsistorium Sagen til Kirke- og Undervisningsministeriet med Bemærkning, at det kunde sluttes til Ønskeligheden af en Forandring i fornævnte Afgift, og anbefalede paa det Varmeste, at der paa Finanslovforslaget for 1890—91 maatte blive optaget Forslag om, at Afgiften bortfaldd, subsidiært, forsaavidt Ministeriet maatte have Betænelighed herved, at Afgiften ophævedes for mindre Legater, f. Ex. alle, hvis Kapital ikke udgjorde 1000 Kr., samt for visse Legater, hvis Formaal særligt vare i Universitetets Interesse, og nedsattes for de øvrige Legater til 1 Kr. for hvert fulde Tusinde af den paagjældende Legatkapital.

Ministeriet stillede imidlertid Sagen i Bero, og først paa Finanslovforslaget for 1891—92 blev Forslaget optaget paa Universitetets Budget med følgende Motivering*).

Fra Konsistorium havde Ministeriet modtaget et Andragende, hvori det behøvedes om, at den Afgift, der fortiden svaredes af forskjellige under Universitetskvæsturen bestyrede Legatmidler til Universitetets Kasse som Vederlag for de med deres Bestyrelse forbundne Udgifter maatte bortfalde.

Denne Afgift, der svaredes med $\frac{1}{32}$ af Renten af de fleste Universitetslegater, blev først paalagt Legaterne i 1801, medens der tidligere ikke lagdes nogen saadan Afgift af dem, hvorimod der for Konsistoriums og forernes Administration ved forskjellige Legater var henlagt nærmere bestemte Beløb dels til Professorernes Distributs, dels til de paagjældende lærere. Først i det nævnte Aar 1801, da der ved Reskript af 2den Oktober blev oprettet et Bogholderkontor ved Kvæsturen, blev der lagt en Afgift paa Legaterne til Bestridelse af Udgifterne ved Bestyrelsen, hvilken Afgift nedsattes til $\frac{1}{8}$ pCt. af alle Legatkapitalerne, men ved kongelig Resolution af 18de Oktober 1824 forhøjedes til $\frac{1}{4}$ pCt. Fra 1836 beregnedes der i Afgiften istedetfor $\frac{1}{4}$ af Kapitalen $\frac{1}{16}$ af Renten, men denne Afgift blev derefter ved kongelig Resolution af 3die September 1852 nedsat til $\frac{1}{32}$ af Renten undtagen for J. L. Smiths Legats Vedkommende, for hvilket Legat Afgiften først efter Salget af dets Jordegods og den derved indtraadte Lettelse i dets Bestyrelse ved Kirke- og Undervisningsministeriets Skrivelse af 10de Juni 1880 og Tillægsbevillingsloven for 1881—82 nedsattes til samme Betydning som for de øvrige Legater. Ved de Forhandlinger, der gik forud for Afgiftens nævnte Nedsættelse i 1852, var der Spørgsmaal om dens fuldstændige Ophævelse, men denne saavel som en videregaaende Nedsættelse end den, der skete, blev ikke til noget, væsentlig fordi man da endnu ikke havde opgivet Tanken om, at Universitetet ved Hjælp af ekstraordinære Tilskud af og til fra Kommunitetet maatte og burde kunne opretholde Balancen mellem sine Indtægter og Udgifter, og man derfor var betænkelig i større Omfang, end det skete, at give Afkald paa den Indtægt, Universitetet fik ved Afgiften.

Da dette Hensyn ikke længere kunde have nogen Betydning, efterat Universitetets Underskud blev dækket af Statskassen, saaledes at der ikke længere kunde tillægges den Omstændighed, at Universitetet ved Afgiftens

*) Jfr. Rigsdagstidende f. 1890—91 Sp. 767—70.

Ophævelse tabte en forholdsvis ubetydelig Indtægt, nogen Vægt, forsaavidt andre væsentlige Hensyn maatte tale for Ophævelsen, havde Konsistorium som nævnt, nu gjenoptaget Spørgsmaalet om Afgiftens fuldstændige Bortfalden, idet det til Støtte herfor havde anført, dels at Afgiften uden at være af synderlig Betydning for Universitetets hele Økonomi — den udgjorde henved 3450 Kr. — var temmelig følelig for de fleste af Legaterne, hvis Virksomhed derved ikke lidet blev indskrænket, og dels at denne Virksomhed i Almindelighed gik ud paa at fremme Universitetets eller i alt Fald med dette i nær Forbindelse staaende Øjemed, saaledes at man ikke kunde eller burde lægge det Synspunkt til Grund, at Universitetet var bebyrdet med Legaterne, som derfor maatte betale for at blive administrerede, idet Forholdet i Virkeligheden var det, at Universitetet var taknemmeligt for hver Legat, der stiftedes til Fordel for dets Studerende eller andre Universitetsøjemed. Det havde derfor al Grund til at opmuntre Private til paa denne Maade at træde supplerende til, og, medens man ganske vist maatte sige, at der ikke var nogen Retsgrund for Legatstiftere til at fordre fri Administration af de af dem stiftede Legater, var der megen Grund fra Universitetets eget Standpunkt til saavidt muligt at indrømme en saadan. Konsistorium havde derhos fremhævet, at henved $\frac{2}{3}$ af den samlede Afgift, der fortiden svaredes af Legaterne til Universitetet, var til Byrde for Legater, der direkte virkede til Gavn for de Studerende, og at ca. 400 Kr. af Afgiften faldt paa Legater, der virkede i videnskabeligt Øjemed, saaledes at disse Legater Formaal ligefrem maatte føre til at fritage dem for den paagjældende Afgift, men at det da ogsaa maatte ansees for rigtigst at gennemføre Principet om Fritagelse for Afgiften og saaledes hæve den ogsaa for den resterende mindre Del af Universitetets Legatindtægter. Denne Del af Legatindtægterne var vel i det Væsentlige bestemt til Anvendelse i Øjemed, de maatte siges at være mere fjerntliggende, men det maatte paa den anden Side bemærkes, at de paagjældende Legater tillige virkede for Formaal, de direkte eller indirekte vare i Universitetets Interesse, saaledes at det med Føje kunde gjøres gjældende, at Universitetet som Erkjendtlighed for den Bistand, disse Legater ydede dets Virksomhed for dets egne Øjemed, ogsaa burde paatage sig Bestyrelsen af den Del af de paagjældende Legater, de virkede for fremmede Formaal. Konsistorium havde endelig bemærket, at det virkelige Indtægtstab for Universitetet ved Afgiftens Ophævelse vilde blive noget mindre end Afgiftens samlede Beløb, derved at der, samtidig med at Universitetet mistede Afgiften af Legaterne (hidtil opført under Indtægtspost 7), for de Legaters Vedkommende, der direkte kom Universitetet til gode (under Indtægtspost 4 og Udgiftspost 3), vilde tilfalde Universitetet en Indtægt svarende til Afgiften af disse Legater, idet der for Indtægtspost 4 vilde indtræde en Forhøjelse svarende til den hidtil ydede Afgift, 117 Kr. 17 Ø., af de under denne Post hørende Legater og for de forskellige Underkonti under Udgiftspost 3 ligeledes vilde indtræde en til den hidtil ydede Afgift, 78 Kr. 95 Ø., af de under dem hørende Legater midler svarende Forhøjelse af disse og som Følge deraf en tilsvarende Nedsættelse i Universitetets Tilskud under disse Konti. Det virkelige Ind

regtstab for Universitetet ved Afgiftens Nedsættelse vilde herefter kun blive enved 3250 Kr.

Da Ministeriet i Henhold til, hvad Konsistorium saaledes havde anført, naatte anse det for ønskeligt, om den paagjældende Afgift kunde bortfalde, tilliede det Forslag i saa Henseende, idet det havde ladet Indtægtspost 7 dga og foretaget den deraf følgende mindre Forhøjelse af Indtægtspost 4 g Nedsættelse under Udgiftspost 3.

I den af Folketingets Finansudvalg afgivne Betænkning over Finanslovsforslaget udtaltes, at Udvalgets Flertal ikke kunde tiltræde Forslaget om, at forskellige Legater fritoges for at udrede den Andel af deres Indtægter, som hidtil var erlagt til Universitetet som Vederlag for Omkostningerne ved Legatmidlernes Bestyrelse, da en saadan Fritagelse vilde være ensbetydende med et direkte Tilskud af Statskassen til bemeldte Legaters arlige Indtægt.

Forslaget blev derefter forkastet ved Finanslovsforslagets 2den Behandling i Folketinget*).

Forslaget blev atter optaget ved Finanslovsforslagets Behandling i Landstinget. Det af dette Ting nedsatte Finansudvalg bemærkede den over Finanslovsforslaget afgivne Betænkning, at dets Flertal ikke kunde tiltræde Folketingets Finansudvalgs Betragtning; Legaterne fik ikke erøgede Indtægter ved at Afgiften bortfaldt, de fritoges kun for en Skat, der oprindelig var dem paalagt ved Reskript af 2den Oktober 1801, og som der nu syntes at være al Anledning til at lade bortfalde, for at Legaternes Indtægter fuldtud kunde komme de Formaal tilgode, hvorfor Legaterne vare stiftede, hovedsagelig Understøttelse af fattige Studerende. Flertallet tilliede derfor Forslag om at lade Afgiften bortfalde.

Dette Forslag vedtoges derefter af Landstinget ved Finanslovsforslagets 1den Behandling**).

Paa Kirke- og Undervisningsministeriets Budget for Finansaaret 1891—92 blev der ingen Forandring optaget med Hensyn til Forslaget.

Efterat Forslaget var forkastet ved Finanslovsforslagets 2den Behandling i Folketinget tilstillede Kvæstor under 29de Januar 1891 Bestyrelseskomiteen for Kommunitetets Stipendievæsen en Skrivelse, hvori han udtalte følgende:

Efter Indholdet af den i Folketingets Finansudvalgs Betænkning til Motivering af dets Indstilling om at forkaste Forslaget om Legaternes Fritagelse for Afgiften, fremsatte Bemærkning — at denne Fritagelse vilde være ensbetydende med et direkte Tilskud af Statskassen til Legaternes arlige Indtægt — var der formentlig ikke noget Haab om at faae Afgiften helt hævet. Derimod turde man under Hensyn til, hvad Udvalget saaledes

*) Jfr. Rigsdagstidende f. 1890—91 Tillæg B. Sp. 223 og Folketingstidende f. s. A. Sp. 2245, 2249 og 2261—62.

**) Jfr. Rigsdagstidende f. 1890—91 Tillæg B. Sp. 2091 og 2113 samt Landstingstidende f. s. A. Sp. 2477, 2483, 2501 og 2505—6.

havde bemærket til Motivering af dets Standpunkt overfor det stillede Forslag, vistnok gaa ud fra, at den af Folketinget nu truffne Afgjørelse angaaende dette Intet afgjorde med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt den Afgift, der fortiden svaredes i Administrationsgebyr af Legaterne, havde en passende Størrelse i Forhold til den Byrde, deres Administration voldte Universitetet, et Spørgsmaal, som der ingen Grund havde været til at rejse fra Universitetets Side, saalænge der var Haab om, at man kunde faae Afgiften helt hævet, men som nu efter Folketingets Afgjørelse vistnok burde optages til Behandling, eftersom Afgiften formentlig var for høj og altsaa naar den ikke helt kunde bortfalde, burde nedsættes.

Det vilde erindres, at Afgiftens nuværende Størrelse, $\frac{1}{32}$ af Renter og Udbyttet af Legaterne med tilhørende Fonds, var fastsat ved kongelig Resolution af 3die September 1852 i Henhold til en af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet nedlagt allerunderdanigst Forestilling, der i den paagjældende Henseende var baseret paa de i en udførlig Indstilling af 19de September 1851 fra den daværende Kvæstor indeholdte Oplysninger angaaende Betydningen af Arbejdet ved Legatmidlernes Administration i Universitetskvæsturen i Forhold til Arbejdet ved samtlige under Kvæsturen henlagte Forretninger, i hvilken Indstilling det særlig var fremhævet, at den Omstændighed, at Legaterne bestyredes af Kvæsturen, havde nødvendiggjort et større Personale for denne, end der ellers vilde have været nødvendigt, saaledes at Kvæsturens daværende Personale vilde kunne indskrænkes noget, hvis den fritoges for Bestyrelsen af Legatmidlerne. De af den daværende Kvæstor saaledes fremsatte Bemærkninger passede imidlertid ikke paa de nuværende Forhold i Kvæsturen. De siden 1852 foregaaede betydelige Forandringer med Hensyn til de under Kvæsturen henlagte Forretninger havde nemlig bevirket, at Arbejdet vedrørende Legatmidlernes Bestyrelse nu indtog en anden Stilling i Kvæsturens samlede Administrationsarbejde end i 1852. Som det fremgik af det vedlagte Bilag (v. S. 510), udgjorde den samlede under Universitetskvæsturen bestyrede Kapitalformue den 31te Marts 1851 lidt over $4\frac{1}{2}$ Million Kroner, hvoraf lidt over $1\frac{1}{2}$ Million eller godt $\frac{1}{3}$ tilhørte Legaterne. De siden da skete Forandringer med Hensyn til Kvæsturens Forretningsomraade, og navnlig den i 1862 foregaaede Henlæggelse under Kvæsturen af Sorø Akademis Gods-, Kasse- og Regnskabsvæsen, havde betydeligt forandret Legatmidlernes nævnte Stilling i Kvæsturen, idet der, som det ligeledes fremgik af fornævnte Bilag, den 31te Marts 1890 under Kvæsturens Bestyrelse var henlagt en samlet Kapitalformue paa 18343738 Kroner 60 Øre, hvoraf 2929324 Kroner 99 Øre tilhørte Legaterne og dertil knyttede Fonds. Medens Legatformuen altsaa i 1851 udgjorde over $\frac{1}{3}$ af Kapitalformuen under Kvæsturen, udgjorde den nu ikke engang $\frac{1}{6}$ deraf, og Arbejdet med Hensyn til Legatmidlerne indtog derfor ogsaa nu en helt anden og mindre Plads i Kvæsturens Økonomi end i 1852. Medens Forholdet da var et saadant, at den daværende Kvæstor, som tidligere anført, maatte anse det for utvivlsomt, at en Fjernelse fra Kvæsturen af Arbejdet med Legatmidlernes Bestyrelse vilde muliggjøre en Formindskelse af Kvæsturens Personale, vilde en Udskillelse nu af Legatmidlernes Administration

at Kvæsturen ikke kunne have denne Virkning, idet det nuværende Personale i Kvæsturens Bogholderkontor, der i det Væsentlige havde Byrden ved Kvæsturens Regnskabsførelse med Hensyn til Legatmidlerne, ikke, ihvorvel dette Arbejde til sine Tider var betydeligt, navnlig ved Regnskabsaflæggelsen ved Kalenderaarets Slutning, som Følge af en Fritagelse derfor vilde kunne indskrænkes. Det nuværende Personale i Bogholderkontoret vilde nemlig fremdeles være nødvendigt allerede af Hensyn til det store og til dels presserende Arbejde, der i de nærmeste Maaneder efter Finansaarets slutning paahvilede dette Kontor ved Afslutningen af de øvrige, under Kvæsturen bestyrede Stiftelsers Regnskaber, et Arbejde, der nu var uden sammenligning betydeligere end i 1852 og til sin rette Udførelse krævede igjennem hele Regnskabsaaret indøvet og uddannet Personale.

Naar det saaledes maatte erkjendes, at de Forudsætninger, under hvilke Afgiften af Legaterne i 1852 fastsattes til dens nuværende Størrelse, ikke længere vare tilstede, idet Legatmidlernes Bestyrelse under Kvæsturen nu havde et betydeligt mindre Omfang i Forhold til dennes hele Administration end tidligere, dels — bortset fra de ringe Udgifter til Protokoller og Lignende — ikke længere kunde siges at medføre nogen forøget Byrde i finansiel Henseende, og da navnlig til Lønninger, for Universitetet og Kommunitetet, som delte Lønningerne til Kvæsturens Personale, vilde der, naar man ikke helt vilde hæve Afgiften, dog formentlig under Hensyn til den hæmmende Byrde, denne var for Legaternes Formaal, være Grund til at nedsætte den noget. En Nedsættelse til $\frac{1}{100}$ af Renten og Udbyttet, svarende til 1 Øre for hver Krone, vilde formentlig ikke være for stor, og den vilde desuden anbefale sig af regnskabsmæssige Hensyn. Medens Afgiften nu med en Størrelse af $\frac{1}{32}$ af Legaternes Rente og Udbytte gav Universitetet en aarlig Indtægt af c. 3250 Kroner, jfr. Anmærkningerne til Finanslovsforslaget for 1891—92 S. 277, vilde den, nedsat til $\frac{1}{100}$ af Renten og Udbyttet, give en aarlig Indtægt af c. 1040 Kroner. Skulde det imidlertid findes, at en Nedsættelse til $\frac{1}{100}$ var for stor, — hvorved dog maatte betænkes, at Folketingets Afstemning vistnok ikke kunde betragtes som en underkjendelse af den Opfattelse, at en formindsket Afgiftsbyrde for Universitetslegater vilde tjene Universitetets eget Formaal, men kun som en Afholdelse af, at Betaling for Arbejdet ved deres Administration fremdeles vilde gives — kunde man foreslaa en Nedsættelse til $\frac{1}{60}$, hvorved Universitetets Indtægt af Afgiften vilde blive c. 1730 Kroner aarlig.

Kvæstor henstillede derfor til Komiteen, om den ikke maatte finde Anledning til en Henvendelse til Ministeriet angaaende Administrationslovsrets Nedsættelse, saaledes at et Forslag i denne Retning mulig kunde komme frem for Rigsdagen i Samlingen 1890—91 som en Modifikation af et oprindelig stillede Forslag i Henseende til Afgiften. Til Oplysning om, hvilke Virkninger paa de enkelte af Universitetets Konti en Nedsættelse af Afgiften enten til $\frac{1}{100}$ eller $\frac{1}{60}$ af Renten vilde have, vedlagde Kvæstor de Opgjørelser fra Kvæsturens Bogholderkontor (v. S. 510—12).

<i>De under Universitetskvæsturen bestyrede Kapitalformuer</i>		
	31. Marts 1851.	31. Marts 1890.
	Rdl β	Kr. Ø.
Universitetet	696566. 8	
Kommunitetet	365010. 64	5673023. 13
Polyteknisk Lærestanstalt...	175438. 44	
Skolefonden	137802. 4	368388. 25
	+ £ 1500.	
Seminariefonden (inkl. Kirkerne)	49137. 85	37922. 32 (Kirkerne)
	+ £ 1400.	
Døvst. Institutet (Legater) .	51104. 30	142446. 02 (Legater)
Sorø Akademi		9192633. 89
	1501159. 43 (hvorunder	
	£2900 à 9 Rdl)	
	Kr. Ø.	
	= 3002318. 89	15414413. 61
Universitetets		
Legater 780575 Rdl 17 β =	1561150. 35	(³¹ / ₁₂ 89) 2929324. 99 (hvorunder
		§ 4000
		à 4 Kr.)
Ialt...	4563469. 24	18343738. 60

Fortegnelse

over de paa Indtægtspost 5 opførte „Renter af nogle Legater“.

Legatets Navn:	Rentebeløbet vilde udgjøre, naar Administrationsgebyret beregnes med	
	¹ / ₆₀ :	¹ / ₁₀₀ :
	Kr. Ø.	Kr. Ø.
Juliane Maries Legat	661. 29	665. 77
Rostgaards Legat	1738. 53	1750. 32
Hopners —	476. 72	479. 95
Bartholins —	150. 98	152. »
Thotts —	295. »	297. »
Brochmand-Mule-Fuirens Legater	247. »	248. 68
Schous Legat	30. 68	30. 89
Arnæ Magnæi legatum	40. »	40. »
Var et ved Fundatsen fastsat Vederlag, der ej berørtes af Administrationsgebyret.		
Vedel-Simonsens Legat	86. 53	87. 12
Grev Moltkes —	1000. »	1000. »
Beløbet berørtes ej af Administrationsgebyret.		
Tilsammen...	4726. 73	4751. 73
Ved Folketingets 2den Behandling af Finanslovfor- slaget for 1891—92 var Indtægtspost 5 opført med	4672. 06	4672. 06
Altsaa vilde Indtægtspost 5 være at forøge med...	54. 67	79. 67

Fortegnelse

over de paa Universitetets Udgiftspost 3 opførte Legatrenter.

Legatets Navn:	Administrationsbeløbet vilde udgjøre, beregnet med	
	^{1/60} : Kr. Ø.	^{1/100} : Kr. Ø.
Hopners Legat	» 80	» 48
Brochmand-Mule-Fuirens Legater	» 35	» 21
Rostgaards Legat	1. 20	» 72
Fru Bartholins Legat	» 87	» 52
Trellunds Legat	8. »	4. 80
Kølpins Legat	» »	» »
(Administrationsgebyr svarede ikke.)		
Luxdorps Legat	» 48	» 29
Domus regiæ legatum	» 73	» 44
Schous Legat (Kalkule af Overskud)	» »	» »
	12. 43	7. 46
Administrationsgebyret beregnedes nu med	23. 31	23. 31
Altsaa vilde Udgiftspost 3 a. være at formindske med	10. 88	15. 85
b. Bartholins Legat	1. 60	» 96
Christian VII.s Legat	6. 72	4. 03
Meyers Legat	4. »	2. 40
Bülows Legat (Kalkule af Overskud)	» »	» »
	12. 32	7. 39
Administrationsgebyret beregnedes nu med	23. 10	23. 10
Altsaa vilde Udgiftspost 3 b. være at formindske med	10. 78	15. 71
c. Fuirens Legat	» 44	» 27
Wads Legat	» 40	» 24
	» 84	» 51
Administrationsgebyret beregnedes nu med	1. 59	1. 59
Altsaa vilde Udgiftspost 3 c. være at formindske med	» 75	1. 08
d. Fuirens Legat	» 33	» 20
Administrationsgebyret beregnedes nu med	» 62	» 62
Altsaa vilde Udgiftspost 3 d. være at formindske med	» 29	» 42
f. Roemerianum et Bartholinianum legatum	1. 29	» 78
Brochmand-Mule-Fuirens Legater	» 64	» 39
	1. 93	1. 17
Administrationsgebyret beregnedes nu med	3. 63	3. 63
Altsaa vilde Udgiftspost 3 f. være at formindske med	1. 70	2. 46

Legatets Navn:	Administrationsbeløbet vilde udgjøre, beregnet med	
	$\frac{1}{60}$: Kr. Ø.	$\frac{1}{100}$: Kr. Ø.
h. Meyers Legat	7. 12	4. 27
Administrationsgebyret beregnedes nu med	13. 35	13. 35
Altsaa vilde Udgiftspost 3 h. være at formindske med	6. 23	9. 08
i. Meyers Legat	7. 12	4. 27
Administrationsgebyret beregnedes nu med	13. 35	13. 35
Altsaa vilde Udgiftspost 3 i. være at formindske med	6. 23	9. 08

I Forhold til den ved Folketingets 2den Behandling givne Affattelse af Finanslovsforslaget for 1891—92 vilde,

	naar Administrationsgebyret beregnedes med	
	$\frac{1}{60}$ Kr. Ø.	$\frac{1}{100}$ Kr. Ø.
Udgiftspost 3 a. være at formindske med	10. 88	15. 85
— 3 b. — — —	10. 78	15. 71
— 3 c. — — —	» 75	1. 08
— 3 d. — — —	» 29	» 42
— 3 f. — — —	1. 70	2. 46
— 3 h. — — —	6. 23	9. 08
— 3 i. — — —	6. 23	9. 08

Bestyrelseskomiteen for Kommunitetets Stipendievæsen anbefalede i Skrivelse af 30te Januar 1891 Kvæstors Forslag, idet den bemærkede, at den maatte anse en Nedsættelse af $\frac{1}{100}$ af Renten og Udbyttet — 1 Øre for hver Krone — for at være dels ikke for stor dels heldigst af regnskabsmæssige Hensyn, men mente dog, at det vilde være rigtigst ganske at henstille til Ministeriets Skjøn, om en saadan Nedsættelse eller en Nedsættelse til $\frac{1}{60}$ helst burde bringes i Forslag, idet man ogsaa vilde finde, at den sidstnævnte Nedsættelse vilde være af væsentlig Betydning for Legaterne.

Forslaget blev under 30te s. M. af Konsistorium indsendt til Ministeriet, men blev ikke forelagt i Rigsdagssamlingen 1890—91.

Paa Finanslovsforslaget for 1892—93 blev derefter atter optaget det oprindelige Forslag om Ophævelsen af fornævnte Afgift.

Folketingets Finansudvalg bemærkede i Betænkningen over Finanslovsforslaget, at dets Flertal ikke fandt Anledning til at ændre sin tidligere Anskuelse om, at Legaterne vedvarende burde svare et Vederlag for Bestyrelsen, og Forslaget blev ved Finanslovens 2den Behandling forkastet.

I Henhold til de under Forslagets Behandling faldne Udtalelser tilskrev Ministeriet derefter Finansudvalget under 28de Januar 1892 om i Overensstemmelse med Kvæstors fornævnte Forslag at stille Ændringsforslag om, at Legaternes Afgift nedsattes til $\frac{1}{100}$ af Renten og Udbyttet. Da

er imidlertid ikke var Haab om, at dette Forslag vilde gaa igjennem, stilledes Ministeriet derefter til Finanslovforslagets 3die Behandling Forslag om, der blev bevilget Fritagelse for Afgiften af følgende Legater, hvoraf afgiften androg de vedføjede Beløb:

L. Smiths Legat for Studerende	727 Kr. 26 Ø.
Alkendorfs Kollegiums Kapital	61 — 76 —
Orchs Kollegiums Kapital.....	106 — 28 —
Wiers' Kollegiums Kapital.....	80 — 12 —
Bangs Jubilæumslegat for en medicinsk Student.....	4 — 26 —
N. Clausens Boglegat for theologiske Studerende	14 — 91 —
Petetus Steenstrups Legat til Fremme af naturhistoriske og kulturhistoriske Studier.....	14 — 13 —
P. Berggreens Legat til Musikere, der have virket for Kirke- og Folkesangen	3 — 64 —
Professorernes Enkekasse.....	168 — 68 —
Legater til Rejseunderstøttelser for Studerende	312 — 08 —

Ialt... 1493 Kr. 12 Ø.

Dette Forslag blev vedtaget af Folketinget og ligeledes af Landstinget (se Finanslovforslagets Behandling*), hvorefter det optoges paa Kirke- og Undervisningsministeriets Budget for 1892—93.

Beløbene til fornævnte Legater til Rejseunderstøttelser fordele sig saaledes:

Thomas Fuirens Rejsestipendium	8 Kr. 80 Ø.
Wiers' Rejsestipendium	16 — 11 —
Esper Brochmands Rejsestipendium.....	6 — 48 —
Christian Carlssons Rejsestipendium.....	39 — 88 —
Walds Rejsestipendium	21 — 06 —
Christensens Rejsestipendium.....	23 — 82 —
Wicks Rejsestipendium.....	9 — 89 —
Christenssens Rejsestipendium.....	32 — 90 —
Christenkrantz' Rejsestipendium.....	53 — 44 —
Christenssens Rejsestipendium	27 — 44 —
Christenssens Rejsestipendium	28 — 02 —
Christenssens Rejsestipendium	34 — 16 —
Christenssens Resens Rejsestipendium.....	10 — 08 —

Ialt... 312 Kr. 08 Ø.

3. Akademisk Disciplin.

I Cirkulære af 13de November 1890 til Fakulteterne meddelte Konsistoriet, at det havde seet sig nødsaget til ved Opslag at indskjærpe Forbudet mod Tobaksrøgning, saavel paa Gangene som i Auditorierne, og anmodede Fakulteterne om at være behjælpelige med, at ovennævnte Forbud ogsaa overholdtes under Forelæsningerne og Øvelserne.

*) Jfr. Rigsdagstidende for 1891—92 Tillæg A. Sp. 811, Tillæg B. Sp. 253—54, 385—86 og 1135; Folketingstidende f. s. A. Sp. 2165—75, 2182, 2188—89, 2237—38, 4366—67 og 4549—50.

— Under 19de Maj 1891 indberettede Stipendiebestyrelsen til Konsistorium, at Forfatteren af en i Bladet »København«, den 11te Oktober 1890 indrykket blasfemisk Artikel »en ny Religion«, for hvilken Bladets Redaktør ved Højesteret var anseet med Straf af Fængsel paa sædvanlig Fangekost i 2 Maaneder, efter den almindelige Mening skulde være Stud. med. & chir. N. N., som i Marts 1888 havde faaet Kommunitetsstipendiet og Regensbeneficiet paa 4 Aar, samt at denne, efterat Regensprovsten paa Stipendiebestyrelsens Anmodning havde opfordret ham til at erklære, om han kunde eller vilde fralægge sig Forfatterskabet til fornævnte Artikel, bestemt havde erklæret, at han ikke vilde svare paa dette Spørgsmaal.

I Skrivelse af 6te Juni 1891 meddelte Konsistorium Stipendiebestyrelsen, at da Stud. med. N. N. herefter ikke havde fralagt sig Forfatterskabet til fornævnte Artikel, og han ved at nægte at svare paa det ham af Stipendiebestyrelsen forelagte Spørgsmaal havde gjort et grovt Brud paa den ham ifølge Universitetsfundatsens Kapitel II. § 1 membr. 3 og § 7 (Retsreglernes § 90) paahvilende Pligt, havde Konsistorium, i Henhold til Stipendiebestyrelsens Indstilling, under 3die Juni 1891 besluttet, at det ham tildelte Kommunitetsstipendium og Regensbeneficium fratoges ham for den tilbagestaaende Tid.

— I de sidste Aar har Konsistorium ifølge Anmodning erholdt fra Københavns Politi Udskrift af Sager, som ved Københavns Kriminal- og Politiret have været anlagte mod Studenter. I Almindelighed have disse Sager angaaet Forseelser mod den offentlige Orden paa Gaden, og der er, forsaavidt de vedkommende Studenter oppebar Kommunitetsstipendiet eller havde Bolig paa Kollegierne, blevet tildelt disse Studerende en Irettesættelse.

4. Forskjellige Sager.

Efterat en Samling af Universitetslærere havde ladet udføre et Banner for Københavns Universitet, er dette Banner i Efteraaret 1890 modtaget af Konsistorium som skjænket til Universitetslærerne som Korporation for at benyttes af dem ved festlige og højtidelige Lejligheder, hvor de optræde som Repræsentanter for Universitetet.

II. Det akademiske Lærersamfund samt Censorerne ved Universitetets Examina.

1. Oprettelse af en ny midlertidig Docentplads under det rets- og statsvidenskabelige Fakultet.

I Skrivelse af 9de Oktober 1890 bemærkede det rets- og statsvidenskabelige Fakultet, at det ved Anordning af 26de September s. A. var bestemt, at der ved den juridiske Embedsexamens 2den Del, som første Gang skulde holdes i Vinteren 1891—92, foruden de hidtilværende Examensfag endnu skulde optages to nye, nemlig Folkeret og Søret. Selvfølgelig vilde det da for de Studerendes Skyld være ønskeligt, at der i betimelig Tid forelaa den fornødne Vejledning til Studiet i Forelæsninger over disse Fag. Medens dette nu ikke voldte større Vanskelighed for Folkerettens Vedkommende,